

# Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(4 – 10 травня 2026 р.)



<b>ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....</b>	<b>3</b>
Центральні органи влади.....	3
Місьцеве самоврядування.....	18
<b>ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ.....</b>	<b>36</b>
Центральні.....	36
Регіональні.....	59
<b>МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....</b>	<b>72</b>

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:  
стан, проблеми, перспективи  
(04-10.05.2026 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»)

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник *А. Березельський*

Відповідальна за випуск *Н. Іванова*

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені  
В. І. Вернадського, 2026

# ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

## Центральні органи влади

04.05.2026

*Міністерства розвитку громад та територій України*

*<https://mindev.gov.ua/news/proiekty-sotsialnoho-zhytla-vidibranykh-hromad-proidut-otsinku-finansovykh-modelei>*

***Проекти соціального житла відібраних громад пройдуть оцінку фінансових моделей***

Проекти зі створення муніципального орендного житла для низки громад перейшли на наступний етап реалізації – їх передано на оцінку фінансових моделей до Міністерства фінансів України. Відповідне рішення ухвалили під час засідання спеціальної комісії при Міністерстві розвитку громад та територій, яке відбулося під головуванням заступниці міністра Наталії Козловської.

Із 25 громад, які подали заявки на участь в експериментальному проєкті, до наступного етапу відібрано п'ять: Львів, Житомир, Миколаїв, Кременчук та Кропивницький. Саме ці громади представили найбільш опрацьовані проєкти, які потенційно можуть бути реалізовані в рамках нової моделі соціального житла.

За словами Наталії Козловської, ключовим завданням на цьому етапі є перевірка фінансової спроможності проєктів.

«Сьогодні ми відібрали та передали на подальшу оцінку структуровані проєкти – ті, які мають реальний потенціал для реалізації. Оскільки за умовами проєкту передбачається співфінансування, важливо оцінити, чи зможуть громади залучати кредитні ресурси без надмірного навантаження на бюджети, а також наскільки життєздатною є сама орендна модель. Йдеться не про тимчасові рішення, а про створення системи, яка дозволить будувати доступне житло для тих, хто цього найбільше потребує – внутрішньо переміщених осіб, ветеранів і фахівців, яких громади прагнуть утримати», – підкреслила заступниця міністра.

Масштаб поданих проєктів суттєво відрізняється. Загальна вартість одного проєкту коливається від приблизно 680 мільйонів до майже 5 мільярдів гривень. Відповідно різняться і підходи: одні громади пропонують окремі житлові будинки, інші – масштабні квартали з інтегрованою у міське середовище інфраструктурою.

Наприклад, Львів представив один із найбільших проєктів – будівництво чотирьох багатоквартирних житлових будинків висотою від 6 до 10 поверхів на 1000 квартир – із комерційними приміщеннями, які можуть генерувати додатковий дохід і підтримувати утримання такого житла.

Кропивницький пропонує проєкт із високим стартовим рівнем готовності до реалізації – земельна ділянка має відповідне цільове призначення та не потребує додаткових процедур. Громада пропонує зведення

8 шестиповерхових багатоквартирних будинків на 1003 квартири, що робить цей проєкт також одним із найбільших за кількістю житла. Житомир запропонував збалансоване рішення з хорошою доступністю інженерних мереж і сучасними технічними підходами. Місто пропонує компактне рішення – будівництво одного 9-поверхового 4-секційного будинку на 216 квартир.

Миколаїв і Кременчук у своїх проєктах акцентують на фінансовій стійкості. Зокрема, у Миколаєві передбачена орендна модель, яка враховує платоспроможність мешканців і доповнюється комерційною складовою. Кременчук також пропонує збалансований підхід: оренда залишається доступною, а додаткові доходи формують резерв для стабільної роботи житлового фонду. Що стосується параметрів забудови Миколаїв передбачає зведення двох 10-поверхових багатоквартирних будинків на 300 квартир. Наймасштабніший за кількістю будівель проєкт представив Кременчук – він включає будівництво 29 дев'ятиповерхових житлових будинків на 1024 квартири.

Важливо, що всі проєкти враховують безпековий фактор – у кожному з них передбачено укриття. Також громади по-різному підходять до визначення вартості оренди: вона варіюється залежно від регіону – орієнтовно від 90 до 320 грн за квадратний метр – але загалом формується з урахуванням принципу доступності для мешканців.

Оцінка проєктів проводиться комплексно – враховується не лише сама ідея, а й готовність до реалізації, наявність інфраструктури, підключення до мереж, фінансова модель і реальна потреба у соціальному житлі в громаді. До процесу залучені представники Мінрозвитку, Мінфіну, Агентства відновлення та Команди підтримки реформ при Мінрозвитку. Також як незалежні спостерігачі долучені представники Європейської Комісії і ЄІБ.

Після завершення фінансової оцінки буде визначено проєкти, рекомендовані до реалізації. Експериментальний проєкт стане основою для створення повноцінної системи муніципального орендного житла в Україні, яку згодом можна буде масштабувати на інші громади.

\*\*\*

**04.05.2026**

**Міністерства розвитку громад та територій України**

**<https://mindev.gov.ua/news/zhytlo-dlia-vpo-z-tot-iak-kupyty-zhytlo-pislia-pidtvrdzhennia-broniuvannia-koshtiv-roziasnennia-minrozvytku>**

**Житло для ВПО з ТОТ: як купити житло після підтвердження бронювання коштів – роз'яснення Мінрозвитку**

У межах програми «Відновлення – компоненту «Житло для ВПО з ТОТ» – внутрішньо переміщені особи, які виїхали з ТОТ і мають статус учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни, можуть отримати житловий ваучер на суму 2 млн грн на придбання власного житла.

Станом на 3 травня підтвердження фінансування отримали 3 296 заявників. У застосунку Дія в їхніх житлових ваучерах з'явився статус «зверніться до нотаріуса».

Це означає, що вони можуть переходити до наступного етапу – придбання житла. На укладення договору відведено 60 днів.

Наразі житловий ваучер дає можливість:

- придбати житло на первинному або вторинному ринку
- інвестувати у будівництво житла

Важливо:

- якщо кошти не використані за 60 днів – бронювання скасовується
- сам ваучер залишається дійсним 5 років, і звернення на фінансування можна подати повторно необмежену кількість разів

### **Як відбувається оплата за придбане житло**

Кошти перераховує Укрпошта як виконавець програми через Ощадбанк безпосередньо продавцю нерухомості.

Банк отримувача коштів (продавця майна) проводить первинний фінансовий моніторинг. У разі сумнівів у законності операції платіж може бути призупинений – у такому випадку продавцю варто звернутись до банку, у якому відкрито рахунок, для уточнення деталей.

### **Яку житлову нерухомість можна придбати**

Програма охоплює:

- квартири
- будинки та земельні ділянки, на яких розташовано об'єкт
- інші житлові приміщення
- частку в праві власності на об'єкти житлової нерухомості

Обов'язкова умова – об'єкт має бути розташований на підконтрольній Україні території (крім територій активних бойових дій та територій активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси).

Не можна використати житловий ваучер, щоб купити житло у близьких родичів – зокрема у батьків, чоловіка або дружини, дітей, братів і сестер, бабусі чи дідуся або онуків.

### **Купівля готового житла на вторинному або первинному ринку**

Як це працює:

1. Отримати підтвердження фінансування – статус ваучера має бути «зверніться до нотаріуса».
2. Обрати житло.
3. Звернутись разом з продавцем до будь-якого нотаріуса для перевірки об'єкта житла.
4. Укласти договір купівлі-продажу із вказанням відомостей про житловий ваучер у нотаріуса.
5. Нотаріус обов'язково вносить дані в Реєстр пошкодженого та знищеного майна щодо угоди купівлі-продажу.
6. Виконавець програми перераховує кошти продавцю.

7. У застосунку Дія з'являється статус про успішне використання ваучера.

Важливо: продавець житла має мати відкритий рахунок у державному банку.

### **Об'єднання ваучерів**

Члени родини, які отримали ваучери, можуть об'єднати їх для спільної купівлі житла.

Для цього потрібно:

- подати одночасно заявки на бронювання коштів по кожному ваучеру;
- отримати підтвердження фінансування за двома ваучерами;
- головне – використати обидва ваучера під час підписання договору купівлі-продажу у нотаріуса.

Якщо вартість обраного житла перевищує суму житлового ваучера, отримувач допомоги самостійно доплачує різницю. Якщо ж житло коштує дешевше, невикористаний залишок коштів повертається до програми і спрямовується на фінансування інших заявників.

Ключове, що варто пам'ятати

- 60 днів – на використання заброньованих коштів
- 5 років – строк дії ваучера
- всі операції фіксуються через нотаріуса і в РПЗМ
- кошти не видаються «на руки», а перераховуються напряму на рахунок продавця/іпотекодержателя.

\*\*\*

**06.05.2026**

**Міністерства розвитку громад та територій України**

**<https://mindev.gov.ua/news/zhytlo-dlia-vpo-z-tot-dostupna-mozhlyvist-pereviryty-mistse-v-cherzi-na-finansuvannia>**

***Житло для ВПО з ТОТ: доступна можливість перевірити місце в черзі на фінансування***

Українці, які подали заявку на бронювання коштів у рамках програми «Відновлення за компонентом «Житло для ВПО з ТОТ», можуть перевірити своє місце в черзі.

Нагадаємо, що 1 травня стартувало бронювання коштів на використання житлових ваучерів для учасників бойових дій та людей з інвалідністю внаслідок війни, що мають статус ВПО.

Загалом було подано понад 17 тисяч заявок на бронювання коштів. Перший транш фінансування дозволив забронювати кошти для 3 296 громадян – це майже 6,6 млрд грн. У цих заявників статус на ваучері змінився на «зверніться до нотаріуса». У тих, кому таке підтвердження ще не прийшло, статус – «бронюємо кошти». Міністерство розвитку громад та територій працює над залученням подальшого фінансування для реалізації програми.

Для того, щоб заявники могли дізнатись їхнє місце в черзі, Міністерство розвитку громад та територій України спільно з урядовим контактним центром напрацювали відповідний механізм. Перевірити інформацію можна за номером 1545. Для цього заявнику потрібно назвати оператору номер житлового ваучера, який відображається у застосунку Дія.

Оператор повідомить:

- статус ваучера;
- дату і час подання заявки на фінансування;
- місце в черзі;
- кількість заявок, що очікують бронювання коштів перед вами.

Черга на фінансування житлових ваучерів формується автоматично. Після подання заявки на бронювання коштів через застосунок Дія вона передається до електронної системи Реєстру пошкодженого та знищеного майна (РПЗМ), де фіксується точна дата і час подання – саме за цим принципом визначається послідовність у черзі.

Щодня система РПЗМ отримує від оператора програми – Укрпошти – інформацію про доступний обсяг коштів і визначає, скільки заявок може бути профінансовано. Якщо фінансування достатньо, кошти автоматично бронюються для заявників у порядку черги. Після цього люди отримують сповіщення у застосунку Дія, а в житловому ваучері з'являється статус «зверніться до нотаріуса».

Якщо заброньовані кошти не використовуються протягом 60 днів, вони повертаються до програми і спрямовуються наступним заявникам. У такому випадку заявник може повторно подати заявку та стати в чергу знову.

Програма «Житло для ВПО з ТОТ» передбачає надання житлових ваучерів внутрішньо переміщеним особам із тимчасово окупованих територій, які мають статус учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни.

\*\*\*

**04.05.2026**

**Міністерства розвитку громад та територій України**

**<https://mindev.gov.ua/news/u-kalushi-vidkryly-nove-zhytlo-dlia-vpo-u-rekonstruiovanomu-dytsadku>**

***У Калуші відкрили нове житло для ВПО у реконструйованому дитсадку***

У Калуші Івано-Франківської області відкрили нове доступне житло для внутрішньо переміщених осіб. Реконструйований колишній дитячий садок «Зірочка», який понад 20 років не використовувався, перетворили на сучасний житловий простір для людей, які були змушені залишити свої домівки через війну.

У будівлі облаштовано 48 квартир, розрахованих на проживання до 150 людей. На сьогодні вже заселено 43 квартири. Серед мешканців – переважно

жінки та діти з регіонів, що постраждали від війни, зокрема Херсонської, Запорізької, Донецької, Сумської, Харківської областей.

Заступниця міністра розвитку громад та територій України Наталія Козловська зазначила, що такі проєкти є важливими пілотними моделями, які дозволяють протестувати нові підходи до розвитку соціального та доступного житла і закласти основу для масштабування на національному рівні.

«Сьогодні ми працюємо над комплексною реформою житлової політики. Уже набув чинності Закон «Про основні засади житлової політики», розроблений спільно з міжнародними партнерами. Нова рамка передбачає розвиток доступного орендного житла та створення європейської моделі соціального житла. Мінрозвитку співпрацює з Habitat for Humanity у реформуванні законодавства, а пілотні проєкти доступного житла дають можливість протестувати ці механізми на практиці та інтегрувати найкращі підходи у нову політику. Ми розглядаємо такі ініціативи як тестові моделі – вони дозволяють перевірити фінансові, управлінські та соціальні рішення перед масштабуванням на національному рівні. Саме на основі цього досвіду ми також готуємо законопроект про соціальне житло», – зазначила заступниця міністра розвитку громад та територій України Наталія Козловська.

Реалізований проєкт є відповіддю на реальний запит громади: у Калуші проживає понад 4 500 внутрішньо переміщених осіб, і, як і в багатьох містах України, існує дефіцит доступного та соціального житла.

Під час реконструкції будівлю повністю оновили: змінено планування, замінено дах, модернізовано інженерні мережі, а також адаптовано простір для людей з інвалідністю. Квартири вже облаштовані базовими меблями, тож мешканці можуть одразу заселятися.

Житловий комплекс розташований у центрі міста поруч із необхідною інфраструктурою – школами, магазинами та громадським транспортом. Також передбачені спільні простори та зелена зона для мешканців.

Проживання залишається доступним: мешканці сплачують сервісний платіж (орієнтовно від 1 900 до 6 600 грн на місяць) та комунальні послуги за лічильниками.

Проєкт реалізовано за участі міжнародних і українських партнерів, зокрема за донорські кошти Habitat for Humanity, у співпраці з Matalab та за підтримки місцевої влади. Будівництво повністю профінансовано за рахунок донорських коштів. Загальна вартість будівництва склала 798 євро за квадратний метр.

Житловий комплекс у Калуші є частиною ширшої трансформації житлової політики в Україні. Він реалізується в контексті нового Закону «Про основні засади житлової політики», який передбачає розвиток доступного орендного та соціального житла. Такі ініціативи мають стати основою для формування нової системи житлових рішень для українців, які постраждали від війни.

**05.05.2026**

**Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України**

**<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/zhytlovi-vauchery-vpo-z-tot>**

***Два мільйони від держави на придбання власного житла: житлові ваучери для ВПО з ТОТ***

Із 1 грудня ВПО, які мають статус учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни, зможуть подати заяву на житловий ваучер номіналом 2 млн грн через застосунок Дія. Ваучер дозволяє придбати квартиру чи будинок або ж інвестувати у його будівництво. Також ваучер можна буде використати для першого внеску чи погашення платежу за іпотекою.

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України забезпечує верифікацію даних з Єдиної інформаційної бази про внутрішньо переміщених осіб. Це перший крок для подачі заяви.

Експертну підтримку для Мінсополітики надала Програма розвитку ООН (ПРООН) в Україні за фінансування Швеції у межах «Проекту підтримки Дія».

**Хто може подати заяву**

На першому етапі подати заяву можуть лише ті внутрішньо переміщені особи, які одночасно відповідають таким критеріям:

- мають статус ВПО;
- мають статус учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни (незалежно від того, чи отримали його після повномасштабного вторгнення, чи під час АТО/ООС, починаючи з 2014 року);
- мають підтвердження попереднього місця проживання на тимчасово окупованій території, що відображено у довідці ВПО;
- мають актуальну довідку ВПО з адресою фактичного проживання на підконтрольній Україні території.

**Умови участі:**

Заявник та члени його родини не володіють іншим житлом на підконтрольній Україні території, за винятком випадків непогашеної іпотеки або житла в зоні активних бойових дій. Участь можлива також за умови, що родина не отримувала житлову підтримку в інших програмах і немає чинних заяв у «Відновленні».

**Як подати заяву**

- Подати заяву на участь в програмі можна через мобільний застосунок Дія.
- Оновити застосунок до останньої версії.
- Перейти в розділ Послуги для ВПО → Заява на житловий ваучер.
- Підтвердити склад сім'ї.
- Отримати згоду чоловіка/дружини на обробку персональних даних (через Дія.Підпис). Якщо партнер не підтверджує згоду протягом 36 годин – заяву буде скасовано)

- Підписати заяву Дія.Підписом і надіслати.

Усі необхідні дані автоматично підтягнуться з державних реєстрів – подавати документи вручну не потрібно. Після подання заява проходить автоматичну перевірку Мінфіну, а потім передається комісії за місцем фактичного проживання заявника. Орієнтовний строк розгляду заяви комісією – до 30 днів.

Житловий ваучер можна використати протягом 5 років Після придбання житла за ваучером на нього накладається заборона на відчуження – протягом п'яти років його не можна продавати, дарувати чи переоформлювати.

Програма розроблена Міністерством розвитку громад та територій України спільно з Міністерством цифрової трансформації України, та в партнерстві з Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності та Міністерством у справах ветеранів. Програма функціонує на базі Державного реєстру пошкодженого та знищеного майна (РПЗМ). Партнери програми – Фонд Євразія, Фонд Східна Європа та Світовий банк (проект «НОРЕ: ремонт житла для відновлення прав і можливостей людей»), експертну підтримку для Мінсоцполітики надала Програма розвитку ООН (ПРООН) в Україні у межах «Проекту підтримки Дія», що реалізується за фінансування Швеції.

\*\*\*

**06.05.2026**

***Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України***

***<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/havronska-stale-sotsialne-vidnovlennia>***

***Ілона Гавронська: Україна переходить від екстреного реагування до формування системи сталого соціального відновлення***

Заступниця Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України з питань європейської інтеграції Ілона Гавронська взяла участь у Четвертому засіданні Керівного комітету з реалізації Плану дій Ради Європи для України «Стійкість, відновлення та відбудова» на 2023–2026 роки.

Захід об'єднав представників Ради Європи, органів влади України, міжнародних організацій та громадянського суспільства.

Під час виступу заступниця Міністра підкреслила, що Україна поступово переходить від екстреного реагування до формування системи сталого соціального відновлення, і цей процес відбувається у тісній співпраці з міжнародними партнерами, зокрема Радою Європи.

«Повномасштабна війна змусила нас не лише оперативно реагувати на виклики, а й переосмислити саму модель соціального захисту – перейти від фрагментарних рішень до системного, людиноцентричного підходу, заснованого на правах людини, гідності та рівному доступі до можливостей. У цьому контексті діяльність Міністерства спрямована на створення стійкої системи підтримки, яка водночас відповідає на виклики війни та закладає основу для післявоєнного відновлення», – наголосила Ілона Гавронська.

Вона зазначила, що одним із ключових пріоритетів Міністерства є посилення захисту та ефективного забезпечення дотримання прав людини, зокрема, щодо ветеранів, військовослужбовців, ВПО та громадян України, які повертатимуться з-за кордону.

Окремим напрямом є розвиток системи соціальних послуг і перехід до моделі підтримки, орієнтованої на потреби людини, зокрема через впровадження кейс-менеджменту. Паралельно триває робота над новим Соціальним кодексом України, який має систематизувати законодавство та наблизити його до європейських стандартів.

Ілона Гавронська наголосила, що важливим напрямом роботи залишається захист прав дітей, зокрема тих, які були незаконно переміщені або депортовані, їхнє повернення та подальша реінтеграція, а також забезпечення доступу до освіти, медичних і соціальних послуг.

Крім того, Міністерство працює над підтримкою громадян України за кордоном, збереженням їхнього зв'язку з державою та створенням умов для добровільного повернення. У цьому контексті розвивається Мережа єдності, яка поєднує інформаційні, консультаційні та інтеграційні інструменти.

\*\*\*

**06.05.2026**

***Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України***

***<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/tsentr-yednosti-ta-pidtrymka-ukrayintsiv-za-kordonom:-denys-ulyutin-zustrivsyia-iz-ministrom-z-pytan-mihratsiyi-shvetsiyi>***

***Центр єдності та підтримка українців за кордоном: Денис Улютін зустрівся із Міністром з питань міграції Швеції***

На полях Другого Міжнародного форуму з огляду міграції (IMRF) Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін провів зустріч із Міністром з питань міграції Королівства Швеції Йоханом Форселлем.

«Ми розглядаємо Центр єдності у Стокгольмі як практичний інструмент, який допоможе українцям отримувати чітку інформацію про свій статус і можливості у Швеції. Крім того, підтримувати зв'язок з українськими сервісами, отримувати інформацію про повернення – без тиску, але з фактами, а також бачити реальні можливості в Україні: роботу, громади та доступні програми», – зазначив Денис Улютін.

Окрему увагу під час зустрічі сторони приділили питанню подальшого статусу українців у Швеції у контексті можливого завершення тимчасового захисту в березні 2027 року. Міністр наголосив на важливості спільної позиції та зваженого підходу до відповідних рішень з урахуванням безпекової ситуації в Україні.

Також сторони обговорили підходи до реінтеграції українців після повернення. Міністр підкреслив, що ключовим фактором є спроможність

громад забезпечити доступ до житла, роботи та базових послуг. За його словами, Україна вже працює над створенням відповідних інструментів, зокрема у межах політики підтримки внутрішньо переміщених осіб.

Крім того, під час зустрічі Денис Улютін поінформував шведську сторону, що Міністерство працює над розвитком цифрових сервісів, які дозволять українцям планувати повернення заздалегідь. Він додав, що презентація такого цифрового інструменту запланована під час Конференції з відновлення України (URC 2026), що відбудеться 25-26 червня у місті Гданськ.

\*\*\*

**06.05.2026**

**Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України**

**<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/povernennya-ukrayintsiv-zhytlo-robota>**

***На IMRF Україна представила підхід до повернення українців через житло, послуги та роботу***

У межах робочого візиту до США Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін долучився до Другого Міжнародного форуму з огляду міграції (IMRF), де взяв участь у тематичних круглих столах, присвячених питанням повернення та реінтеграції, а також темам даних, вразливості та міжнародної співпраці у сфері міграції.

Участь у дискусіях, які відбулися у місті Нью-Йорк, також взяли представники урядів держав-членів ООН, міжнародних організацій та експертного середовища.

Під час обговорень Міністр наголосив, що мільйони українців виїхали через загрозу безпеці, водночас мільйони залишаються внутрішньо переміщеними. При цьому переміщення відбувається нерівномірно та залежить від розвитку ситуації в країні.

«Передусім, стале повернення залежить від спроможності систем приймати людей, зокрема на рівні громад. Адже рішення повернутися приймаються не лише з огляду на безпеку, а й на те, чи зможуть люди відбудувати своє життя – чи є житло, доступ до послуг, школи для дітей, медична допомога та можливості для працевлаштування», – зазначив Денис Улютін.

За словами Міністра, держава вже зараз спрямовує зусилля на розбудову системи та забезпечення її готовності до повернення громадян. Зокрема, Україна розвиває мережу соціальних послуг на рівні громад, включно з Центрами життєстійкості, які надають психосоціальну підтримку та практичну допомогу.

Крім того, держава посилює підтримку внутрішньо переміщених осіб через житлові рішення, такі як субсидії на оренду, пільгові іпотечні програми та інтеграцію в приймаючі громади. При цьому політика щодо ВПО

формується з урахуванням як внутрішньої інтеграції, так і майбутнього повернення громадян з-за кордону.

Під час дискусії щодо питань даних та міжнародної співпраці Денис Улютін підкреслив, що одним із головних уроків України в умовах війни є те, що ефективність управління міграційними процесами напряму залежить від якості даних та систем, на яких воно ґрунтується.

«Коли мільйони людей переміщуються за короткий час, як всередині країни, так і за її межами, рішення потрібно ухвалювати швидко: хто потребує підтримки, де перебувають люди, які послуги їм необхідні та як планувати повернення. Без надійних і взаємопов'язаних даних це перетворюється на припущення. Україні довелося створювати цю спроможність у режимі реального часу», – наголосив Міністр.

Він додав, що Україна розбудовує цифрові системи та вдосконалює державні реєстри навіть в умовах війни. Зокрема, ці інструменти вже використовуються для надання соціальної підтримки, а також поступово інтегруються у систему гуманітарного реагування разом із міжнародними партнерами.

#### **Довідково**

Міжнародний форум з огляду міграції (IMRF) – це основна міжурядова глобальна платформа для держав-членів ООН з питань надання оцінки та обговорення виконання Глобального договору про безпечну, впорядковану та регулярну міграцію, у тому числі в тому, що стосується Порядку денного зі сталого розвитку на період до 2030 року.

\*\*\*

**07.05.2026**

***Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України***

***<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/subventsiya-na-zhytlo-vporehionu>***

***Мінсоцполітики спрямувало державну субвенцію на житло для ВПО: у регіонах визначають об'єкти***

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України продовжує реалізацію державної політики щодо формування фондів тимчасового проживання та забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб.

У регіонах відповідно до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, обласними військовими адміністраціями створено тимчасові комісії. Наразі вони вже розпочали розгляд заявок громад на фінансування об'єктів у межах субвенції Мінсоцполітики, метою якої є розширення доступу до безпечного та стабільного житла.

У Львівській області за результатами засідання тимчасової комісії ухвалено рішення щодо фінансування житлових проєктів для внутрішньо переміщених осіб. Із семи поданих заявок від територіальних громад п'ять

визнано такими, що відповідають вимогам програми та отримують державну підтримку. Йдеться про Великолюбінську, Новояричівську, Комарнівську, Новороздільську та Яворівську громади.

Окрему увагу під час відбору приділено забезпеченню доступності житла. Проекти, які подаються на фінансування, мають передбачати умови для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Зокрема, щонайменше 20% житлових місць повинні бути адаптовані до їхніх потреб. У разі недотримання цієї вимоги заявки не розглядаються.

Нагадуємо, що реалізація зазначених заходів здійснюється відповідно до постанови КМУ №301 від 6 березня 2026 року, яка визначає порядок та умови надання субвенції на формування фондів тимчасового проживання, а також придбання житла в сільській місцевості. Загальний обсяг фінансування становить 1,5 млрд грн, з яких 1 млрд грн спрямовано на проведення ремонтних робіт, а 500 млн гривень – на придбання житла в сільській місцевості.

\*\*\*

**07.05.2026**

**Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України**

**<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/ulyutin-sotsialna-orenda-dlya->**

**вро**

***Соціальна оренда має стати інструментом інтеграції та економічної активності для ВПО, – Денис Улютін***

У межах робочого візиту до США Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін провів зустріч із заступницею Генерального директора Міжнародної організації з міграції (МОМ) з операційної діяльності Угочі Деніелс.

Міністр подякував МОМ за незмінну підтримку України та окреслив системний підхід держави до перебудови архітектури соціальної сфери. Зокрема, він поінформував про запровадження Рахунку гуманітарного реагування і стійкості як інструменту поєднання гуманітарної допомоги та соціальної політики.

«Рахунок дозволяє партнерам швидко спрямовувати фінансування в кризових ситуаціях безпосередньо через державні системи з використанням наявних реєстрів, механізмів адресності та платіжної інфраструктури. Такий підхід допомагає уникати дублювання, підвищує прозорість і зміцнює інституційну спроможність держави. Разом з партнерами ми плануємо використати цей рахунок для грошової підтримки українців вже наступної зими», – зазначив Денис Улютін.

Під час зустрічі сторони також обговорили Стратегію щодо ВПО до 2030 року, головна мета якої у відновленні самодостатності кожної переміщеної особи. Серед ключових напрямків – розвиток житлових рішень, зокрема соціальної оренди, як інструменту інтеграції та економічної активності.

Крім того, сторони зосередилися на політиці збереження зв'язку з українцями за кордоном. У цьому контексті Денис Улютін відзначив лідерство МОМ у розвитку Альянсу діаспори з відновлення України.

\*\*\*

**08.05.2026**

**Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України**  
**<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/bezpeka-ye-klyuchovum-chynnykom-suchasnoyi-mihratsiyi-denys-ulyutin-na-imrf>**

**Безпека є ключовим чинником сучасної міграції, – Денис Улютін на IMRF**

У межах робочого візиту до США Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін виступив на пленарному засіданні Другого Міжнародного форуму з огляду міграції (IMRF), присвяченому сучасним викликам у сфері міграції та міжнародної мобільності.

Звертаючись до учасників, Міністр наголосив, що сьогодні міграційні процеси дедалі більше визначаються не лише економічними факторами, а й питаннями безпеки.

«Війна, атаки на цивільну інфраструктуру та постійні безпекові ризики дедалі більше впливають на те, де люди живуть, працюють і виховують дітей. Україна знає цю реальність з власного досвіду. Через російську збройну агресію мільйони українців пережили різні форми переміщення – внутрішнє переміщення, тимчасовий захист за кордоном, повернення в Україну, а іноді й повторне переміщення залежно від безпекової ситуації», – зазначив Денис Улютін.

За словами Міністра, відповіддю України стало формування системи управління міграційними процесами навколо принципів зв'язку, захисту та відновлення.

Зокрема, держава посилює підтримку внутрішньо переміщених осіб через адресну допомогу, житлові рішення, можливості для працевлаштування та інтеграцію у громади. Крім того, Україна розширює мережу соціальних послуг на рівні громад, зокрема Центри життєстійкості, які надають психосоціальну підтримку та практичну допомогу.

Окрему увагу Міністр приділив питанню збереження зв'язку українців за кордоном з Україною. За його словами, через Центри єдності держава створює точки контакту для отримання достовірної інформації, послуг та взаємодії. Водночас Альянс діаспори з відновлення України покликаний зміцнювати зв'язки між громадами, розвивати обмін досвідом та підтримувати інвестиційні контакти.

Денис Улютін також наголосив, що Україна розвиває цифрові рішення, які дозволяють громадянам дистанційно отримувати послуги, дізнаватися про можливості повернення та орієнтуватися у питаннях працевлаштування, житла й освіти після повернення.

Крім того, Міністр підкреслив, що в сучасних умовах особливого значення набуває координація систем соціального захисту між країнами, зокрема щодо пенсій, соціальних виплат та страхового стажу, а також інвестиції у соціальну інфраструктуру.

\*\*\*

**04.05.2026**

**Урядовий портал**

**<https://www.kmu.gov.ua/news/yeoselia-za-mynulyi-tyzhden-za-prohramoiu-dostupnykh-kredytiv-ieoselia-ukrainsi-otrymaly-210-novykh-kredytiv-na-sumu-3987-mln-hrn>**

**«Оселя: За минулий тиждень за програмою доступних кредитів  
«Оселя українці отримали 210 нових кредитів на суму 398,7 млн грн**

Міністерство економіки, довілля та сільського господарства України, опубліковано 04 травня 2026 року о 16:19

Економіка Соціальна політика Фінанси

За минулий тиждень за програмою доступних кредитів «Оселя українці отримали 210 нових кредитів на суму 398,7 млн грн.

З них кредити під 3% отримали:

- 75 військовослужбовців та представників сектору безпеки;
- 9 педагогів;
- 7 медиків;
- 3 науковці.

Кредити під 7% отримали:

- 70 українців без власного житла;
- 45 ВПО;
- 1 ветеран.

Загалом від початку 2026 року скористалися програмою «Оселя 2949 українських родин, які отримали пільгових іпотек на суму понад 5,7 млрд грн.

Найбільше кредитів у межах програми надано у Київській області – 76, місті Києві – 48, Івано-Франківській області – 15, Львівській області – 10.

За типом нерухомості: 129 українців отримали кредит на житло першого продажу, з яких 63 об'єкти – на стадії будівництва. Ще 81 кредит видано на придбання житла на вторинному ринку.

Нагадаємо, що програма «Оселя також доступна для мешканців прифронтових територій. Програма передбачає державну компенсацію 70% першого внеску за іпотекою, 70% щомісячних платежів протягом першого року кредитування, а також до 40 тис. грн на супутні витрати при оформленні іпотеки.

**04.05.2026**

**Уповноважений Верховної Ради України з прав людини**

**[https://ombudsman.gov.ua/news\\_details/monitoringovij-vizit-do-miscya-timchasovogo-prozhivannya-vpo-na-bazi-gurtozhitku-universitetu-v-harkovi](https://ombudsman.gov.ua/news_details/monitoringovij-vizit-do-miscya-timchasovogo-prozhivannya-vpo-na-bazi-gurtozhitku-universitetu-v-harkovi)**

**Моніторинговий візит до місця тимчасового проживання ВПО на базі гуртожитку університету в Харкові**

Головними спеціалістами Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини здійснено моніторинговий візит до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, що функціонує на базі гуртожитку №2 Харківського національного медичного університету.

Головною метою моніторингу була перевірка дотримання прав внутрішньо переміщених осіб щодо забезпечення належних умов їх проживання, оцінка матеріально-технічного забезпечення місця тимчасового проживання (далі – МТП), а також виявлення нагальних потреб мешканців для вжиття подальшого реагування та підвищення ефективності підтримки внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО).

Під час візиту було перевірено умови проживання, стан житлових приміщень в яких знаходяться мешканці та місць загального користування, зокрема кухонь, санітарно-гігієнічних приміщень і душових кімнат.

Було встановлено, що в МТП наявні істотні порушення мінімальних потреб та стандартів проживання ВПО. Зафіксовано пошкодження фасаду будівлі та вікон МТП, з яких 168 вікон було пошкоджено, відсутність постачання централізованої гарячої води у будівлі, непристосованість санітарно-гігієнічних приміщень для маломобільних груп населення, зокрема осіб з інвалідністю які проживають у МТП, відсутність доступу маломобільних груп населення до приміщень загального користування у будівлі гуртожитку, а також відсутність облаштованого укриття в будівлі МТП.

Окремо увагу було зосереджено на стані приміщень МТП, більшість з яких потребують ремонту та пристосування до потреб маломобільних груп населення та забезпеченні належних умов приватності у душових та вбиральнях МТП.

Крім того, було проведено спілкування з ВПО щодо їх актуальних потреб та проблемних питань, з якими вони стикаються під час проживання. Під час проведення спілкування мешканці не повідомляли про порушення їхніх прав з боку адміністрації та не висловлювали скарг щодо умов проживання, але активно ставили запитання щодо прав ВПО та звернулися з питаннями щодо оформлення грошової компенсації за пошкоджене внаслідок бойових дій нерухоме майно та отримання грошових виплат для ВПО.

## Місцеве самоврядування

06.05.2026

*Харківська обласна військова адміністрація*

*<https://kharkivoda.gov.ua/news/135602>*

*У Харківській ОВА обговорили проєкти підтримки внутрішньо переміщених осіб та постраждалих від бойових дій*

За дорученням начальника Харківської обласної військової адміністрації Олега Синегубова його заступниця Віта Ковальська провела робочу зустріч із командою міжнародної чеської неурядової гуманітарної організації People in Need.

«Всебічна підтримка внутрішньо переміщених осіб – один із наших пріоритетних напрямків роботи. Це питання перебуває на контролі начальника Харківської ОВА Олега Синегубова. Особливу увагу приділяємо покращенню умов розміщення у місцях тимчасового проживання. Ще один стратегічний напрямок – вдосконалення системи надання медичних послуг у громадах області для забезпечення потреб місцевого населення та ВПО. Також активно працюємо над розширенням мережі центрів підтриманого проживання», – зазначила Віта Ковальська.

Представники People in Need презентували проєкт із відновлення житла для ВПО у сільській місцевості та малих містах. Ініціативою передбачено заміну вікон і входних груп, відновлення теплового контуру, покрівлі тощо. У межах проєкту планують провести роботи у 15 будинках на Харківщині. Фінансування на один об'єкт не має перевищувати 5 тисяч доларів США.

«Запроваджуємо проєкт із легкого та середнього ремонту квартир і приватних будинків, пошкоджених внаслідок бойових дій, і забезпечення в них мінімальних умов проживання. За попередніми підрахунками, у Харківській області зможемо охопити від 200 до 300 будинків. Потребуємо координації з Харківською ОВА та профільними комісіями, аби ефективно допомагати постраждалим мешканцям громад області», – розповів регіональний менеджер із надання надзвичайної допомоги Станіслав Мотков.

У межах ініціативи з гуманітарного ремонту, переобладнання протипожежних систем та мереж електропостачання, а також забезпечення об'єктів альтернативними джерелами живлення команда People in Need відібрала 17 об'єктів соціальної та 11 – медичної сфери. У пріоритеті – виконання робіт у місцях тимчасового проживання та опорних лікарнях. Бюджет програми – понад 1,3 мільйона доларів.

Також учасники наради розглянули впровадження проєктів зі створення центрів підтриманого проживання. Одна з установ, створена за підтримки People in Need, вже функціонує у Златопільській громаді. На Харківщині 12 громад уже визначилися з локаціями та готові долучитися до ініціативи.

\*\*\*

**08.05.2026**

**Кіровоградська обласна військова адміністрація**

**<https://oda.kr-admin.gov.ua/news/na-kirovogradschini-obgovorili-integratsiyu-pereselentsiv-v-osvitnij-prostir-ta-epidemichnu-bezpeku>**

**На Кіровоградщині обговорили інтеграцію переселенців в освітній простір та епідемічну безпеку**

В обласній державній адміністрації під головуванням заступниці начальника Кіровоградської ОВА Катерини Колтунової відбулося засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення. Ключовою темою зустрічі став комплексний супровід внутрішньо переміщених осіб, зокрема питання їхньої успішної інтеграції в освітній простір регіону та забезпечення належного санітарно-епідеміологічного нагляду в місцях тимчасового проживання.

Директорка департаменту освіти і науки Кіровоградської ОВА Ельза Лещенко повідомила, що в області навчається понад 10 тисяч здобувачів освіти та більше 11 тисяч школярів із числа ВПО. У восьми громадах досягнуто повного залучення дітей-переселенців до навчання. Окрім освітнього процесу, діти забезпечені безкоштовним харчуванням, підручниками та психологічним супроводом.

Окрему увагу учасники засідання приділили санітарно-епідеміологічній ситуації в місцях тимчасового проживання ВПО.

«За три місяці 2026 року спостерігається зниження захворюваності на 29% порівняно з аналогічним періодом 2025-го. Серед ВПО за перший квартал зафіксовано 5 випадків захворювання. У всіх осередках проведено дезінфекцію, а 68 контактних осіб перебувають під ретельним медичним наглядом», – зазначила головна державна санітарна лікарка Кіровоградської області Надія Оперчук.

Важливою складовою залишається імунізація: близько 14 тисяч переселенців, з яких майже 9 тисяч – діти, вже отримали необхідні щеплення проти вакцинованих інфекцій на Кіровоградщині.

\*\*\*

**04.05.2026**

**Полтавська обласна державна адміністрація**

**<https://poda.gov.ua/news/263240>**

**Благодійні партнери вчоргове підтримали мешканців модульного містечка**

За майже три роки існування в модульному містечку прихисток знайшли 310 осіб з областей, які найбільше постраждали від агресії ворога.

Нині тут продовжують проживати 215 людей – одному із найбільших місць тимчасового проживання.

Тому облвійськкадіміністрація та Полтавський обласний центр соціальних служб, який є органом управління та забезпечує розміщення ВПО в містечку, на постійній основі сприяють залученню партнерської підтримки для поліпшення умов їх проживання, організації змістовного дозвілля, підтримки ментального здоров'я.

Днями один із постійних друзів та партнерів області – ВБФ Допомоги та розвитку «HEIPGROUP» передав мешканцям гуманітарну допомогу від міжнародних донорів. Морозильна скриня, одяг, продукти та смаколики – підтримка, яка потрібна і ніколи не буде зайвою.

\*\*\*

**05.05.2026**

**Вінницька міська рада**

**<https://vmr.gov.ua/shche-20-zvernen-opratsiuvala-vinnytska-komisiia-z-pytan-nadannia-vaucheriv-na-zhytlo-vid-derzhavy-usoho-rozhlianuly-446-zaiav>**

**Ще 20 звернень опрацювала вінницька комісія з питань надання ваучерів на житло від держави. Усього розглянули 446 заяв**

Продовжує діяти державна програма з надання житлових ваучерів для внутрішньо переміщених осіб, які є учасниками бойових дій або людьми з інвалідністю внаслідок війни та мають житло на окупованих територіях. У Вінниці звернення, подані через застосунок «Дія», опрацюває спеціалізована комісія. На черговому засіданні 5 травня розглянули ще 20 заяв.

«З грудня 2025 року комісія розглядає заяви від людей, які претендують на цей вид допомоги. Звернення перевіряють відповідно до умов постанови: людина має бути внутрішньо переміщена, оформлена як учасник бойових дій або людина з інвалідністю внаслідок війни, з підтвердженням попереднього місця проживання у тимчасово окупованих регіонах та без іншого житла на підконтрольній Україні території. Усі цю інформацію перевіряють фахівці та виносять рішення про схвалення або відмову у наданні ваучера», – пояснила заступниця міського голови Галина Якубович, яка є очільницею комісії.

Загалом комісія опрацювала вже 446 заяв. 418 отримали схвальну відповідь, 28 людям відмовили через невідповідність умовам державної програми. Ще 6 заяв знаходяться на опрацюванні.

\*\*\*

**06.05.2026**

**Дніпропетровська обласна військова адміністрація**

**<https://adm.dp.gov.ua/news/u-dnipropetrovskii-oblasti-orhanizували-kompleksni-medohliady-dlia-pereselentsiv>**

**У Дніпропетровській області організували комплексні медогляди для переселенців**

На Дніпропетровщині організували комплексні медогляди для внутрішньо переміщених осіб. Вони включають консультації з фахівцями різних профілів та необхідні пацієнтам дослідження. Все це – безкоштовно. Групи охочих збирають в місцях тимчасового проживання переселенців. До лікарні їх доправляють транспортом гуманітарної місії. Обстеження вже пройшли 70 людей, повідомили в ОВА.

«Це корисна ініціатива для тих, кому важко зорієнтуватися на новому місці чи просто дістатися до лікарні. За один візит людина може отримати комплексне обстеження та зрозуміти, як діяти далі», – зазначив радник начальника Дніпропетровської ОВА Віталій Булавін.

Переселенців приймають в обласній лікарні. Кожному надають координатора, який допомагає знайти потрібного фахівця чи дослідження.

«Вони можуть за один день пройти всі необхідні консультації. Зробити обстеження на апаратах МРТ, УЗД, лабораторні дослідження, – розповів очільник медзакладу Сергій Риженко. – Наші лікарі розуміють, наскільки важливо допомогти людям, які проживали біля лінії фронту і чули тільки вибухи. Вони не мали можливості дбати про здоров'я. Тому виявляємо багато захворювань. Майже кожного другого госпіталізуємо».

Дістатися до лікарні переселенцям допомагає гуманітарна місія «Проліска». Забирають людей з місць тимчасового проживання і мікроавтобусами підвозять до медзакладу.

«Ініціатива тільки стартувала, а ми вже вдруге привозимо групу людей до лікарні. Зібрали їх з трьох МТП», – розповів представник гуманітарної місії «Проліска» Віталій Гричкоєдов.

Запрошувати на такі медогляди планують всіх мешканців МТП Дніпропетровщини.

\*\*\*

**04.05.2026**

***Маріупольська міська рада***

***<https://mariupolrada.gov.ua/news/borotba-za-ljudej-%C2%ABshkola-vidnovlennja-gromad%C2%BB-pidgotuvala--drugij-potik-municipalnih-menedzheriv-pisljavoennoi-vidbudovi>***

***Боротьба за людей: «Школа відновлення громад» підготувала другий потік муніципальних менеджерів післявоєнної відбудови***

У Києві завершився випуск другого набору «Школи відновлення громад». 40 громад із 17 регіонів України пройшли навчання – серед них прифронтові, деокуповані та тимчасово окуповані території. Учасники представляють Запорізьку, Харківську, Луганську, Херсонську, Чернігівську, Сумську, Київську та інші області.

За 6 місяців вони пройшли інтенсивний освітній марафон: 5 модулів, 158 годин навчання з 36 топовими міжнародними та українськими спікерами, а також вивчили досвід відбудови та розвитку 16 країн світу. Громади

дизнавались про підходи до відновлення та сталого розвитку, економічного зростання, трансформації територій, фіксації воєнних збитків, збереження людського капіталу та залучення інвестицій. Результат – сформовано 29 готових профілів відновлення, які стануть дорожніми мапами відродження.

«Школа відновлення громад» – один з напрямків формування майбутнього Асоціацією міст України – підготувала другий випуск команд муніципалітетів, які готові до управлінських рішень. Ми бачимо готовність громад до залучення інвестицій та відбудови за принципом «краще, ніж було». Наше завдання – надати громадам знання, алгоритми та спроможність, щоб процес відновлення став незворотним та успішним. Це не просто освітній процес, це можливість практично застосувати набуті знання на благо громади та України», – зазначив виконавчий директор Асоціації міст України Олександр Слобожан.

В основі проєкту – напрацьований досвід проєкту «Mariupol Reborn» та міжнародна експертиза відбудови після Другої світової війни. Основною метою Школи є обмін експертними знаннями та впровадження найкращих рішень для відбудови українських міст, які постраждали від агресії Росії.

«Фундамент, на який буде спиратися вся Україна при відбудові нашої держави – це громади. Асоціація міст України згуртувала навколо себе спільноту партнерів та експертів, які готові супроводжувати на шляху до відновлення. В першу чергу, «Школа відновлення громад» – про спільну відповідальність перед майбутнім. Вона починається з громад та її лідерів, які хочуть мати провідну експертизу та дієві інструменти. Все це вони отримують у «Школі відновлення громад». Вони беруть на себе цю відповідальність і готуються діяти заради майбутнього. Проте маємо розуміти для кого маємо будувати. Для людей, боротьба за яких ще попереду», – наголосив міський голова, начальник Маріупольської МВА, Голова Секції АМУ з розвитку деокупованих та тимчасово окупованих громад Вадим Бойченко.

Освітній проєкт реалізується за підтримки партнерів. Серед них – Рада Європи та Фонд Ріната Ахметова. Вони наголошують, що відновлення України – це не лише стіни, а насамперед люди.

«Для нас було дуже логічним приєднатися до цієї ініціативи. Ми говоримо про започаткування системи змін на місцевому рівні. І ця зміна стосується кожної громади, її ідентичності та унікальності. Сьогодні лише все починається, це новий етап. Ті ідеї, які громади висловили, сформували і презентували – це лише формальні відправні точки, які дадуть можливість розвивати та зберігати принципи демократії, а також започаткувати інструменти відкритості, прозорості та інклюзивності. Це все формує і довіру між громадою, мешканцями та владою. А це є дуже визначальним у тому, щоб і відновлення громад було ефективним і успішним», – ділиться керівниця Проєкту Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи Світлана Геращенко.

Кожна з 29 громад, що захистили свої проєкти, тепер має чітке розуміння з чого почати відновлення, як до нього підготуватися, які проєкти розвитку

потрібні для громади, як повернути людей додому та створити умови для економічного зростання.

«Школа відновлення громад» саме про масштаб та про майбутнє України. Дякую за цю можливість разом з вами змінювати нашу Україну. Кожна громада – це не територія, це надбання та інфраструктура. Відновлення та розвиток робиться для людей, навколо людей і саме людьми. Учасники Школи змінюють сьогодні країну, вони будують її майбутнє, а ми будемо опорою на цьому шляху. Фонд Ріната Ахметова і надалі буде підтримувати такі важливі ініціативи, які є змінами для побудови найкращого майбутнього нашої України», – зазначила генеральна директорка Фонду Ріната Ахметова Ксенія Сухова.

До освітнього партнерства другий рік поспіль долучається технічний університет Метінвест Політехніка, який у тому числі займається підготовкою фахівців для післявоєнної відбудови.

«Відновлення України неможливо без людей, які володіють сучасними знаннями та здатні діяти. Саме тому ми розуміємо реальні виклики відбудови, трансформуємо навчальний процес та розвиваємо співпрацю з громадами, бізнесом і державою. Освіта має давати практичний результат і вже сьогодні працювати на відновлення країни», – зазначив Олександр Поважний, ректор Метінвест Політехніки.

В університеті підкреслюють, що практикоорієнтований підхід та участь у таких ініціативах дозволяють готувати фахівців, які здатні працювати з конкретними завданнями розвитку та відновлення громад.

Під час заходу також відбулася презентація соціологічного дослідження Київської школи економіки «Повертатись не можна покинути: як Україні зберегти людський потенціал» та панельна дискусія за участі нардепів, військових та бізнесу «Стратегія збереження та розвитку людського капіталу в Україні: погляд держави, громад, бізнесу та суспільства». Ключовими темами стали житлові програми для ВПО, підтримка ветеранів та залучення інвестицій у прифронтові регіони.

«Наші партнери з ЄС виділяють Україні 50 млрд євро допомоги. Частина коштів має бути спрямована на підтримку ВПО. А саме – на вирішення питання житла. Приймаючі громади також мають отримати ці кошти, адже вони працюють над інтеграцією переселенців, тож мають реалізовувати стратегічні програми підтримки. Основна задача релокованих адміністрацій – виділяти кошти на підтримку ВПО. Це не просто підтримка, а можливість згодом поповнювати бюджети громад та розвиватися. ВПО – це можливості та ресурс для зростання громад», – підкреслила Народна депутатка України Вікторія Гриб.

Важливим інструментом для збереження людей в Україні та повернення їх додому є не лише безпекова складова та вирішення житлового питання, а й наявність робочих місць з гідним рівнем оплати. По оцінкам Інституту демографії в Україні 18 мільйонів людей не задіяні на ринку праці.

«На початку року ми затвердили Стратегію зайнятості, щоб була єдина політика зайнятості населення. Ми виділили основні категорії, на яких держава має зосередити свою увагу: це ВПО, особи з інвалідністю, молодь, яка не працює, ветерани та люди 50+. Ми прийняли низку нормативно-правових актів направлених на максимальну зайнятість саме цих категорій населення. Це перенавчання на потребу роботодавців, якщо це стратегічні або критично необхідні підприємства. Також це менторство для молоді, отримання грантів на розвиток бізнесів. Важлива якраз роль громад. Зайняте населення, ВПО – це ваш ПДФО, ваш прибуток», – розповів директор департаменту зайнятості Міністерства економіки, довілля та сільського господарства України Богдан Матвійчук.

Під час панельної дискусії учасники зазначили, що вирішальним питанням для майбутнього та відбудови України є людський капітал. Вже зараз треба створювати умови для його збереження та повернення в країну. Результати соціологічного дослідження Київської школи економіки, питання дискусії та пошуки інструментів рішень, які допоможуть повернути людей – будуть покладені в основу нового освітнього модулю третього потоку «Школи відновлення громад».

Випускники Школи відзначають, що отримали багато корисної інформації, яка допомогла їм створити профіль громади і сформувати подальші кроки для відновлення та подальшого розвитку.

«На сьогоднішній день навчатися – це не просто виклик часу, а необхідність. Ми взяли участь, щоб дізнатися нове, співставити себе з іншими та як стати краще», – заступник мера Охтирської міської ради (Сумська область) Надія Питюкова.

«Досвід роботи у межах цієї Школи дає можливість рухатися вперед, працювати над викликами війни та обмінюватися досвідом в тих умовах, які є. Органи місцевого самоврядування мають дуже різноманітний досвід – від громад, які зіштовхнулися з окупацією, деокупованих та тилкових. Цей досвід поєднуються у Школі відновлення громад», – т. в.о. начальника Присиваської сільської військової адміністрації (Херсонська область) Олена Пелешок.

«Хочеться розвивати громаду та команду, яка працює. Тільки рухаючись вперед ми зможемо відновити, зберегти та передати наше надбання наступному поколінню. З маленьких дій починаються великі зміни та формується держава. Ми отримали нові знання, знайомства, поштовх до нових дій у своїй діяльності», – начальник Красноріченської селищної військової адміністрації (Луганська область) Михайло Хуторянський.

07.05.2026

*Дніпровська міська рада*

*<https://dniprorada.gov.ua/uk/articles/item/81982/tut-ya-otrimuyu-dostojne-pikluvannya-u-dnipro-rozshiryuyut-merezhu-sensornih-kimnat-ta-pidtrimku-evakujovanih>*

*«Тут я отримую достойне піклування». У Дніпрі розширюють мережу сенсорних кімнат та підтримку евакуйованих*

У Дніпрі продовжують системно опікуватися людьми похилого віку та з інвалідністю, зокрема тими, хто постраждав від війни. Таке завдання ставить перед відповідними службами мер Філатов. Сьогодні, 7 травня, заступник міського голови, директор департаменту соціальної політики Дніпровської міської ради Едуард Підлубний перевіряв роботу закладів соціального захисту, що стали прихистком та місцем відновлення для тисяч людей. Він цього дня чергує містом.

Перша локація – Центр соціальної адаптації. Сьогодні тут проживає 76 підопічних, більшість із яких самотні люди, евакуйовані із зони активних бойових дій за сприяння волонтерів і благодійних організацій. Центр забезпечує повний цикл підтримки: від чотириразового дієтичного харчування до відновлення документів та оформлення статусу ВПО.

«Центр є важливою опорою для людей поважного віку та з інвалідністю, які опинилися у складних життєвих обставинах, зокрема для евакуйованих із прифронтових територій та зон бойових дій. Тут також надають фізичну реабілітацію для маломобільних. Результат вражає. За підтримки міжнародних партнерів, зокрема УВКБ ООН, у закладі триває ремонт із врахуванням доступності. Загалом перевіркою задоволений», – зазначив Едуард Підлубний.

Директорка комунального закладу соціального захисту «Центр соціальної адаптації» Юлія Смолярчук розповіла:

«Наш центр – це простір підтримки для літніх людей та осіб з інвалідністю, зокрема тих, хто евакуйовується із зон бойових дій. Ми забезпечуємо не лише проживання та чотириразове харчування, а й комплексний супровід. Особливу увагу приділяємо реабілітації: у штаті працюють фахівці, які за принципом «рівний – рівному» допомагають людям знову опанувати навички самообслуговування. Завдяки співпраці з ГО «Океан добра» та УВКБ ООН ми постійно покращуємо умови: вже встановили новий ліфт, а зараз завершуємо ремонт житлових кімнат на другому поверсі, щоб зробити простір максимально доступним для маломобільних».

Наступна локація перевірки – Територіальний центр соціального обслуговування у Новокодацькому районі. З початку 2026 року його послуги отримали вже майже 10 тисяч дніпрян та ВПО. Новинка цього року – відкриття чотирьох сучасних сенсорних кімнат у різних районах мегаполісу.

Директорка комунальної установи «Дніпровський міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Ольга Мешко зазначила:

«З січня цього року у наших відділеннях запрацювали чотири сенсорні кімнати. Це сучасні простори, які стали важливою складовою програми життєстійкості та покращення ментального здоров'я «Ти як?». Постійні стреси та безсонні ночі виснажують, а сенсорна кімната дозволяє буквально за декілька сеансів зняти внутрішню напругу. Наші підопічні порівнюють перебування тут із «космосом»: поєднання відеоряду, заспокійливої музики, сенсорного «дощу» та бульбашкових колон створює унікальну атмосферу для релаксації. Ми щиро вдячні БО «Право на захист» за допомогу в облаштуванні цих локацій, адже бачимо реальний результат: люди виходять від нас спокійнішими та внутрішньо оновленими».

\*\*\*

**08.05.2026**

***Дніпровська міська рада***

***<https://dniprorada.gov.ua/uk/articles/item/82037/shelter-scho-postrazhdavid-obstrilu-rf-u-dnipri-7-grudnya-vidnovlyuyut-za-pidtrimki-mizhnarodnih-partneriv>***

***Шелтер, що постраждав від обстрілу рф у Дніпрі 7 грудня відновлюють за підтримки міжнародних партнерів***

У Дніпрі відновлюють будівлю шелтера для ВПО, що на просп. С. Нігояна, 32. Він постраждав внаслідок обстрілу рф 7 грудня. У будівлі вибило 42 вікна на 5 поверхах. Уже в перші години після атаки на місці працювали комунальники та гуманітарні організації, зокрема «Проліска», які допомагали ліквідувати наслідки та закривати отвори плівкою та OSB-плитами.

«Я приїхала з Донецької області, з Курахівки 2 роки тому. Весь цей час живу в цьому шелтері. Для мене це вже другий дім. Ми тут підтримуємо одне одного, спілкуємось, живемо як одна родина. А Дніпро я дуже полюбила – тут добрі люди. Пам'ятаю той обстріл у грудні, було страшно, вікна вилітали, ми вибігали в коридор. Але нас одразу підтримали, привезли плівку, допомогу, працювали психологи. Я дуже вдячна за це», – поділилась мешканка шелтера пані Ганна.

Вже понад 4 роки інспекція з питань праці та зайнятості населення Дніпровської міської ради опікується мешканцями цього шелтеру. Працівники Інспекції фактично виконують роль волонтерів – допомагають із побутом, документами, комунікаціями, організацією медичного супроводу та щоденних потреб мешканців.

«У нас проживає близько 60 осіб, більшість – люди старшого віку. Через шелтер за час війни пройшло понад 12 тисяч внутрішньо переміщених осіб. Після обстрілу ми одразу закрили вікна тимчасовими матеріалами, а згодом почали роботу над повним відновленням. Завдяки співпраці Дніпра з

міжнародними партнерами, зокрема Global Empowerment Mission, ми отримали 42 нові віконні конструкції. Наразі триває їх монтаж. Це важливо не лише як відновлення будівлі, а як повернення нормальних умов життя для людей», – зазначає співробітниця інспекції з питань праці та зайнятості населення Дніпровської міськради, яка виконує обов'язки адміністратора шелтеру Світлана Іванова.

Вона підкреслила, що відновлення шелтера стало можливим у межах системної роботи з донорами, які підтримують як внутрішньо переміщених осіб, так і відбудову інфраструктури Дніпра. Цю роботу координує Комунальна установа «Центр психосоціальної підтримки населення «Дотик», яка забезпечує супровід, логістику та взаємодію між гуманітарними організаціями й партнерами, щоб кожен мешканець, який потребує допомоги, зміг її вчасно отримати.

\*\*\*

**07.05.2026**

***Івано-Франківська обласна державна адміністрація***

***<https://www.if.gov.ua/news/v-ivano-frankivskii-oda-vidbulasia-zustrich-iz-nadzvychainym-i-povnovazhnym-poslom-respubliki-uzbekistan-v-ukraini-alisherom-kurmanovum>***

***В Івано-Франківській ОДА відбулася зустріч із Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Узбекистан в Україні Алішером Курмановим***

Сьогодні заступниця голови обласної державної адміністрації Людмила Сірко зустрілася з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Узбекистан в Україні Алішером Курмановим.

У зустрічі також взяли участь третій секретар Посольства Республіки Узбекистан в Україні, президент Івано-Франківської торгово-промислової палати Андрій Левкович та директор департаменту міжнародного співробітництва та євроінтеграції громад ОДА Олександр Зрайко.

Під час зустрічі Людмила Сірко розповіла про роботу обласної військової адміністрації, підтримку внутрішньо переміщених людей та українських захисників, а також про інвестиційні й економічні можливості для розвитку релокованого бізнесу.

«Прикарпаття – тилова область, але ми особливо докладаємо зусиль для підтримки військових, внутрішньо переміщених людей та будівництва соціального житла. Водночас важливими для нас залишаються реалізація інвестиційних проєктів, розвиток малого і середнього бізнесу та підтримка релокованих підприємств», – зазначила посадовиця.

Сторони обговорили перспективи і напрямки соціально-економічного, культурного та гуманітарного міжрегіонального співробітництва та виклики, з якими область працює після початку повномасштабного вторгнення.

Посол Алішер Курманов підкреслив, що Узбекистан розглядає Україну як одного з ключових торговельних партнерів та прагне посилювати контакти на всіх рівнях, й у форматі регіонального партнерства з Івано-Франківщиною.

Окрему увагу сторони приділили розвитку співпраці у сферах культури, освіти, науки та гуманітарних ініціатив, відновленню академічних обмінів і реалізації спільних проєктів. Також обговорили активізацію міжрегіональних контактів між містами та територіальними громадами.

Особливу увагу приділили підтримці українців, зокрема готовності Узбекистану приймати українських дітей на оздоровлення.

\*\*\*

**07.05.2026**

***Тернопільська обласна військова адміністрація***  
***<https://oda.te.gov.ua/news/u-ternopilskii-ova-vidbulosia-zasidannia-rehionalnoi-komisii-z-pytan-evakuatsii>***

***У Тернопільській ОВА відбулося засідання регіональної комісії з питань евакуації***

У Тернопільській обласній військовій адміністрації відбулося засідання регіональної комісії з питань евакуації, яке провів заступник начальника ОВА Роман Свистун.

Під час засідання учасники розглянули низку важливих питань, що стосуються організації евакуаційних заходів та готовності області до прийому внутрішньо переміщених осіб. Зокрема, йшлося про вдосконалення роботи комісії, координацію дій між структурними підрозділами та посилення міжвідомчої взаємодії.

Окрему увагу приділили готовності громад до розміщення евакуйованого населення. Наголошено на необхідності постійного оновлення даних щодо наявності вільних місць для проживання, а також продовження обліку осіб, які прибувають в область.

Учасники також обговорили питання транспортного забезпечення евакуаційних заходів. Зокрема, домовилися продовжити співпрацю з АТ «Укрзалізниця» щодо перевезення людей евакуаційними поїздами, а також облаштувати робочі зони для оперативних груп на території залізничного вокзалу в Тернополі для координації процесів на місці.

Крім того, розглянули питання оновлення складу регіональної комісії та уточнення її повноважень задля підвищення ефективності роботи в умовах надзвичайних ситуацій.

За підсумками засідання визначено низку практичних кроків, спрямованих на посилення готовності області до можливих евакуаційних заходів. Системна координація, оперативний облік і злагоджена робота всіх служб є запорукою своєчасної допомоги людям та ефективного реагування на виклики сьогодення.

**05.05.2026**

**Донецька обласна державна адміністрація**

**<https://dn.gov.ua/news/na-donechchyni-provely-zasidannia-koordynatsiinykh-tsentriv-pidtrymky-tsyvilnoho-naselennia05>**

**На Донеччині провели засідання Координаційних центрів підтримки цивільного населення**

У квітні відбулись засідання Координаційних центрів підтримки цивільного населення при Бахмутській, Покровській та 24 місцевих військових адміністраціях. До участі в засіданнях долучилися представники департаменту соціального захисту населення, управління з питань ветеранської політики та інших структурних підрозділів облдержадміністрації.

На засіданні Координаційного центру підтримки цивільного населення при Бахмутській райдержадміністрації розглянули питання реалізації програм підтримки ВПО у 2025 році та обговорили пріоритетні напрями роботи у 2026 році. Також проаналізували актуальний стан влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, у сімейні форми виховання. Окрему увагу учасники засідання приділили організації та розвитку спортивної роботи в умовах воєнного стану.

Під час засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Покровській райдержадміністрації учасників поінформували про діяльність санаторно-оздоровчого центру соціальної реабілітації «Смарагдове місто» в умовах воєнного стану, а також представили проект «Життя без бар'єрів: допомога організаціям, громадам, людям з інвалідністю та дітям у постраждалих регіонах сходу та півночі України», який реалізується Благодійною організацією «БФ «Посмішка ЮА» за фінансової підтримки Гуманітарного фонду для України (УНФ).

На засіданні Координаційного центру підтримки цивільного населення при Волноваській райдержадміністрації Комарська сільська та Великоновосілківська селищна військові адміністрації поділилися досвідом роботи щодо взаємодії з громадами-партнерами відповідно до укладених меморандумів про співпрацю. Також розглянули питання надання грошової допомоги в межах проекту Благодійної організації «БФ «ГЛОБАЛ ЕМПАВЕРМЕНТ МІШН ЮА».

У територіальних громадах під час засідань Координаційних центрів підтримки цивільного населення порушено низку нагальних питань, зокрема:

- виконання програм підтримки та інтеграції ВПО і мешканців громад, які перемістились до більш безпечних регіонів України;
- соціальний захист та підтримка Захисників та Захисниць України, членів їх сімей та членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України;

- аналіз звернень громадян та потреб ВПО, надання матеріальної та гуманітарної допомоги населенню;
- організація роботи в рамках меморандумів про співпрацю громад;
- робота з міжнародними та благодійними організаціями, фондами, партнерами щодо надання всебічної допомоги ВПО;
- діяльність гуманітарних центрів/хабів підтримки ВПО, центрів життєстійкості;
- психосоціальна підтримка та збереження ментального здоров'я у рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»;
- реалізація молодіжної політики у громадах, діяльність Молодіжних рад;
- організація освітнього процесу вході реформування заходів освіти у 2026-2027 навчальному році, впровадження методики «Навчати і вчитись за допомогою живої спадщини в Україні» в закладах освіти;
- національно-патріотичне виховання дітей, заходи та проекти з формування української національної та громадської ідентичності;
- початок кампанії оздоровлення та відпочинку дітей у 2026 році;
- організація надання медичних послуг населенню, реалізація програми «Скринінг здоров'я 40+»;
- надання адміністративних та соціальних послуг;
- робота Рад з питань внутрішньо переміщених осіб та Координаційних центрів підтримки цивільного населення;
- питання пошкодженого та знищеного майна на територіях громад;
- зміни умов виплати пенсій, страхових виплат і державних соціальних гарантій;
- організація працевлаштування ВПО та стан ринку праці;
- діяльність служб у справах дітей в умовах воєнного стану;
- співпраця громад у межах національного проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади».

Окрему увагу приділили питанням евакуації населення, зокрема сімей з дітьми, маломобільних мешканців та людей з інвалідністю до безпечних регіонів України, а також забезпеченню належних умов для їх подальшого розселення та соціальної адаптації.

07.05.2026

*Донецька обласна державна адміністрація*

*<https://dn.gov.ua/news/predstavnyky-donetskoi-oda-vzialy-uchast-u-publichnii-prezentatsii-doslidzhennia-shchodo-intehratsii-pereselentsiv>*

*Представники Донецької ОДА взяли участь у публічній презентації дослідження щодо інтеграції переселенців*

У Києві відбулася публічна презентація результатів дослідження «Як інтегруються ВПО: потреби, бар'єри, можливості», організована Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) в Україні в межах програми «Єднання заради дії».

У заході взяли участь голова Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Донецькій ОВА, представники департаменту соціального захисту населення та управління із забезпечення взаємодії з органами місцевого самоврядування облдержадміністрації.

На першій сесії заходу презентували ключові результати дослідження, які охоплюють актуальні потреби внутрішньо переміщених осіб, основні бар'єри їх інтеграції та можливості для підвищення рівня соціальної згуртованості у громадах. Спікерками виступили представниці IREX: Єлизавета Трофименко, Тетяна Дементьєва, Світлана Крот, Христина Шовкопляс та Ксенія Рондяк.

У рамках панельної дискусії «Спільне планування в громадах: як перетворити потенціал ВПО на ресурс відновлення» учасники обговорили ефективні практики взаємодії органів влади, місцевого самоврядування, рад ВПО та партнерських організацій. Особливу увагу було приділено питанням міжсекторальної співпраці, залученню переселенців до процесів прийняття рішень та формуванню політик, спрямованих на їх сталу інтеграцію.

Захід об'єднав представників центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, громадських організацій та міжнародних партнерів, ставши майданчиком для обміну досвідом та напрацювання спільних рішень у сфері підтримки переселенців.

Програма «Єднання заради дії» протягом останніх чотирьох років спрямована на зміцнення соціальної згуртованості, розвиток лідерського потенціалу внутрішньо переміщених осіб, підвищення стійкості громад та сприяння відновленню України.

Участь представників Донецької ОДА у зазначеному заході сприяє врахуванню кращих практик інтеграції ВПО при формуванні регіональної політики та реалізації заходів із підтримки ВПО у Донецькій області.

08.05.2026

*Донецька обласна державна адміністрація*

*<https://dn.gov.ua/news/humanitarni-khaby-druzhkivskoi-ta-novodonetskoj-hromad-u-kropyvnytskomu-prodovzhuut-pidtrymuvaty-pereselentsiv-z-donechchynu>*

***Гуманітарні хаби Дружківської та Новодонецької громад у Кропивницькому продовжують підтримувати переселенців***

Заступник голови Донецької облдержадміністрації Ігор Бойко здійснив робочу поїздку до гуманітарних хабів – Центрів підтримки ВПО Дружківської та Новодонецької територіальних громад, які функціонують у Кропивницькому.

Центри були створені на початку року в межах співпраці Дружківської та Новодонецької громад задля підтримки мешканців Донеччини, які через війну були змушені залишити свої домівки. Координаторами гуманітарних просторів є Тетяна Нечепуренко та Лариса Варченко.

Під час візиту Ігор Бойко ознайомився з основними напрямками роботи центрів, поспілкувався з керівниками, працівниками локацій та переселенцями. У ході зустрічі обговорили актуальні потреби переселенців, питання подальшого розвитку гуманітарних просторів, а також розширення спектра послуг для мешканців області.

Сьогодні центри підтримки стали важливими осередками допомоги для Гуманітарні хаби Дружківської та Новодонецької громад у Кропивницькому продовжують підтримувати ВПО необхідну підтримку та допомогу, а кількість відвідувачів постійно зростає. Від початку діяльності видано понад 430 продовольчих наборів.

У гуманітарних хабах надаються юридичні консультації, психологічна допомога, консультації з питань соціального захисту населення, сприяння у працевлаштуванні та наданні адміністративних послуг. Також проводяться освітні, інформаційні та культурно-розважальні заходи, майстер-класи та заняття для дітей і дорослих. Загалом центрами вже організовано близько 100 різнопланових заходів.

Такі ініціативи вкотре демонструють згуртованість громад Донеччини та прагнення підтримувати людей навіть далеко від рідного дому, створюючи для громадян простір турботи, взаємодопомоги та соціальної адаптації.

\*\*\*

**06.05.2026**

**Луганська обласна державна адміністрація**

**<https://lova.gov.ua/oda/press/news/mayzhe-475-tysyach-zayav-pro-zruynovane-rosiyanamu-zhytlo-obrobлено-hromadamy>**

**Майже 47,5 тисяч заяв про зруйноване росіянами житло оброблено громадами Сіверськодонецького району**

Луганчанами подано 56 631 інформаційне повідомлення про пошкоджене/знищене нерухоме майно.

Протягом квітня надійшло ще 320 таких повідомлень.

Військовими адміністраціями територіальних громад опрацьовано 51 145 повідомлень. За останній місяць – 256.

Найбільше оброблених повідомлень – серед громад Сіверськодонецького району.

А саме 47 474.

Зокрема, у Сіверськодонецькій громаді – 18 543, Попаснянській – 9 012, Лисичанській – 7 838, Рубіжанській – 7 388, Гірській – 2 977, Кременській – 1 716.

Із загальної кількості 38 056 ІП прив'язані до об'єктів Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією російської федерації.

13 089 ІП не підлягають обробці.

Загалом до реєстру внесено 40 718 об'єктів нерухомого майна, у тому числі 13 094 будівлі, 27 526 приміщень та 98 споруд.

\*\*\*

**06.05.2026**

**Луганська обласна державна адміністрація**

**<https://lova.gov.ua/oda/press/news/ponad-350-luhanchanam-zaproponuvaty-vlashtuvatysya-demіnerami>**

**Понад 350 луганчанам запропонували влаштуватися демінерами**

Перший заступник голови Луганської облдержадміністрації Олексій Смирнов долучився до рекрутингового онлайн-заходу з Представництвом «The HALO Trust» в Україні для ВПО Луганщини.

Луганчанам презентували вакансії та представили умови працевлаштування за фахом «демінер/демінерка з гуманітарного розмінування».

Також Олексій Смирнов наголосив, що співробітництво з Представництвом «The HALO Trust» в Україні є пріоритетним.

Слід зазначити, що починаючи з 2023 року за результатами співпраці з Представництвом «The HALO Trust» в Україні майже 10 000 ВПО отримали

інформацію про наявні вакансії та можливості працевлаштування, близько 1000 осіб зацікавились та взяли участь у рекрутингових заходах, 100 кандидатів подали резюме та успішно пройшли співбесіди, з яких половина вийшли на навчання та працевлаштувалися.

Крім того, для ВПО є механізм додаткової підтримки, а саме: переселенці з Луганщини, які успішно пройдуть відбір та працевлаштуються до «The HALO Trust» в Україні, зможуть скористатися програмами фінансової допомоги від територіальних громад області.

Такі програми передбачають матеріальну допомогу ВПО за пріоритетними напрямками щодо їх працевлаштування, зокрема, надання матеріальної допомоги:

- на переїзд та перевезення майна до нового місця проживання та працевлаштування (в інший населений пункт України);
- на оплату оренди житла за новим місцем проживання та працевлаштування;
- заохочувальної допомоги після працевлаштування;
- для підтримки професійної підготовки та перепідготовки;
- допомоги для молоді віком 18-25 років за працевлаштування на перше робоче місце тощо.

Керівник групи підбору та адаптації персоналу Представництва «The HALO Trust» в Україні розповіла про діяльність організації, її місію, про критерії відбору працівників на посаду «Демінерка/демінер з виявлення вибухонебезпечних предметів», умови роботи та оплати праці, як на практиці проводяться роботи.

Також були окреслені перспективи професійного розвитку та кар'єрного зростання для кожного кандидата.

У рекрутинговому онлайн-заході взяли участь 357 ВПО з Луганщини.

\*\*\*

**07.05.2026**

**Луганська обласна державна адміністрація**

**<https://lova.gov.ua/oda/press/news/mizhнародna-pidtrymka-relokovana-medytyna-ta-prostir-luhanshchyna-moya-yak>**

***Міжнародна підтримка, релокована медицина та простір «Луганичина моя»: як Старобільська громада вибудовує партнерства – «Пліч-о-пліч»***

Старобільська міська громада в умовах релокації зробила розвиток партнерств одним із ключових напрямів роботи. Йдеться про співпрацю з іншими громадами, міжнародними організаціями, благодійними фондами та гуманітарними структурами.

Саме завдяки такій взаємодії вдається вирішувати практичні питання – від гуманітарної допомоги до медицини, освіти й підготовки до післявоєнного відновлення.

## ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР: ПАРТНЕРСТВО З ФРАНЦІЄЮ ТА ПОЛЬЩЕЮ

У 2025 році Старобільська громада уклала угоду про співпрацю з французьким містом Сент-Етьєн. Уже є перші результати: влітку десятеро дітей із громади змогли оздоровитися у Франції.

Паралельно розпочато налагодження співпраці між медичними закладами, обмін досвідом та професійними контактами. До підтримки долучилася й франко-українська асоціація «Мрія Україна», яка допомагає розвивати гуманітарні та культурні зв'язки.

Давні зв'язки з польським містом-побратимом Люблінном і Люблінським воєводством у воєнний час отримали нове наповнення. Польські партнери передавали гуманітарні набори, а також автомобіль швидкої допомоги, який сьогодні використовується медиками як мобільна амбулаторія для виїздів до місць проживання ВПО.

Водночас взаємодія має і стратегічний вимір – є домовленості щодо участі польських партнерів у майбутньому відновленні інфраструктури громади після деокупації.

## ПРОСТІР, ЯКИЙ ОБ'ЄДНУЄ: КОВОРКІНГ ТА ПАРТНЕРСТВО З ДРОГОБИЧЕМ

Окремим важливим кроком стало відкриття у Львові влітку 2024 року коворкінг-центру для ВПО з Луганщини «Луганщина моя», створеного в межах проєкту CORE-UA 124 спільно з ГО «Центр інформаційних досліджень та ресурсних послуг «Меридіан» за підтримки CORE Response.

Це більше, ніж просто приміщення. Тут люди можуть отримати консультації, відвідувати заходи, працювати в бібліотечному просторі. Для дітей і молоді проводять освітні та творчі активності, для дорослих – тренінги, кінопокази та тематичні зустрічі.

Фактично центр став для переселенців з Луганщини місцем, де можна не лише отримати допомогу, а й відчувати спільноту.

Важливим кроком у розвитку міжгромадської взаємодії стало і підписання меморандуму між Старобільською та Дрогобицькою громадами. Урочиста церемонія відбулася символічно – у День Соборності України.

Партнерство вже має практичне наповнення: для ВПО проводяться виїзні прийоми спеціалістів Старобільської МВА та управління соціального захисту, надається підтримка сім'ям Захисників і родинам з дітьми.

## РЕЛОКОВАНА МЕДИЦИНА, ОСВІТА ТА ПІДГОТОВКА ДО ВІДНОВЛЕННЯ

Старобільська громада змогла зробити те, що вдалося далеко не всім, – релокувати та відновити роботу медичних закладів. Сьогодні багатопрофільна лікарня працює у Дніпрі, а центр первинної медико-санітарної допомоги – у Рівному.

Заклади забезпечені обладнанням, транспортом, медикаментами та генераторами. Найголовніше – вдалося зберегти колективи лікарів, які

сьогодні надають допомогу не лише переселенцям з Луганщини, а й мешканцям приймаючих громад та ВПО з інших регіонів.

Додатково працюють мобільні медичні бригади, які виїжджають до місць компактного проживання людей у Дніпрі, Львові та інших містах.

Лиманський ліцей Старобільської громади бере участь у проєкті DECIDE з упровадження реформи профільної середньої освіти. Команда громади також долучилася до національного проєкту «Школа відновлення громад» (2024–2025 роки), який базується на досвіді «Mariupol Reborn».

За результатами навчання громада увійшла до числа найкращих та розробила власний профіль відновлення – стратегічний документ, що стане основою майбутньої відбудови.

Сьогодні Старобільська громада фактично працює по всій Україні. Представники громади ведуть діяльність у Києві, Львові, Сумах, Ужгороді та інших містах: надають консультації, проводять заходи, співпрацюють зі спеціалістами інших громад Луганщини.

Реалізуються спільні ініціативи – від культурних заходів і психологічної підтримки до проєктів зі збереження нематеріальної культурної спадщини та освітніх круглих столів з Луганським національним університетом.

Досвід Старобільської громади демонструє, що партнерства можуть бути не формальністю, а дієвим інструментом підтримки людей, збереження спроможності громади та підготовки до майбутнього відновлення.

## **ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ**

### **Центральні**

**04.05.2026**

**ЕСПРЕСО**

***<https://espreso.tv/suspilstvo-kartka-curr-dlya-ukraintsiv-v-polshchi-royasnyue-posol-vasil-bodnar>***

***Картка СУКР для українців в Польщі: пояснює посол Василь Боднар***

Перехід на систему СУКР – означає, що ми переходимо до трактування громадян України в Польщі як іноземців. Це не процес інтеграції, а створення правових підстав для перебування на території Польщі у випадку, якщо в ЄС буде скасований тимчасовий захист

Про це в етері Еспресо та Slawa.TV розповів Василь Боднар, надзвичайний і повноважний посол України в Республіці Польща.

«Насправді нічого нового не відбувається, про СУКР ми говоримо вже декілька років. Зараз настав етап, коли Польща запроваджує СУКР в життя. І тут ми маємо поєднання обох процесів – продовження легального статусу, таким способом законодавець формує правила, як перейти з тимчасового захисту на постійне або тимчасове проживання на 3 роки. З другого боку –

давайте говорити, що ми тут – гості, і частина людей, які виїхали з України через війну, перебувають під тимчасовим захистом. Є ще майже мільйон громадян України, які виїхали у пошуку роботи з подальшим проживанням – це також громадяни, які, мабуть, будуть змінювати свій статус. Якраз впровадження системи MOS (Moduł Obsługi Spraw), а потім перехід на систему СУКР – означає, що ми переходимо до трактування громадян України в Польщі як іноземців», – зауважив Василь Боднар.

За його словами, насправді ці зміни відбулися ще торік у вересні, коли поступово було обмежено надання допомоги згідно із законодавством з 2022 року, і це поступово переходить у керований процес обмежень надання соціальної допомоги, тих можливостей, якими громадяни України користувалися від початку повномасштабного вторгнення.

«Насправді переважна більшість – понад 80% громадян України, які мають статус PESEL UKR – і так користується правом на перебування, правом на роботу на законних підставах. Їх, як правило, ці зміни не торкаються. Торкаються, лише тільки в тому розумінні, що потрібно буде змінювати правову базу – реєструватися у новій системі, оновлювати свої дані та потім отримувати СУКР в регіональних органах влади (воєводські ужонди) на підставі нового законодавства. Знову зазначу, ми – тут гості, польська сторона визначає форми й методи, як і в якій спосіб легалізувати українських біженців чи трудових мігрантів. Для нас важливо, щоб цей процес йшов злагоджено, не торкався найбільш незахищених соціальних груп. Наше завдання – пом'якшити перехід із законодавства про допомогу українцям під час війни до функціонування звичайного законодавства про іноземних громадян», – прокоментував посол.

Дипломат зазначив, що поки в ЄС не скасований тимчасовий захист, який функціонує до березня 2027 року. Громадяни України перебуватимуть в легальному полі до березня 2027 року в тому статусі, в якому зараз є. Але Польща пропонує перехідний період, щоб переформити документи з можливістю, коли закінчиться тимчасовий захист, перейти на статус перебування іноземців на загальних підставах.

«Як я зазначав, для більшості громадян України в Польщі статус не зміниться, бо ті, хто працює, і так платять соціальні складки (внески), користуються медичною допомогою на підставі державного соціального страхування. Також ці громадяни мають право легального побиту, враховуючи їхнє перебування з 2022 року. Для нас важливо розуміти – це не процес інтеграції, а створення правових підстав для перебування на території Польщі у випадку, якщо тимчасовий захист буде скасований в рамках всього Європейського Союзу. Але такого рішення немає, бо війна триває, Євросоюз продовжує допомагати Україні й громадяни України, які перебувають на території ЄС, потребують допомоги. Однак є інша сторона медалі – користуватися пільговим статусом в багатьох країнах Європейського Союзу вже не вийде, бо більшість країн починають змінювати це законодавство, щоб

створити для громадян України на території ЄС такі ж умови, як і для іноземців», – пояснив пан Василь.

Боднар додав, що громадянам України потрібно бути доволі мобільними щодо змін правових норм польського законодавства, розуміючи, що з березня 2027 року тимчасовий захист може змінитися.

\*\*\*

**04.05.2026**

**Факти ICTV**

**<https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20260506-skilky-vpo-zareyestrovano-u-kyuevi-hto-perebuvaye-na-obliku-v-stolyczy/>**

**Скільки ВПО зареєстровано у Києві: хто перебуває на обліку в столиці**

Київ став прихистком для значної кількості внутрішньо переміщених осіб (ВПО), які змушені були покинути свої домівки через війну та окупацію. Місто приваблює людей з різних куточків країни своїми можливостями, інфраструктурою та відносною безпекою.

Факти ICTV дізнавалися, скільки ВПО зареєстровано у Києві.

**Скільки ВПО перебувають на обліку у Києві**

На кінець 2025 року у столиці на обліку було близько 433 тис. внутрішньо переміщених осіб. Серед них – понад 70 тисяч дітей і більш як 75 тисяч людей пенсійного віку. Після офіційної реєстрації переселенці інтегруються в життя міста та користуються тим самим спектром муніципальних послуг, що й мешканці Києва.

Йдеться про доступ до медичних і освітніх сервісів, різні форми фінансової підтримки з міського бюджету, а також пільги, зокрема безоплатний проїзд у громадському транспорті для вразливих категорій.

Як зазначила заступниця голови КМДА Марина Хонда, Київ продовжує виконувати роль міста, що приймає людей, які втратили житло через війну, забезпечуючи їм підтримку та можливості для адаптації. Вона підкреслила, що потреба в безпечному середовищі, житлі та соціальному супроводі лише зростає, адже обстріли українських міст тривають, а житлова інфраструктура зазнає руйнувань.

Динаміка зростання кількості переселенців у столиці є показовою: якщо у 2022 році їх було понад 170 тисяч, то вже у 2023-му – близько 370 тисяч, а у 2024 році показник перевищив 420 тисяч. На кінець 2025 року він досяг позначки у понад 433 тисячі осіб.

Окрім базових гарантій, які місто забезпечує всім мешканцям, у Києві діє спеціальна програма підтримки – Турбота. Назустріч киянам. У її межах передбачено системну допомогу внутрішньо переміщеним особам – від матеріальних виплат до різних соціальних послуг, що сприяють їхній адаптації та інтеграції в міське середовище.

**05.04.2026**

**LIGA.net**

**<https://news.liga.net/ua/politics/news/mzs-rozkrylo-skilky-ukraintsiv-u-shtatakh-i-kanadi-y-navelo-tablytsiu-po-bizhentsiakh-v-yevropi>**

**МЗС розкрило, скільки українців у Штатах і Канаді**

Кількість українських громадян у США та Канаді становить ~600 000 людей, заявило у відповідь на запит LIGA.net Міністерство закордонних справ. Також воно навело дані ООН про 5,3 млн українських біженців у Європі.

За даними закордонних дипломатичних установ України у двох північноамериканських країнах, починаючи з 2022 року у них проживають:

- у США – більш ніж 295 000 українських громадян;
- у Канаді – 305 000.

У МЗС зауважили, що ці країни не публікують свої офіційні дані щодо чисельності українців.

Щодо кількості українських біженців у Європі, то в міністерстві послали на останні офіційні дані Управління верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ) на лютий 2026-го.

За ними, через повномасштабну війну РФ 5,9 млн українських біженців перебувають за кордоном, 5,3 з яких – у країнах Європи.

За цими цифрами, найбільше українських біженців у Німеччині (1 340 360 станом на січень 2026-го), Польщі (977 980 у лютому), Чехії (398 370 у січні), Великій Британії (263 750 у червні 2025-го) та Іспанії (259 050 у грудні). Дати у дужках – коли востаннє було оновлено дані.

Також станом на кінець попереднього року це Управління ООН фіксує 41 460 українських громадян у Білорусі. У листопаді 2025-го МЗС повідомляло LIGA.net, що, за неофіційною інформацією, у цій країні-партнері РФ перебуває понад 200 000 українських громадян, однак на консульському обліку близько 7000 осіб – різниця більш ніж у 30 разів. Пояснення того, навіщо Україні посольство у Мінську, читайте тут.

Найменше українських біженців підраховали у Туреччині (2400 на червень 2025-го), Ліхтенштейні (880 на січень 2026-го) та Боснії і Герцеговині (300 на червень попереднього року).

\*\*\*

**07.04.2026**

**LIGA.net**

**<https://news.liga.net/ua/society/news/minsotspolityky-zbyratyme-dani-pro-ukraintsiv-u-yes-uriad-poiasnuy-prychynu>**

***Мінсоцполітики збиратиме дані про українців у ЄС: уряд пояснює причини***

Україна хоче отримати дані щодо українців, які маю статус тимчасового захисту в Європейському Союзі (ЄС). Про це повідомив міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін 7 травня в межах зустрічі з єврокомісаром з питань внутрішніх справ і міграції Магнусом Бруннером.

«Наша позиція є чіткою: ми хочемо, щоб українці поверталися додому, але це має бути добровільне й усвідомлене рішення. Ключовим чинником для такого рішення залишається безпека», – вважає урядовець.

За словами Улютіна, Україну турбує правовий статус українців після березня 2027 року. Важливо уникнути невизначеності й різних підходів щодо біженців.

Мінсоцполітики хоче знати дані про українців в ЄС, зокрема про представників вразливих категорій. Це потрібно, щоб готувати громади до повернення українців і загалом це повернення планувати.

За рекомендаціями ЄС, після завершення дії тимчасового захисту країни Євросоюзу мають пропонувати українцям дозволи на проживання (за програмами працевлаштування, навчання, освіти, возз'єднання сімей) або створювати програми добровільного повернення в Україну.

\*\*\*

**10.05.2026**

**RFI Українською**

**<https://bit.ly/4dVty2U>**

***47% українців в Естонії вже знають естонську мову: як зростає рівень інтеграції***

Естонська мова, яку вважають однією з найскладніших не лише в Європі, а й серед усіх мов світу, поступово перестає бути бар'єром для українців в Естонії. Уже майже половина з них опанували мову, відкриваючи для себе нові можливості інтеграції та життя в цій країні.

**Зміни в мовній реальності Естонії**

Рівень знання естонської мови серед українців, які перебувають в Естонії, зріс із 38% 2024 року до 47% 2025-го. Відповідно зросла і зайнятість – до 79% серед працездатних. Такі дані дослідження соціально-економічного становища біженців, яке провело Управління Верховного комісара ООН у справах біженців.

RFI Українською поспілкувалася з українцями, які перебувають в Естонії, щоб з'ясувати, що спонукало їх опанувати мову. Адже так було не завжди. Наприклад, у 70–80-ті роки минулого століття, коли країна як республіка перебувала у складі Радянського Союзу, – провадили політику примусової русифікації. Не спілкуватися естонською, для тих хто приїхав сюди з інших республік на роботу, вважали нормою.

Коли ж 1991 року Естонія відновила незалежність, ситуація кардинально змінилася: естонська отримала статус єдиної державної мови, а російська – стала іноземною.

### **Чи важка естонська мова**

Однак саме мовна політика, а точніше складність вивчення естонської мови вплинула у 2000-х роках на потік трудових мігрантів до Естонії. Країна після вступу до Євросоюзу в 2004 році демонструвала високі темпи економічного зростання завдяки припливу іноземних інвестицій і потребувала великої кількості робочих рук. Однак більшість трудових мігрантів, зокрема й українці, зазвичай робили вибір на користь інших країн ЄС, де мова була близькою і зрозумілішою.

«Чимало моїх колег газоелектрозварювальників відмовилися в ті часи від працевлаштування на корабельній верфі на естонському острові Сааремаа. Хоча зарплати пропонували пристойні. Причина – складність опанування естонської мови і відсутність навіть на той час російськомовного населення (!) на цьому острові. Вони побоювалися, що мовний бар'єр завадить нормально жити і працювати», – розповідає херсонець Валентин. Він був одним із небагатьох українських суднобудівників, які ризикнули приїхати в середині 2000-х працювати до Естонії.

Якщо з вимогами виробництва пан Валентин упорався досить легко, то вивчення естонської мови для нього стало справжнім викликом. Хоча він уже мав досвід спілкування з іноземцями, працював на подібному кораблебудівному заводі в польському Щецині. Однак саме тут відчув, наскільки важко буває сприймати мову, яка зовсім не схожа на ті, до яких звик.

«Під час розмов із естонцями я ловив себе на тому, що навіть не можу вхопитися за знайомі слова чи корені – усе звучало ніби суцільний потік незнайомих звуків. Особливо складно було через вимову та ритм мови. Естонці говорять досить швидко, а інтонації здавалися мені незвичними. Важко було зрозуміти, де закінчується одна думка і починається інша. Інколи я розумів лише окремі слова, але загальний зміст вислизав. Рятувало лише те, що багато естонців добре володіють англійською», – пригадує херсонець.

### **Освітня реформа в Естонії**

Така мовна ситуація, як на острові Сааремаа, – радше виняток із правил, ніж тенденція. Адже на материковій частині Естонії чимало людей на побутовому рівні досі спілкуються російською. За даними перепису населення, який проводили в країні з кінця 2021 до початку 2022 року, російська була другою за поширеністю мовою в Естонії. Її вважали рідною 29% населення, ще 38% знали як іноземну.

Проте мовне питання в Естонії за останні роки суттєвої змінилося: у країні почали переходити на навчання тільки державною мовою. А в серпні 2024 року міністр освіти і науки Естонії Тиніс Лукас закликав скасувати вивчення російської мови в школах як другої іноземної. За його словами, на тлі російської військової операції в Україні частина батьків не вдоволена тим, що дитина має вивчати російську мову.

Основна ж мета переходу на естонськомовне навчання – не лише позбутися мовного спадку часів СРСР, а насамперед надати всім дітям, які живуть в Естонії, незалежно від їх рідної мови, можливість отримати якісну освіту естонською. Надалі це допоможе молоді інтегруватися в культурний простір Естонії, не втратити своєї ідентичності та розширить можливості для подальшого навчання і працевлаштування.

Тож, відповідно до нової освітньої реформи, у 2024/2025 навчальному році на естонську спочатку перейшли дитячі садки, а також перші та четверті класи загальноосвітніх шкіл. А повний перехід має завершитися до початку 2029 навчального року.

«Для естонців це чутливе питання. Вони дуже бережуть свою мову і чітко розуміють її як основу національної ідентичності. І коли люди говорять російською, їх автоматично сприймають як росіян – це природний механізм ідентифікації. Українцям іноді важко це прийняти, але такою є реальність: мова – це маркер», – коментує для RFI Українською очільниця Конгресу українців Естонії пані Віра Коник.

Вона була свідком поступових багаторічних трансформаційних змін у мовному середовищі, адже мешкає в Таллінні з 1986 року. Увесь цей час займається громадською діяльністю та допомагає українцям, які переїхали жити у країну на березі Балтійського моря.

Як очільниця Конгресу українців Віра Коник координує роботу 11 товариств, що діють майже в кожному великому місті, тож добре обізнана з ситуацією, зокрема й щодо вивчення естонської мови земляками. Вона не приховує свого захоплення тим, що українські біженці, які прибули до країни після початку повномасштабного вторгнення, одразу цікавилися, де можна вивчати естонську мову:

Люди, які втратили дім, пережили обстріли, все одно думали про інтеграцію. Це викликає повагу, – зауважує пані Віра. – Насправді, можливостей для вивчення естонської мови тут справді багато. Держава організувала безкоштовні курси рівнів А1, А2 і В1. Є адаптаційні програми, розмовні клуби, волонтерські ініціативи. Хто хоче – той вивчить. Молодь це розуміє, адже без мови немає перспектив. Старше покоління часто вчить мову більше для побутових потреб.

#### **«Вчити чи не вчити мову – особистий вибір кожного»**

Українці в Естонії опановують мову по-різному, залежно від життєвих обставин, фінансових можливостей та планів на майбутнє. Частина людей після коротких базових курсів, які дають лише мінімальний рівень знань,

одразу йдуть працювати. Зазвичай це низькооплачувана робота, де знання естонської не є обов'язковою вимогою.

Інша категорія починає працювати без знання мови переважно на фізичній або сервісній роботі. Водночас у вечірній час вони відвідують мовні курси, розуміючи, що без естонської буде складно отримати кращу посаду та стабільніші перспективи.

Проте є ті, хто робить ставку саме на вивчення мови. Такі українці цілеспрямовано інвестують час у навчання, оскільки бачать у знанні естонської можливість професійного розвитку, роботи за фахом і повноцінної інтеграції в естонське суспільство.

Журналістка Тетяна Підгородецька, яка живе в Естонії лише два з половиною роки, зробила саме такий вибір і свідомо вкладає час та ресурси заради професійних перспектив.

«За ці два з половиною роки я щиро полюбила Естонію та її народ. Вважаю, що вивчення мови країни, яка надала нам прихисток, – один із найважливіших проявів вдячності за можливість перебувати в безпечних умовах, поки в Україні триває війна. Також я відчуваю в собі потенціал у найближчому майбутньому працювати в Естонії або вчителькою, або в медіа, тому наполегливо вивчаю мову, не рахуючи часу», – пояснює RFI Українською свою мотивацію Тетяна.

Вона на власному досвіді пересвідчилася, що в Естонії створено чудові умови для охочих вчити мову і є широкі можливості вибору форм навчання.

«Українцям доступні безкоштовні курси з вивчення мови від рівня А1 до В1 та різні інтеграційні програми й культурні заходи – усе це організовує Фонд інтеграції (MISA). На таких курсах заняття проходять виключно естонською мовою від самого початку навчального процесу. Звісно, що у такий спосіб засвоювати мову складніше, але це ефективно. Мовні рівні В2 і С1 до певної міри є вищим пілотажем. Тут вчать ті, хто хоче працювати в офісі, у закладах освіти, у туристичній сфері, у державному секторі», – пояснює Тетяна.

За її словами, курси рівнів В2 та С1 зазвичай платні. Проте держава передбачила можливості для найбільш умотивованих: вони можуть продовжити безплатно навчатися, щоб здобути більш високий мовний рівень. Наприклад, це можна зробити через Касу з безробіття, що є аналогом Державної служби зайнятості в Україні. Адже саме високий рівень володіння мовою відкриває двері до кваліфікованої роботи.

А ще Тетяна Підгородецька переконана, що одним із дієвих мотиваторів вивчення мови для дорослих є діти, які вже навчаються в естонських школах або відвідують дитячі садки: «Якщо хочеш підтримати дитину з навчанням, зокрема з виконанням домашніх завдань, – насамперед сам маєш знати мову».

Мотивує українців учити естонську мову і прагнення до довгострокової інтеграції та стабільності. За інформацією УВКБ ООН, станом на 2025 рік під тимчасовим захистом в Естонії перебувало понад 33 тисячі українців. Оскільки термін їх тимчасового захисту спливає у березні 2027 року, частина

цих людей планує залишитися в Естонії на тривалий термін і клопотати про дозвіл на проживання на інших підставах.

Сьогодні країна пропонує лояльні умови для отримання посвідки на проживання на 5 років («з осілості»). Цією пропозицією можуть скористатися ті українці, які прожили в Естонії три роки зі статусом тимчасового захисту, мають офіційний дохід і знають мову на рівні не нижчому за А2.

Проте журналістку дивує позиція деяких співвітчизників, які перебувають за кордоном у статусі біженців і кажуть: «Навіщо вчити естонську, норвезьку чи датську? Вона знадобиться максимум в одній конкретній країні, і більше ніде ми нею не зможемо скористатися. Краще вчити англійську!».

«На мою думку, це хибна логіка. Подивіться на мапу Європи: більшість країн мають одну державну мову. У Франції – французька, у Польщі – польська, у Румунії – румунська. І щоб жити в одній із цих країн повноцінно, потрібно знати її мову. Не заради престижу, а щоб впевнено почуватися в повсякденні. Аби розуміти новини, читати описи товарів, інструкції в транспорті, спілкуватися з лікарем і, зрештою, відчувати себе частиною місцевої спільноти. Тож я переконана: якщо ти вже тут живеш – варто зробити цей крок назустріч країні та власному саморозвитку й інтеграції», – зауважує Тетяна Підгородецька.

\*\*\*

**04.05.2026**

***inPoland.net.pl***

***<https://inpoland.net.pl/novosti/obshhestvo/khto-z-ukra%d1%97nciv-ne-otrимаeh-kartu-cukr-u-polshhi-popri-vikonannya-vsikh-vimog/>***

***Хто з українців не отримає карту СУКР у Польщі попри виконання всіх вимог?***

З 4 травня громадяни України, які мають номер PESEL UKR, можуть подати заявку на отримання карти побуту СУКР, яка дає право на трирічне перебування у Польщі. Після отримання карти українці отримають нові права.

Отримати карту перебування СУКР можуть громадяни України та члени їхніх сімей, включаючи подружжя.

На карту СУКР можуть подавати заяви ті українці, які одночасно виконали всі умови:

- мають дійсний номер PESEL UKR на день подання заяви на отримання карти перебування СУКР;
- мали дійсний номер PESEL UKR станом на 4 червня 2025 року;
- мають дійсний номер PESEL UKR на день видачі воєводою карти перебування СУКР;
- безперервно мають статус UKR щонайменше 365 днів.

Заяви на цю карту приймаються виключно в електронному вигляді через сервіс MOS. Завдяки цьому українцям не доведеться записуватися на прийом чи стояти в чергах у держустановах.

Вхід до системи MOS є безкоштовним, однак заявнику доведеться сплатити гербовий збір під час подання заяви, який становить 340 злотих, а також збір за видачу карти перебування у розмірі 100 злотих.

В Управлінні у справах іноземців повідомили, що карта перебування CUKR не буде видана, якщо:

- дані заявника включені до списку іноземців, перебування яких на території Польщі є небажаним,
- у Шенгенській інформаційній системі містяться дані, що заявнику було відмовлено у в'їзді та перебуванні,
- відмова необхідна з міркувань національної оборони, державної безпеки або захисту громадської безпеки та порядку.

Карта CUKR дає низку переваг для українців: легальне перебування в Польщі протягом 3 років, доступ до ринку праці без додаткових дозволів, можливість ведення бізнесу на тих самих умовах, що і громадяни Польщі. Разом із дійсним проїзним документом карта перебування CUKR надаватиме українцям право подорожувати Шенгенською зоною до 90 днів протягом 180-денного періоду.

Термін перебування в Польщі на підставі карти перебування CUKR також буде враховуватися до терміну, необхідного для отримання дозволу на довгострокове проживання резидента ЄС.

Після отримання карти перебування CUKR українці втратять статус UKR.

\*\*\*

**04.05.2026**

***inPoland.net.pl***

***<https://inpoland.net.pl/novosti/sogodni-u-polshhi-rozpochavsya-prijjom-zayav-na-kartu-cukr/>***

***Сьогодні у Польщі розпочався прийом заяв на карту CUKR***

З 4 травня розпочався прийом заяв на карту перебування CUKR. Заяви приймаються виключно в електронному вигляді.

Ця карта дає право українцям, які мали тимчасовий захист у Польщі, на легальне перебування у Польщі протягом 3 років.

Подавати на карту CUKR можуть дві категорії українців, які мали PESEL UKR:

- громадяни України та деякі члени їхніх сімей (подружжя, неповнолітні діти, неповнолітні діти їхніх подружжя та найближчі родичі, які мають Карту поляка), які прибули до Польщі після 23 лютого 2022 року у зв'язку з воєнними діями та бажають залишитися в Польщі;

- діти, народжені в Польщі після 23 лютого 2022 року, матері яких прибули до Польщі після 23 лютого 2022 року і мають карту СUKR.

Подати заяву можна буде лише в електронному вигляді через сервіс MOS, при цьому заявники зможуть зберегти свої дані та потім їх відредагувати.

Заяви прийматимуться до 4 березня 2027 року.

Якщо заяву та необхідні додатки заповнено вірно, заявника викличуть до воєводського управління лише для того, щоб забрати карту.

Тим, хто отримає карту СUKR, потрібно пам'ятати:

- при отриманні карти СUKR автоматично втрачається статус UKR,
- після отримання карти побуту (СUKR) іноземець зобов'язаний протягом 15 робочих днів повідомити воєводу, який видав карту, про будь-яку зміну місця проживання,
- при виїзді з Польщі на період більше ніж 6 місяців, ви втратите дозвіл на тимчасове проживання.

Якщо не забрати свою карту перебування протягом 60 днів з моменту отримання повідомлення від воєводського управління про можливість її отримання, вам не буде надано дозвіл на тимчасове проживання, а карта перебування буде анульована.

Наступний дозвіл на тимчасове проживання надаватиметься за загальними правилами.

\*\*\*

**06.05.2026**

***inPoland.net.pl***

***<https://inpoland.net.pl/novosti/pislya-vijni-ukra%20d1%2097nci-povernutsya-do-domu-ale-budut-pracyuvati-u-polshhi/>***

***Після війни українці повернуться до дому, але... будуть працювати у Польщі***

Останнє дослідження «Барометр польського ринку праці» показує, що після завершення війни переважна більшість українців не планує масової еміграції. За даними опитування, 88% респондентів заявили про намір залишитися в Україні, тоді як лише 8% розглядають виїзд за кордон з економічних причин.

Разом із тим дослідження фіксує вікові та гендерні відмінності. Серед молоді 18–35 років частка тих, хто допускає еміграцію, становить 14%, тоді як серед людей старших за 50 років – лише 3%. Чоловіки також частіше розглядають виїзд (12%), ніж жінки (5%). Аналітики підкреслюють, що потенційна міграція матиме переважно тимчасовий і економічний характер.

Інша картина простежується серед українців, які вже працюють у Польщі. За даними опитування, 38% з них не планують повертатися в Україну, 17% мають намір повернутися одразу після завершення війни, ще 16% – протягом 1–2 років. Експерти ринку праці вважають саме цей двохрічний

період ключовим для формування довгострокових рішень щодо проживання та працевлаштування.

Рішення про залишення в Польщі визначається насамперед економічними факторами. Найчастіше респонденти називають вищу заробітну плату (54%), стабільний трудовий договір (33%) та легалізацію перебування (33%). Серед додаткових чинників – професійний розвиток, соціальні гарантії та житлова підтримка.

\*\*\*

**05.05.2026**

***Radio Prague International***

***<https://ukraina.radio.cz/yak-podolaty-nyzku-narodzhuvanist-u-chehiyi-dayte-ukrayinkam-cheski-vyplaty-na-8885578>***

***Як подолати низьку народжуваність у Чехії? Дайте українкам чеські виплати на дитину, радять експерти***

У низці європейських країн народжуваність підвищують іноземки. Чехія з цього огляду в міжнародному порівнянні відстає. Тому частина фахівців рекомендує розширити виплати «батьківської підтримки» і, наприклад, на біженок із України. Про це пише інтернет-видання Seznam Zprávy.

Ідеться про виплату, що називається *rodičovský příspěvek*, неформально *rodičovská* чи й *rodičák*. Вона призначена одному з батьків найменшої дитини в родині у віці до 3 років, хто особисто цілоденно і належно доглядає цю дитину або забезпечує такий догляд іншою особою. Особи з тимчасовим захистом нині не мають права на цю виплату.

«Я давно звертаю увагу, що в нас є безліч українських жінок, які не мають права на «батьківську підтримку». В нас є жінки з України в найвищому репродуктивному віці. Їх було б добре мотивувати», – каже Даніел Гуле, аналітик Демографічного інформаційного центру і експерт гуманітарної організації «Людина в скруті».

«Найбільше допомогло б, якби ці виплати отримували біженки з України», – вважає, наприклад, і впливовий соціолог Даніел Прокоп. У середині травня він має виступати на урядовій конференції з питань народжуваності, в якій має взяти участь і прем'єр-міністр Андрей Бабіш.

При цьому напередодні минулорічних виборів Бабіш іще в ролі лідера опозиції використовував ідею про виплати на дитину українським жінкам для критики попереднього чеського уряду після того, як таку думку висловив тодішній міністр праці і соціальних питань – але врешті так і не подав законопроект про це.

«Так, ви правильно почули: не для наших жінок, а для українок! У чеських родин відбирають, але для чужинців готують нову систему... Так що чеським матерям нічого, а українцям усе!» – заявляв він тоді.

Але нині він уже як прем'єр хоче приділити увагу темі низької народжуваності, і це він підтвердив на запит видання Seznam Zprávy.

Тим часом права на таку виплату на дитину не мають не тільки люди з тимчасовим захистом. Його не передбачено й для тих біженців, які, виконавши непрості умови, в першу чергу щодо економічної самостійності, отримують новий спеціальний дозвіл на довгострокове перебування на наступні п'ять років.

«Вони вилучені з права на виплати, хоча роблять у систему дуже великий внесок, а це страшенно несправедливо», – констатує Клара Боумова, фахівчиня з міграційної проблематики благодійної організації Charita Česká republika.

У Чехії ще перед початком повномасштабної війни Росії проти України жило 85 тисяч українок усіх вікових груп. Після 2022 року їхня кількість значно зросла. Нині, за даними Міністерства внутрішніх справ, лише з тимчасовим захистом у Чехії перебуває понад 155 тисяч українських жінок віком від 18 до 65 років.

Як звернула увагу керівниця відділення демографічної статистики Чеського статистичного управління Терезіє Штиглерова, фертильність іноземок у Чехії пересічно нижча, ніж самих чешок, і це стосується й українок. За її словами, причиною є в першу чергу те, що іноземки прибувають переважно як трудові мігрантки.

Але в українських біженок ситуація інша, звертають увагу представники української меншини: вирішальну роль відіграє відсутність упевненості в майбутньому. Адже вони живуть у Чехії в режимі щорічного продовження тимчасового захисту – який на те й тимчасовий, що колись закінчиться.

«Перше, що треба дати людині, – це відчуття стабільності. З тимчасовим захистом, коли ви ніколи не знаєте, чи отримаєте його знову, це відчуття не прийде ніколи. Це страшенно демотивує, в першу чергу молодь. Чого б їм до чогось прагнути, якщо вони навіть не знають, чи тут залишаться», – сказала виданню Seznam Zprávy Ільнара Дудаш, керівниця Української ініціативи Південної Моравії.

У Чехії матері-іноземки народжують 13,9 відсотка від усіх новонароджених дітей. У Євросоюзі пересічно цей показник становить 23,8 відсотка.

\*\*\*

**05.05.2026**

**Radio Prague International**

**<https://ukraina.radio.cz/minpraci-planuye-vidnovyty-publikaciyu-danyh-pro-vnesky-bizhenciv-do-byudzhetu-8885588>**

**Мінпраці планує відновити публікацію даних про внески біженців до бюджету, але рахуватиме інакше**

Надалі ці публікації будуть виходити з отриманих даних, а не з математичних моделей, заявив міністр праці і соціальних питань Алеш Юхелка (ANO).

Дані про внески українських біженців до бюджету і видатки на допомогу їм Міністерство праці почало оприлюднювати за попереднього уряду, коли ним керував Маріан Юречка. Для цього міністерство вдавалося до математичних моделей, що є заведеною практикою при схожих обрахунках. За тими даними, видатки на біженців потроху знижувалися, а от надходження від них швидко зростали і вже більш ніж удвічі перевищували витрати.

Але прем'єр-міністр нинішнього уряду Андрей Бабіш (ANO) уже в січні цього року називав ті дані «абсолютно вигаданими цифрами». Він заявляв, що його уряд буде й далі публікувати дані про видатки на біженців – але вже не дані про надходження від них.

І коли в лютому збіг традиційний раніше щоквартальний термін оприлюднення цих даних – ні ті, ні інші дані оприлюднені не були.

Та, як сказав нині Юхелка, такі публікації планують відновити, але на інших засадах. «Ми маємо точну статистику щодо того, скільки люди сплачують за соціальне забезпечення. Ми можемо точно визначити, скільки іноземців працює за трудовими договорами, а скільки є самозайнятих. Певні статистики ми видавати будемо, це ясно, але ми будемо спиратися на справжні дані, які ми зможемо порохувати», – заявив він. Ба більше: завдяки новій системі єдиної щомісячної звітності працедавців такі дані скоро можна буде надавати щомісяця.

### **Математичні моделі Мінпраці занижували надходження від українців, а не завищували їх**

Дані, які до минулого року й за попереднього уряду оприлюднювало Міністерство праці і соціальних питань, ґрунтувалися і на прямій статистиці, і на математичних моделях і обрахунках. Це давало можливість врахувати й ті дані, які було неможливо отримати безпосередньо. Таким чином, враховувалися, наприклад, видатки на гуманітарну допомогу, охорону здоров'я, освіту, розміщення біженців, а з іншого боку, надходження не тільки у вигляді податку на дохід чи сплачених сум соціального й медичного страхування, а й надходження з податку на додану вартість чи акцизів, що їх робили біженці.

У новому уряді кажуть, що дані про надходження з ПДВ чи акцизів обрахувати важко. Тим часом попередній міністр праці Юречка пояснював: щоб до математичних моделей його міністерства не було претензій, вони були свідомо налажені так, щоб не завищити надходження від біженців. Наприклад, дані щодо ПДВ ґрунтувалися на показниках найбідніших 20 відсотків чеських домогосподарств, хоча далеко не всі біженці мають аж таке обмежене споживання.

За даними за перші три квартали минулого року (дані за четвертий квартал, що мали надійти в лютому, вже не оприлюднили), внески від українських біженців до чеського державного бюджету склали 23,2 мільярда крон, видатки на їхню підтримку – більш як удвічі менше, 11,5 мільярдів крон. Ці внески стали перевищувати видатки, починаючи з третього кварталу 2023 року.

За даними Міністерства внутрішніх справ Чехії, в країні нині зареєстровано 384 500 осіб із тимчасовим захистом у зв'язку з війною Росії проти України. З них чоловіків і жінок у віці від 18 до 65 років – 283 000, решта – діти й літні люди.

Бюро працевлаштування Чехії реєструвало наприкінці березня 374 400 працевлаштованих українців із усіма різновидами дозволів на перебування, з них із вільним доступом до ринку праці – 316 900. Такий вільний доступ мають люди і з тимчасовим захистом, і з дозволом на постійне перебування (а ще з новим спеціальним дозволом на довгострокове перебування; звичайний дозвіл на довгострокове перебування вільного доступу не дає); окремо статистики щодо біженців не ведуть.

Домогосподарства біженців із України отримали в березні 50 500 виплат гуманітарної допомоги – це на 1100 менше, ніж рік тому. За перші три місяці цього року було виплачено гуманітарної допомоги на суму в 1,9 мільярда крон – рік тому ця сума складала 2,4 мільярда крон.

\*\*\*

**04.05.2026**

**24 Канал**

**[https://24tv.ua/zakordon24/bizhentsi-irlandiyi-chomu-mozhut-viseliti-goteliv\\_n3061051](https://24tv.ua/zakordon24/bizhentsi-irlandiyi-chomu-mozhut-viseliti-goteliv_n3061051)**

***Нові правила для біженців: Ірландія готує масштабні зміни у розміщенні українців в готелях***

В Ірландії планують поступово скасувати програму безкоштовного розміщення українських біженців у готелях та інших комерційних об'єктах. Під зміни можуть потрапити близько 16 тисяч людей уже з осені.

Йдеться приблизно про біженців, які наразі проживають у комерційних об'єктах за рахунок держави. Про це пише The Sunday Times.

**Що відомо про нові правила для біженців в Ірландії?**

В Ірландії готують масштабні зміни в програмі розміщення українських біженців, через що тисячі людей можуть втратити безкоштовне житло в готелях. Мова йде про близько 16 тисяч людей, які зараз мешкають у комерційних об'єктах, що фінансуються державою.

Уряд планує поступово ліквідувати чинну систему, щоб забезпечити рівний доступ до житла для всіх мешканців країни. Запуск змін очікується вже з серпня, а процес триватиме близько пів року. Кожен, кого це стосується, має отримати попередження про виселення щонайменше за три місяці.

Водночас влада заявляє, що підтримка збережеться для вразливих категорій населення. Також розглядається поступове скорочення фінансової допомоги тим, хто приймає українців у власних домівках.

Офіційні особи пояснюють зміни складною ситуацією на ринку оренди житла та високими цінами, однак розраховують, що частина людей зможе самостійно знайти альтернативне житло.

## **Що потрібно знати біженцям, які перебувають на території Ірландії?**

Умови перебування українців в Ірландії зазнали суттєвих змін. Країна поступово переходить від екстреної допомоги до довгострокової політики інтеграції, яка передбачає скорочення соціальних виплат і стимулювання добровільного повернення додому.

Громадяни України можуть в'їжджати до Ірландії без візи за біометричним паспортом, однак після прибуття необхідно оформити тимчасовий захист і отримати дозвільний документ від Міністерства юстиції. Для доступу до роботи та державних послуг також обов'язково оформлюється персональний номер PPS.

Фінансова підтримка залежить від умов проживання. У разі розміщення в державному житлі з харчуванням виплата становить близько 38,80 євро на тиждень на дорослого. Для тих, хто орендує житло самостійно, розмір допомоги може відрізнятись, але правила регулярно переглядаються.

Власники житла, які приймають українців, отримують зменшену компенсацію – близько 400 євро на місяць замість попередніх 600. Також влада розглядає можливість запровадження одноразових виплат для тих, хто добровільно вирішить повернутися в Україну.

\*\*\*

**08.05.2026**

***РБК-Україна***

***<https://www.rbc.ua/rus/news/-import-rabochoyi-sili-povernennya-ukrayintsiv-1778239361.html>***

***Не «імпорт» робочої сили, а повернення українців: якою має бути стратегія держави***

Україна не повинна вирішувати демографічну та кадрову кризу шляхом масового завезення трудових мігрантів із країн третього світу. Держава має зосередитися на поверненні українців, створенні доступного житла, робочих місць та умов для реінтеграції ВПО, ветеранів і біженців.

Своє бачення вирішення демографічної ситуації в Україні висловив голова комітету ВР з питань фінансів, податкової та митної політики Данило Гетманцев в колонці для РБК-Україна.

Сьогодні дедалі частіше від публічних діячів та зі сторінок експертних звітів лунає теза про те, що демографічну прірву в Україні можна залатати лише масовим залученням трудових мігрантів із країн третього світу.

Нам малюють цифри у 300 тисяч новоприбулих щороку, розповідають про щорічні втрати населення «розміром з Вінницю» та пропонують змиритися з неминучістю заміщення трудових ресурсів.

Я хочу бути гранично відвертим: я категорично проти перетворення нашої країни на об'єкт сумнівних соціально-економічних експериментів.

**Про «швидкі рішення» та їх наслідки**

Ідея масового завезення мігрантів із країн з абсолютно іншим культурним, історичним, релігійним та ментальним кодом – це шлях найменшого спротиву, який у перспективі веде до катастрофи.

Ми бачимо досвід Європи, де механічне заповнення ринку праці призвело до створення компактних зон концентрованого проживання мігрантів, збільшення конфліктів, погіршення криміногенної ситуації, зростання соціальної напруги та розмивання національної ідентичності.

Чи вирішить аналогічний підхід наші проблеми? Ні. Це лише створить нові.

Україні потрібна не просто «кількість одиниць» на підприємствах, а сталий розвиток, сильна економіка та, головне – збереження нашого народу.

Відкриття кордонів для масової некваліфікованої міграції – це визнання власної неспроможності повернути додому мільйони українців, які сьогодні змушені будувати майбутнє в інших державах.

Наш шлях набагато складніший. Він не про «імпорт», а про «реінтеграцію». Він про те, як зробити Україну місцем, де хочеться жити, а не звідки хочеться поїхати.

Замість того, щоб думати, як адаптувати мігрантів, ми маємо зосередитися на двох фундаментальних речах для наших громадян: житло та робота.

#### **Від іпотеки, яка не працює, до житлової стратегії**

Ми маємо чесно визнати: діюча програма «ЄОселя» залишається продуктом для обмеженого кола людей через обсяги фінансування та умови реалізації.

Вона не стала і не стане інструментом подолання житлової кризи для мільйонів.

Для того, щоб повернути людей з-за кордону та дати опору ВПО, нам потрібні принципово інші масштаби та механізми. Саме тому ми пропонуємо амбітну стратегію – нову програму доступного житла для 1 мільйона родин.

По-перше, це запуск справді масової програми кредитування під 3% на 25 років, яка буде адмініструватися через спеціальну Національну установу розвитку.

По-друге, ми впроваджуємо модель соціальної оренди з правом викупу (rent-to-own). Це дозволить людям, які не мають коштів на перший внесок, просто орендувати державне або муніципальне житло, при цьому частина орендних платежів буде накопичуватися як внесок за придбання квартири.

Це справедливий шлях: ви живете в домі сьогодні, а через певний час він стає вашим.

#### **Детінізація оренди: захист, а не тиск**

Паралельно з будівництвом нового житла ми маємо навести лад на ринку приватної оренди. Сьогодні він майже на 100% перебуває в «тіні». І проблема тут не лише у податках.

Головне – переважна кількість ВПО позбавлена реальної можливості укладати офіційні договори.

Без такого договору переселенець не може отримати компенсацію від держави на проживання або субсидію. Детінізація цього ринку через прості та зрозумілі стимули – це єдиний спосіб зробити оренду прозорою.

Власник житла має бути зацікавлений у легальному договорі, а орендар – мати документ, який гарантує йому право на дах над головою та соціальну підтримку.

### **Робоче місце як фундамент реінтеграції**

Ми маємо припинити шукати робочі руки на інших континентах, доки наші громадяни залишаються без роботи або працюють за фахом, що не відповідає їх кваліфікації.

Держава повинна стати партнером для кожного роботодавця, який наймає ВПО або ветеранів.

Моя позиція чітка: стимули для бізнесу мають бути не косметичними чи символічними, а фінансово відчутними. Це і прямі компенсації частини заробітної плати, і звільнення від сплати ЄСВ за таких працівників на тривалий термін.

Але ми маємо йти далі – через державні замовлення та пільгове кредитування підтримувати саме ті підприємства, які створюють нові робочі місця в регіонах з найбільшою концентрацією переселенців.

Необхідно суттєво вдосконалити систему підвищення кваліфікації та перепідготовки для здобуття нової чи суміжної професії.

Сьогодні знання, засвоєні раніше під час навчання в закладах професійної та вищої освіти, застарівають набагато швидше, ніж, приміром, півстоліття тому.

Держава має враховувати цей факт і запропонувати багаторівневу систему їх оновлення та осучаснення.

### **Повернення додому: економічний егоцентризм**

Прогнози Національний банк України щодо виїзду ще 200 тисяч громадян у 2026 році – це тривожний дзвінок, який має стати набатом для Кабінету міністрів.

Ми втрачаємо людський капітал.

Повернення українців не відбудеться лише через патріотичні гасла. Це питання економічного егоцентризму.

Ми повинні створити умови, за яких податкове навантаження на малий бізнес буде прогнозованим, а соціальні ліфти – працюючими.

Детінізація, з якою я так наполегливо борюся – це не про наповнення бюджету будь-якою ціною, це про чесні правила гри.

Коли підприємець у Польщі бачить, що в Україні працювати «в білу» вигідно і безпечно, він повернеться.

Висновок простий: або ми інвестуємо в наших людей – у їх житло, освіту, робочі місця та справедливі виплати, – або ми погоджуємося на роль країни, що поступово втрачає своє обличчя.

05.05.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4120002-na-pidkontrolnij-ukraini-teritorii-zivut-mens-ak-295-miljona-ludej.html>

**На підконтрольній Україні території живуть менше як 29,5 мільйона людей**

Чисельність населення України (жителів підконтрольних територій) – менше 29,5 мільйонів.

Про це директор ДП «Укрпромзовнішекспертиза», голова комітету з питань промислової модернізації ТПП України Володимир Власюк повідомив під час круглого столу в Укрінформі на тему «Імміграція для відновлення: як Україні закрити дефіцит кадрів і зберегти безпеку».

Він послався на результати аналітичного дослідження, проведеного ДП «Укрпромзовнішекспертиза» спільно з Фондом ім. Фрідріха Еберта за підтримки Торгово-промислової палати України та Інституту розвитку національної економіки.

«Ми використовували дані Держстату, Державних прикордонної та митної служб, а також аналітичні матеріали, які є у вільному доступі (як осінтери), і побачили таку картину: якщо до початку повномасштабного вторгнення в Україну (без урахування анексованого РФ Криму) жило трохи менше 41 млн людей, то станом на початок цього року – 39,5 млн. Йдеться про природне скорочення чисельності населення і втрати, пов'язані з війною. Причому, якщо на початок війни на підконтрольній Києву території мешкали більше 36 млн людей, то зараз – менше 29,5 млн», – розповів Власюк.

Йдеться про жахливу, за його оцінками, ситуацію. Надто, якщо порівнювати ці цифри з чисельністю українців станом на 1992 рік – 52 млн.

«Поляків у період розвалу СРСР та відновлення незалежності було 38 млн, зараз їх 39 млн. Нас – менше 30 млн проти 52 млн. І справа не лише в багаторічній російській агресії. Мусимо визнати: і у мирні часи українська держава тривалий час серйозно не займалася питаннями української родини», – зробив висновок фахівець.

Він додав, що більш як 3 млн людей зараз мешкають на тимчасово окупованих РФ територіях Луганської, Донецької, Запорізької і Херсонської областей. Приблизно 7 млн – це трудові мігранти та біженці. 1,2 млн із них – ті, хто виїхав до Росії, ще приблизно 5,7 млн людей – на захід.

Складна демографічна ситуація негативно впливає і на економіку. Більше того, чисельність людей працездатного віку (16 – 64 роки) скорочувалася швидшими темпами.

«На початок 2022 року таких людей у нас було приблизно 24,4 млн, а зараз ми оцінюємо цей показник у 18,8 млн. Йдеться про скорочення десь на 22%, тоді як загальна чисельність працездатного населення зменшилася на 18,5%», – деталізував Власюк.

Круглий стіл «Імміграція для відновлення: як Україні закрити дефіцит кадрів і зберегти безпеку» став продовженням серії публічних обговорень, присвячених підготовці Стратегії державної міграційної політики України до 2035 року (трудоресурсний аспект). Організатори – Інститут демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи НАН України, Всеукраїнська асоціація компаній з міжнародного працевлаштування та ГО «Офіс міграційної політики» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

Як повідомлялося, за даними Фонду народонаселення ООН, з початку повномасштабного вторгнення Росії населення України скоротилося на 10 млн осіб, або приблизно на чверть. Основні причини – вплив біженців, падіння народжуваності та збільшення рівня смертності унаслідок прямого й опосередкованого впливу війни.

\*\*\*

**08.05.2026**

**Укрінформ**

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4120955-zinkivpo-demonstruut-visoku-stijkist-ale-stikautsa-z-barerami-integracii.html>

***Жінки-ВПО демонструють високу стійкість, але стикаються з бар'єрами інтеграції***

Українські жінки-ВПО мають високий рівень внутрішньої стійкості, однак їхню інтеграцію у нових громадах ускладнюють житлові проблеми, інформаційний дефіцит, слабкі соціальні зв'язки та труднощі з працевлаштуванням.

Про це повідомили експерти під час презентації дослідження «Вразливість і стійкість жінок ВПО: аналітичне дослідження і рекомендації представникам/представницям медіа, місцевих і державних органів влади», передає кореспондент Укрінформу.

Дослідження виконали фахівчині Національної академії СБУ в межах проекту ГО Smarta «Амбасадорки мирних змін» за технічної підтримки ООН Жінки в Україні та фінансування Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги ООН (WRHF).

«Сьогоднішня презентація, сьогоднішнє видання – про вразливість жінок і стійкість жінок. Це не тільки аналітика, а ще й представлення рекомендацій як вирішити існуючі наразі проблеми у галузі. Усі ці зміни мають бути на допомогу внутрішньо переміщеним особам, жінкам насамперед», – зазначив ректор Національної академії Служби безпеки України Андрій Черняк.

За його словами, важливо підтримувати внутрішньо переміщених осіб, зокрема з боку центральної влади та у громадах, адже стійка громада – стійка країна, а стійка країна – сильна армія.

«Мільйони вимушено переміщених осіб – це той виклик, з яким не стикалася жодна європейська держава... Наші українські жінки довели всім, що вони можуть», – додав він.

Своєю чергою, доцентка кафедри стратегічних комунікацій прикладної лінгвістики центру стратегічних комунікацій Навчально-наукового інституту інформаційної безпеки та стратегічних комунікацій НА СБ України Тетяна Черненко відзначила, що серед найбільших викликів інтеграції українських жінок-ВПО у нових громадах: житло, недоступність медичних послуг, соціальна напруга. Також підсилюють інтеграцію проблеми з працевлаштуванням, інформаційні бар'єри, слабка інтеграція з владою та відчуття ізоляції.

За її словами, під час проведення опитування експерти враховували індекси інтеграції, інформаційної доступності, довіри до держави, соціального капіталу, суб'єктивного добробуту та стійкості.

Черненко відзначила, що жінки-ВПО мають високий рівень стійкості та внутрішнього ресурсу, проте рівень інтеграції є нижчим через бар'єри структурної інтеграції (критичне провисання інтеграції, інформаційний дефіцит, недостатність соціального капіталу).

Експертка підкреслила, що найбільший потенціал для покращення зосереджений у сферах інтеграції, інформаційної доступності та розвитку соціальних зв'язків, а системні зміни дають можливість перейти від базової стійкості до повноцінної участі жінок ВПО у житті громад.

Водночас доцентка НА СБУ Лариса Снігур розповіла, що у анкетуванні взяли участь 139 жінок-ВПО віком від 18 років. 35% опитаних відзначили, що вони інтегровані на нових громадах на середньому рівні, повністю інтегровані – 14,3% жінок, частково інтегровані – 10,7%, повністю не інтегровані – 10%.

Серед опитаних 58,3% відзначили, що їх голоси не враховуються при прийнятті рішень у приймаючій громаді, а упереджене ставлення до себе відчувають 46% жінок-ВПО.

Водночас завідувачка кафедри стратегічних комунікацій і прикладної лінгвістики Центру стратегічних комунікацій Навчально-наукового інституту інформаційної безпеки та стратегічних комунікацій НА СБУ Лариса Компанцева зауважила, що під час дослідження були проаналізовані онлайн-медіа, які висвітлювали тему жінок-ВПО. Зокрема, відповідну інформацію переважно публікували приватні медіа (73%), громадський сектор (11%) і державні ресурси (16%). Більшість цих повідомлень мали нейтральну (50%) та позитивну (46%) конотацію.

Учасники зустрічі також презентували рекомендації до законодавчих актів, аби покращити інтеграцію жінок-ВПО та роботу медіа.

Пропонується внести зміни до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» (№ 1706-VII) в частині особливостей забезпечення прав жінок з числа внутрішньо переміщених осіб.

«Жінки з числа внутрішньо переміщених осіб визнаються групою з підвищеними соціальними та медичними ризиками. Органи державної влади

та органи місцевого самоврядування забезпечують реалізацію заходів підтримки з урахуванням вікових, медичних і соціальних особливостей таких осіб. Зокрема, шляхом забезпечення пріоритетного доступу до соціальних послуг; забезпечення доступу до медичної допомоги, включаючи послуги у сфері психічного здоров'я та стоматологічну допомогу; впровадження програм підтримки зайнятості та соціальної інтеграції», – йдеться у документі.

Також пропонується внести зміни до ст. 24-1 Закон України «Про зайнятість населення».

«Для внутрішньо переміщених осіб, зокрема жінок, запроваджуються спеціальні програми зайнятості, що передбачають можливість часткової зайнятості, гнучких форм праці, компенсацію витрат на догляд за дітьми під час працевлаштування або навчання, а також програми перекваліфікації для осіб старшого віку», – пропонують експертки.

До ст. 20 «Оцінювання індивідуальних потреб особи здійснюється уповноваженими суб'єктами» Закону України «Про соціальні послуги» пропонують внести зміни, що стосуються оцінювання потреб жінок з числа внутрішньо переміщених осіб. На думку експертів, воно має здійснюватися із залученням мультидисциплінарної команди та включати оцінку медичних, психосоціальних і житлових потреб, а також ризиків соціальної ізоляції та конфліктів.

Експерти рекомендують удосконалити механізми компенсацій, зокрема, спростити доступ до них, пришвидшити розгляд заяв і забезпечити відповідність виплат реальній вартості втраченого майна, включно з житлом на ТОТ. Також вони закликають врегулювати питання перереєстрації ФОП серед ВПО, аби не послаблювати фінансові можливості громад і не підривати довіру переселенців до перспектив деокупації. Окремо наголошується на необхідності розробки політик інтеграції, які сприятимуть повноцінному включенню внутрішньо переміщених жінок у суспільство, а не лише їхній тимчасовій підтримці.

Окрім того, експерти рекомендують громадам оновити місцеві програми підтримки ВПО, передбачивши окремі заходи для жінок-переселенок як групи підвищеного ризику та індикатори доступу до медичних послуг, зокрема, первинної допомоги, стоматології й психологічної підтримки. Також пропонується затвердити локальні мінімальні стандарти проживання у місцях компактного поселення та запровадити програми медичної підтримки для жінок ВПО – через співфінансування або ваучери на лікування, стоматологічні й психологічні послуги. Окрему увагу радять приділити розвитку послуг із догляду за дітьми для полегшення працевлаштування жінок і програмам соціальної інтеграції переселенців у приймаючі громади.

Як повідомляв Укрінформ, згідно зі звітом Агентства ЄС із основних прав (FRA), біженки з України стикаються із насильством, домаганнями та експлуатацією у країнах Євросоюзу. Кожна четверта жінка повідомляє, що зазнала фізичного або сексуального насильства з початку війни.

**09.05.2026**

**Укрінформ**

**<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4121465-kilkist-ukrainskih-bizenciv-v-es-trohi-zmensilas-evrostat.html>**

***Кількість українських біженців в ЄС трохи зменшилась – Євростат***

Станом на 31 березня 2026 року загалом 4,33 млн громадян України, які втекли від війни, мали статус тимчасового захисту в ЄС.

Такі дані 8 травня оприлюднив Євростат, передає Укрінформ.

Порівняно з кінцем лютого 2026 року загальна кількість громадян України, які перебували під тимчасовим захистом, зменшилася на 68 980 осіб.

Країнами ЄС, які прийняли найбільшу кількість українських біженців, були Німеччина (1 274 955 осіб; 29,4 % від загальної кількості в ЄС), Польща (961 405; 22,2 %) та Чехія (379 820; 8,8 %).

Серед країн ЄС кількість осіб, які перебувають під тимчасовим захистом, зросла у 14 країнах та зменшилася у 13. Найбільше абсолютне зростання спостерігалось в Німеччині (+7 480), Іспанії (+2 665) та Румунії (+2 125). Найбільше зменшення було зафіксовано в Італії (-30 365), що пов'язано з одночасним закінченням терміну дії великої кількості дозволів наприкінці місяця у зв'язку з щорічною процедурою поновлення дозволів. Далі йдуть Чехія (-19 810) та Фінляндія (-8 080).

Найвище співвідношення осіб, які отримали тимчасовий захист, на тисячу осіб було зафіксовано в Чехії (34,8), Польщі (26,3) та Словаччині (26,2), тоді як відповідний показник на рівні ЄС становив 9,6 на тисячу населення.

Станом на 31 березня 2026 року громадяни України становили понад 98,4 % осіб, які отримали тимчасовий захист у ЄС: дорослі жінки становили 43,3 %, неповнолітні – 30,1 %, а дорослі чоловіки – трохи більше чверті (26,6 %) від загальної кількості.

13 червня 2025 року Європейська Рада ухвалила рішення про продовження терміну дії тимчасового захисту для цих осіб з 4 березня 2026 року до 4 березня 2027 року.

## Регіональні

06.05.2026

*Східний Варіант*

<https://v-variant.com.ua/article/pro-shcho-ghovorili-na-podiyi-skhidnogho-varianta-vpo/>

***Житло для ВПО, евакуація та відчуття покинутості: про що говорили на онлайн-події Східного Варіанта***

15 квітня 2026 року Східний Варіант провів онлайн-захід «Чому переселенці почуваються покинутими: розмова про адаптацію та підтримку». Подія об'єднала представників громадського сектору та органів влади й стала спробою вкотре вийти на відвертий діалог між переселенцями та державними інституціями.

Представляючи тему зустрічі, модераторка Валерія зазначила, що проблематика ВПО є чутливою і близькою для редакції Східного Варіанта, адже більша частина команди втратила свій дім.

Спікерами та спікерками заходу стали: директорка Департаменту соціального захисту Луганської ОВА Оксана Волошина; виконавча директорка благодійного фонду «Схід SOS» Катерина Скрипова; кандидатка соціологічних наук, доцентка Київського національного університету імені Тараса Шевченка Алла Петренко-Лисак; заступниця начальника управління у справах пільгових категорій громадян – начальниця відділу з питань ВПО Ольга Бондаренко; т.в.о. заступника директора – начальник управління у справах пільгових категорій громадян Департаменту соціального захисту населення Донецької ОДА Дмитро Пожарський. Зазначимо, що представники Мінрозвитку відмовилися доєднатися до події.

### **Житлові програми та підтримка ВПО з Луганщини**

Першою взяла слово представниця Луганської ОВА Оксана Волошина:

«Для плідного спілкування з переселенцями ми створили Telegram-канал «Луганщина згуртована», куди щотижня додаємо форму реєстрації для отримання гуманітарної допомоги. Наразі допомога тільки адресна. Зокрема, у каналі публікуємо інформацію про додаткові програми підтримки».

Проте важливо зазначити, що умови надання гуманітарної допомоги диктують благодійні фонди.

За словами пані Оксани, Луганська область упорядкувала списки дітей з інвалідністю та вирішила відновити реабілітаційний центр для таких дітей ВПО. Відкриття центру планують у Києві, в травні. Зокрема, на Закарпатті незабаром відкриють Сватівський обласний будинок інтернат для людей літнього віку та людей з інвалідністю.

Також Луганська ОВА працює над програмами для оздоровлення дітей переселенців із Луганського, Алчевського Довжанського та Ровеньківського районів, які залишились без військових адміністрацій, однак потребують підтримки. Зокрема, Департамент порушив питання фінансової підтримки для дітей ВПО з 2014 року.

«Для переселенців з 2014 року створена програма кредитування. Торік 176 родин отримали кредити на житло. Тобто, 350 тисяч грн першого внеску люди можуть отримати від обласної державної адміністрації», – поділилась директорка Департаменту соціального захисту Луганської ОВА.

На запитання від зареєстрованих учасників про недоступність житлових програм для більшості ВПО, пані Оксана відповіла, що кількість переселенців досягає близько 5 мільйонів, тож Україна самостійно не може наразі охопити житлом кожного. Саме тому ведеться постійна робота з міжнародними партнерами, висвітлюючи проблему житла для ВПО:

«Ми розуміємо, що ситуація з житлом в деяких випадках є критичною, тому Луганська ОВА розглядає збільшення місць тимчасового перебування для ВПО. Один із шелтерів у Києві навіть приймає людей з тваринами. Однак отримання індивідуального житла найближчим часом залишається проблемним».

### **Евакуація з Донецької області**

Далі слово взяли представники Донецької ОДА Дмитро Пожарський та Ольга Бондаренко:

«Наші виклики дещо відрізняються від ситуації колег із Луганської області, адже станом на кінець квітня 2026 року на підконтрольній території Донеччини проживають понад 172 тисячі людей. Донеччина продовжує жити, оборонятися та будувати фортифікації. Щодня з області відправляються евакуаційні автобуси до більш безпечних регіонів».

Дмитро Пожарський наголосив, що мешканці Донеччини, які потребують евакуації або тимчасового прихистку, можуть звернутися на гарячі лінії облдержадміністрації.

У транзитних центрах, куди прибувають евакуйовані мешканці Донеччини, можна оформити разову фінансову допомогу – 12 300 грн на одну особу. Виплата надходить на банківський рахунок приблизно протягом місяця (іноді довше). Також у центрах надають гуманітарну та медичну допомогу, а дорогу до місця проживання в обраній області оплачувати самостійно не потрібно.

«Тимчасове проживання в шелтерах є повністю безкоштовним. Якщо у людини вимагають гроші за перебування, необхідно негайно звернутися до правоохоронних органів або до представників Уповноваженого Верховної Ради з прав людини», – додав пан Дмитро.

### **Допомога у приймаючих громадах**

За словами Ольги Бондаренко, для переселенців із Донеччини в Україні працюють 102 гуманітарні хаби у 19 областях. У них надають гуманітарну допомогу (за наявності), а також юридичні, соціальні та психологічні консультації.

«У хабах проводять різні активності: освітні гуртки, жіночі клуби, спортивні секції та зустрічі для людей літнього віку. Переселенці приходять у такі простори, щоб відчутти дім за межами Донеччини та не почуватися самотніми», – зазначає пані Ольга.

У майбутньому Лиманська громада планує відкрити нові хаби в Кременчуці та Корсуні-Шевченківському, а Добропільська громада – в Одесі.

Оксана Волошина додала, що Луганська ОВА підтримує оборону Донецької області, зокрема виділяє бюджет на будівництво захисних споруд. Вона також наголосила, що переселенці з Донеччини можуть звертатися до місць тимчасового прихистку Луганщини та отримувати гуманітарну й соціальну допомогу.

Під час дискусії слово взяла зареєстрована учасниця пані Вікторія:

«Немає сенсу говорити про відкриття хабів у великих містах, коли в селах переселенці помирають на самоті без допомоги. У приймаючих громадах нам інколи прямо кажуть повертатися додому – в окупацію».

У відповідь Дмитро Пожарський повідомив, що громади Донеччини нині розробляють програми підтримки для вразливих категорій ВПО. За його словами, вони перебувають на етапі затвердження, і є сподівання, що вже у 2026 році ситуація покращиться.

Оксана Волошина також звернулася до учасниці: «Пані Вікторіє, зареєструйтеся у Telegram-каналі «Луганщина згуртована». Ми домовилися з британськими партнерами про гуманітарну допомогу для людей літнього віку – подайте заявку. Також ви можете отримати мій контакт через Східний Варіант, і ми індивідуально розглянемо, як ще можемо допомогти».

### **Пріоритет – розвиток повного циклу евакуації з прифронту**

Наступний блок події розпочала виконавча директорка благодійного фонду «Схід SOS» Катерина Скрипова:

«Наш фонд працює на всій підконтрольній Україні території. Фізично ми не працюємо на тимчасово окупованих територіях, однак підтримуємо вступників звідти, надаючи гуманітарний і соціальний супровід. Також продовжуємо підтримувати релоковані освітні заклади Луганщини».

Говорячи про діяльність на прифронтовій Донеччині, Катерина Скрипова зазначила, що ключова мета фонду – розвиток повного циклу евакуації.

«Евакуація починається з інформування мешканців прифронтових регіонів: ми приїжджаємо особисто та розповідаємо про шлях евакуації, щоб люди мали час ухвалити рішення виїхати», – додає виконавча директорка фонду.

«Схід SOS» активно підтримує людей з інвалідністю, допомагає сім'ям із дітьми та людям із домашніми тваринами. Фонд розміщує евакуйованих у транзитних шелтерах до моменту, поки не знайде постійне місце проживання. Кінцева мета – інтеграція людей у приймаючі громади, тому організація також розвиває напрям відбудови житла.

Фонд надає переселенцям правозахисний, юридичний і психологічний супровід, а також консультує щодо працевлаштування в нових громадах. Окремим напрямом стала підтримка ветеранів та їхніх родин – із юридичним, соціальним і психологічним супроводом.

Дмитро Пожарський подякував команді «Схід SOS» за співпрацю з Департаментом соціального захисту населення Донецької ОДА у щоденній евакуації та пошуку місць для розселення переселенців.

### **Головна потреба переселенців – людське ставлення**

До розмови долучилася дослідниця Алла Петренко-Лисак, яка презентувала результати дослідження про актуальний стан ВПО.

«У межах дослідження ми працювали з різними фокус-групами: молоддю, людьми старшого віку, представниками громадського сектору та державних інституцій. Розмови були дуже відвертими. Коли йшлося про відновлення, більшість учасників наголошували, що насамперед їм потрібне відновлення душі. Люди говорять про відчуття нескінченної тимчасовості. Особливо старші люди вже не вірять у повернення додому – на Луганщину чи Донеччину».

За словами дослідниці, переселенці загалом відкриті до допомоги, але часто не знаходять одне одного, а важлива інформація передається «черезтинним радіо»:

«Чому переселенці часто говорять про покинутість? Ймовірно, це пов'язано з втратою людиноцентричності через формалізацію системи. Багато хто виснажений, тому іноді ми не бачимо можливостей для діалогу і поширення інформації. Для змін на краще мають об'єднатися всі».

За словами Алли Петренко-Лисак, головна потреба переселенців – людське ставлення.

Оксана Волошина, коментуючи результати дослідження, розповіла, що Луганська ОВА поширює інформацію про можливості допомоги різними каналами. Водночас під час особистого спілкування переселенці часто вперше чують про ці можливості. Саме тому адміністрація також телефонує людям та поширює інформацію через громадські організації й ініціативи.

«Наші люди не стукають, тож їм і не відкривають. Не чекайте поки вас знайдуть, дайте знати про себе і ми вам допоможемо», – підсумувала директорка Департаменту.

### **«Чому переселенці почуваються покинутими?»**

Слово взяла учасниця Наталя, яка волонтерить у Харкові. Вона зазначила, що представники вразливих категорій переселенців часто не можуть самостійно ініціювати пошук допомоги, адже не мають доступу до онлайн-каналів, де публікують відповідну інформацію:

«Але я хотіла б поставити запитання спікерам: як ви думаєте, чому переселенці почуваються покинутими? «

Першою відповіла Оксана Волошина:

«Кожному з нас потрібно почати із себе – і переселенцям також. Усі ми травмовані війною. Я знаю приклад шелтеру, де живе майже 400 людей і вже народилося дев'ять дітей. Там мешканці різного віку допомагають одне одному, відвідують спортивні секції для ВПО, ходять на йогу та користуються соціальними перукарнями. Це наштовхує на думку, що відновлення починається з особистого рішення. Ми можемо підставити плече, допомагати

навіть із реабілітацією чи подоланням залежностей, але в кожній історії людина спершу вирішує почати із себе».

Дослідниця Алла Петренко-Лисак додала, що важливо розрізнити відчуття покинутості та реальний стан покинутості:

«Можна почуватися покинутим, а можна бути покинутим. Важливо зрозуміти, що саме формує це відчуття. Якщо ж людина справді опинилася без підтримки – необхідно детально розбирати ситуацію».

Учасниця події пані Вікторія звернула увагу на проблему житла:

«Важко не почуватися покинутою, коли немає гарантій щодо орендованого житла. Це вже моє п'ятнадцяте житло – я живу на коробках. Ледь облаштуєш побут, як господар повідомляє, що потрібно виїжджати, і юридично це майже неможливо оскаржити, бо ринок оренди фактично не врегульований».

Оксана Волошина відповіла, що держава працює над питанням укладання офіційних довгострокових договорів оренди.

Також, за її словами, розробляється державна програма «Будиночки в селі», яка передбачає забезпечення ВПО житлом у сільській місцевості. Планується придбання готових будинків вартістю до 500 тисяч гривень і надання їх у соціальну оренду, де мешканці оплачуватимуть лише комунальні послуги. Переселенці зможуть обирати житло за сприяння місцевої влади.

Наприкінці до розмови долучився начальник Попаснянської МВА Микола Ханатов. Він наголосив, що, як і переселенці, службовці також уперше вчаться працювати в умовах релокації та нестабільності. Окремо він відзначив роль Східного Варіанта у комунікації між місцевою владою та ВПО та подякував за висвітлення теми.

Публікація створена в рамках проєкту Інституту висвітлення війни та миру (IWPR) «Посилення громадського контролю» за фінансової підтримки Норвегії. За зміст цієї публікації відповідає виключно редакція Східного Варіанта. Цей матеріал жодним чином не може вважатися таким, що відображає позицію IWPR та Уряду Норвегії.

\*\*\*

**07.05.2026**

**Східний Варіант**

**<https://v-variant.com.ua/upovnovazhienii-vru-z-prav-liudini-vislovivsia-proti-rieorghanzatsiyi-chi-poghlinannia-dierzhmolodzhitla-podrobitsi/>**

**Уповноважений ВРУ з прав людини висловився проти реорганізації чи поглинання «Держмолодьжитла»: подробиці**

Місяць тому Уповноважений Верховної Ради України з прав людини звернувся до Прем'єр-міністра України щодо неприпустимості реорганізації чи фактичного поглинання ДСФУ «Держмолодьжитло». Підставою стали відкриті дані, які свідчили про підготовку рішень Уряду, що можуть вплинути на реалізацію житлових програм для ВПО.

Про це Дмитро Лубінець повідомив 7 травня.

Попри це, у публічному просторі продовжують з'являтися нові проєкти рішень.

«Тому хочу наголосити ще раз: я не підтримую кроки, які можуть поставити під ризик доступ ВПО до житла та міжнародне фінансування відповідних програм», – наголосив омбудсман.

Сьогодні «Держмолодьжитло» – це механізм, через який тисячі переселенців отримали шанс на власне житло після втрати дому через війну. Саме через цю установу реалізуються програми за підтримки Банку розвитку KfW, MOM та Банку розвитку Ради Європи.

«Для багатьох родин ці програми стали єдиною реальною можливістю придбати житло – через доступні умови кредитування та мінімальний перший внесок», – зауважив омбудсман.

Водночас міжнародні партнери вже висловлюють застереження щодо можливих наслідків реорганізації. Зокрема, Банк розвитку KfW наголошує, що структурні зміни можуть призвести до затримок або зупинки фінансування програм.

За словами Уповноваженого, «під час війни держава має забезпечувати стабільність тих механізмів, які реально працюють та допомагають людям».

«Інституційну спроможність «Держмолодьжитла» необхідно зберегти. Підтримка внутрішньо переміщених осіб має посилюватися, а не ставати предметом експериментів чи управлінських змін. Я наголошую, що право на житло – це базове право людини», – наголосив Лубінець.

\*\*\*

**08.05.2026**

***Східний Варіант***

***<https://v-variant.com.ua/stanychno-luhanska-hromada-pidpysala-vzhe-maizhe-30-memorandumiv-pro-spivpratsiu-z-hromadamy-va-ho-ta-bf/>***

***Станично-Луганська громада підписала вже майже 30 меморандумів про співпрацю з громадами, ВА, ГО та БФ***

Станично-Луганською СВА підписано та реалізується 29 меморандумів про співпрацю з військовими адміністраціями Луганщини, громадами-партнерами в Україні, громадськими організаціями та благодійними фондами.

Про це повідомили в Луганській обласній державній адміністрації.

За словами начальника Станично-Луганської селищної військової адміністрації Сергія Ісаєва, пріоритетом в умовах релокації залишається людина, її потреби та відчуття підтримки.

«Ефективна взаємодія з партнерами дозволяє не лише надавати допомогу, а й формувати середовище, у якому кожен мешканець відчуває себе частиною громади, навіть перебуваючи далеко від рідного дому», – підкреслив Ісаєв.

У межах проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади» Станично-Луганська громада продовжує системну роботу, спрямовану на підтримку жителів і розвиток партнерств.

Ключовим майданчиком діяльності став Координаційний центр допомоги ВПО Луганщини, що функціонує в Києві.

«Тут формується живий простір взаємодії, підтримки та відновлення зв'язків між людьми, які були змушені покинути свої домівки», – зазначили в ОДА.

\*\*\*

**08.05.2026**

**Східний Варіант**

**<https://v-variant.com.ua/u-brovarakh-i-chiervivtsiakh-znachno-aktivizovali-robotu-koordinatsiini-tsientriv-svativskoyi-ghromadi-podrobitsi/>**

***У Броварах і Чернівцях значно активізували роботу координаційні центри Сватівської громади: подробиці***

Протягом перших 4 місяців цього року Сватівська міська військова адміністрація разом із відділом культури, молоді та спорту значно активізували роботу координаційних центрів у Броварах і Чернівцях. А на базі гуманітарних хабів у Харкові спеціалісти проводять офлайн-заходи для внутрішньо переміщених осіб.

Про це повідомили в Луганській обласній державній адміністрації.

Зазначається, що всі ці локації вийшли за межі традиційної видачі речей і продуктів. Загальна відвідуваність культурних й освітніх подій сягнула майже тисячі учасників.

Один із найуспішніших напрямів – заняття з цифрової грамотності для ВПО 55+ та для тих, хто шукає роботу або хоче опанувати гаджети.

«У неформальній, дружній атмосфері учасники навчаються впевнено користуватися смартфоном, розбиратися в налаштуваннях, використовувати додатки як для особистих потреб, так і для працевлаштування», – зауважили в ОДА.

\*\*\*

**07.05.2026**

**Суспільне Рівне**

**<https://susplne.media/rivne/1307581-tri-gromadi-na-rivnensini-otrimaut-21-mln-grn-na-zitlo-dla-pereselenciv/>**

***Три громади на Рівненщині отримують 21 млн грн на житло для переселенців***

Понад 21 млн грн спрямують на ремонт тимчасового житла для переселенців в трьох громадах Рівненщини. Ще 10 заявок відхилили. Під час робіт мають врахувати вимоги безбар'єрності та інклюзивності.

За це проголосували під час засідання тимчасової комісії з питань здійснення розподілу державної субвенції місцевим бюджетам, повідомили в Facebook Рівненської обласної державної адміністрації.

«Ми отримали 13 заявок, але лише три відповідають вимогам, зокрема: наявність актів обстеження, кошторисної документації, розрахунків та передбачені роботи з інклюзивності. Під час ремонту врахуються всі умови, передбачені Національною стратегією з безбар'єрності – доступність будівель, пандуси, підйомники, широкі двері», – процитували в дописі керівницю комісії, заступницю голови Рівненської ОДА Людмила Шатковська.

З державного бюджету для Демидівської громади виділяють понад 13 млн грн, Олександрійської – майже 6 млн грн та Рокитнівської – 1,5 млн грн. Загальна сума розподіленої субвенції становить 21,2 млн грн.

Для Рівненщини було передбачено на 2 млн грн більше, тож громади зможуть повторно подати відповідні заявки на отримання субвенції, йдеться в повідомленні.

У 2026 році Уряд передбачив фінансування житлових фондів тимчасового та підтриманого проживання для евакуйованих і внутрішньо переміщених осіб, а також на реалізацію заходів із забезпечення їх житлом у сільській місцевості. Щонайменше 20% житлових місць мають бути адаптовані для людей з інвалідністю та маломобільних груп, зазначили в ОДА.

\*\*\*

**07.05.2026**

**Суспільне Хмельницький**

**<https://suspilne.media/khmelnytskiy/1307729-ponad-sto-ludej-skoristalisa-poslugami-viddilenna-pidtrimanogo-prozivanna-ta-socialnoi-reintegracii-u-hmelnickomu/>**

***Понад сто людей скористалися послугами відділення підтриманого проживання та соціальної реінтеграції у Хмельницькому***

102 людини скористалися послугами відділення підтриманого проживання та соціальної реінтеграції у Хмельницькому з початку 2026 року. За цей період їм надали понад дві тисячі послуг.

Про це Суспільне Хмельницький розповіли у відділенні.

За їхніми словами, діяльність відділення спрямована забезпечити тимчасове проживання та надати соціальні послуги бездомним людям, внутрішньо переміщеним особам (ВПО) та іншим громадянам, які потребують соціального захисту.

«Звернутися по допомогу відділення можуть люди віком від 18 років, які не мають на утриманні неповнолітніх дітей (за винятком випадків, коли таким людям з дітьми надається послуга підтриманого проживання у соціальному готелі); які перебувають у складних життєвих обставинах, а також ВПО, які

мають постійне легальне джерело доходу, недостатнє для забезпечення житлом».

У відділенні підтриманого проживання та соціальної реінтеграції розповіли, щоб отримати ту чи ту послугу, обов'язковою умовою є відсутність медичних протипоказань та законні підстави для проживання на території України.

«У відділенні надаються послуги підтриманого проживання, соціальної адаптації, інтеграції та реінтеграції, представництва інтересів, натуральної допомоги, консультування, інформування, а також екстреного втручання».

У відділенні підтриманого проживання та соціальної реінтеграції пояснили, там можуть одночасно проживати 30 людей. Житлові приміщення надають за наявності вільних місць із розрахунку одне ліжко-місце на одну людину. ВПО та учасники бойових дій отримують послугу підтриманого проживання у соціальному готелі на безоплатній основі.

\*\*\*

**07.05.2026**

**ТРИБУН**

**<https://tribun.com.ua/uk/126795-lito-2026-dlja-pereselentsiv-kudi-poixati-z-ditmi-de-vidpochiti-jak-zaoschaditi>**

***Літо-2026 для переселенців: куди поїхати з дітьми, де відпочити, як заощадити***

У 2026 році на оздоровлення та відпочинок дітей держава спрямувала 740 мільйонів гривень, а благодійні фонди анонсували безкоштовні програми для дітей-ВПО. ТРИБУН підготував детальний гайд, який заощадить час на пошуках місця для літнього оздоровлення дитини.

**Що держава пропонує дітям-ВПО цього літа?**

Державна підтримка дитячого оздоровлення в Україні діє давно. Базова норма – Постанова Кабміну №734 від 2009 року, якою запровадили механізм направлення дітей пільгових категорій до таборів за рахунок бюджету. Право дітей військовослужбовців і УБД на першочергове отримання путівок закріплене Законом «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей».

Після початку АТО у 2014 році перелік пільгових категорій розширили – додалися діти-ВПО і діти, чії батьки загинули в зоні бойових дій. У 2023 році Мінсоцполітики запустило пілотний проєкт «Оздоровлення» з принципом «гроші ходять за дитиною»: батьки отримують кошти на спеціальний рахунок і самі обирають заклад зі списку акредитованих.

25 лютого 2026 року Кабінет Міністрів ухвалив Постанову №259, якою порядок суттєво переформатували під реалії воєнного часу. Серед ключових змін – оздоровлення тільки в закладах вищої категорії на території восьми західних областей, які мають договори з Фондом соціального захисту осіб з

інвалідністю та обов'язкові захисні споруди. Загальний бюджет програми на 2026 рік – 740 мільйонів гривень, охопити планують близько 30 тисяч дітей.

Право на безкоштовну путівку мають діти:

- з родин внутрішньо переміщених осіб, які отримують допомогу на проживання.
- військовослужбовців, правоохоронців, рятувальників.
- загиблих або померлих Захисників і Захисниць України.
- ветеранів війни з особливими заслугами перед Батьківщиною.
- з населених пунктів на лінії зіткнення.
- сироти та діти, позбавлені батьківського піклування.
- з інвалідністю.
- з багатодітних і малозабезпечених родин.

Якщо родина потрапляє хоча б в одну з цих категорій, треба зібрати документи і пройти процедуру оформлення. Вона нескладна, але вимагає послідовності.

### **Скільки коштів виділили громадам Сходу**

740 мільйонів гривень із держбюджету – загальна цифра по країні. На місцях кошти направляють на обласні програми оздоровлення, які кожна військова адміністрація розраховує окремо – з огляду на кількість дітей-ВПО і пільгових категорій у громадах. Найбільші суми, очікувано, припадають на області, звідки виїхало найбільше людей – Луганську, Донецьку, Херсонську, Запорізьку.

Луганщина першою з регіонів оприлюднила деталі обласної програми оздоровлення на 2026 рік. На путівки для дітей-ВПО виділили 32,3 мільйона гривень, оздоровити планують 2189 дітей.

### **Луганська ОВА**

Окремо триває збір заявок на МДЦ «Артек». У нього зараз дві бази – Київ (Пуща-Водиця) і Закарпаття (с. Березники Хустського району). Сіверськодонецька МВА збирає потреби на дітей 7–18 років, заявка – через Гугл-форму.

Окремо від літніх таборів діє напрям, про який родини можуть не знати – санаторно-курортне лікування у закладах системи МОЗ. Це безоплатна послуга для дітей з пільгових категорій.

Дітей з Луганщини приймають у двох спеціалізованих санаторіях на Івано-Франківщині:

- «Прикарпатський» (м. Яремче) – для дітей 7–14 років.
- «Косів» (м. Косів) – для дітей 14–17 років.

Санаторна путівка не зараховується як використане право на літній відпочинок. Це різні бюджетні програми, тому дитина може пройти лікування у санаторії, а влітку поїхати у табір.

### **«Артек» і «Молода гвардія»: куди саме можна поїхати**

Вище ми згадували МДЦ «Артек» у контексті заявок Сіверськодонецької МВА – але це лише один із двох провідних державних дитячих центрів, які працюють з пільговими категоріями. Другий –

Український дитячий центр «Молода гвардія» на Одещині. На ці два заклади держава цьогоріч закупила найбільше путівок: з 30 тисяч дітей, охоплених програмою, 15 тисяч поїдуть саме до «Артеку».

МДЦ «Артек» зараз працює на двох локаціях – у Києві (Пуща-Водиця) і на Закарпатті (с. Березники Хустського району). Обидві бази облаштовані захисними спорудами і прийшли на зміну довоєнному «Артеку» у Криму. УДЦ «Молода гвардія» розташований у Затоці на Одещині, працює з пільговими категоріями дітей з 1953 року.

Обидва центри приймають дітей віком від 7 до 18 років. Безкоштовно – для пріоритетних категорій: діти-сироти, діти з інвалідністю, з прифронтових територій, діти загиблих захисників, з прийомних родин і ДБСТ.

Решта – з частковою оплатою:

- 20% вартості – діти-ВПО, діти учасників бойових дій, діти на диспансерному обліку, переможці всеукраїнських олімпіад;
- 30% вартості – діти працівників села, переможці обласних змагань;
- 50% вартості – відмінники навчання, лідери дитячих організацій, переможці міських і районних конкурсів.

Якщо у дитини кілька пільг одночасно – застосовують найвигіднішу. Якщо безкоштовних місць немає – пропонують варіант з доплатою.

Заяву подають особисто в місцеву чи військову адміністрацію, ОТГ або органи місцевого самоврядування. Можна поштою. Повний перелік документів – на порталі «Дія».

Фонд оплачує 70% вартості одразу після підписання договору, решту 30% – після звіту закладу про надану послугу. Самі батьки в розрахунках участі не беруть – кошти йдуть напряму між державою і табором.

Безкоштовною путівкою від держави дитина може скористатися один раз на рік. Якщо дитина вже їздила за бюджетний кошт навесні – на літо повторно безоплатну зміну не нададуть. Тому планувати потрібно з огляду на весь календарний рік, а не лише на літні канікули.

### **Безкоштовні благодійні табори**

Поки громади формують квоти, благодійні фонди вже відкрили реєстрацію або готуються до старту. ТРИБУН перевіряв актуальність кожної програми на момент публікації – але перед поданням заявки обов'язково перевіряйте актуальну інформацію на офіційних сторінках фондів.

«Блогер Кемп» Фонду Ріната Ахметова. Закарпаття, для дітей 12–16 років. Перша літня зміна – 5–14 червня 2026 року. Беруть дітей, які повернулись з депортації, втратили батьків на війні, живуть у зонах активних бойових дій або на деокупованих територіях. Окрім стандартних активностей – майстер-класи з блогінгу і психологічна допомога від фахівців. Участь безкоштовна.

«Космотабір» від ГО «Бачити серцем». Інклюзивний денний табір передусім для дітей з інвалідністю, складними порушеннями розвитку і паліативним статусом. Окремими категоріями беруть дітей, які втратили батьків через війну, дітей під опікою і дітей-переселенців – але як партнерів

для інклюзивної взаємодії. Основна локація – Київ (Новопечерська школа), у 2026 році заплановані пілотні зміни в Кременчуці і Коломиї. Реєстрація відкривається у травні.

Кемп «Маячки» від СОС Дитячі Містечка. 14-денні зміни для дітей 7–17 років з акцентом на психологічну підтримку. Беруть дітей з прифронтових і деокупованих територій, родин ВПО, військовослужбовців, прийомних родин, дітей з інвалідністю. Реєстрація на весняно-літній сезон 2026 року вже закрита через велику кількість заявок, але організатори анонсували нову реєстрацію на сезон осінь–зима.

Програма «СвіТИ» від БФ «Кідз оф Юкрейн». Беруть тільки тих, хто вже кілька місяців регулярно відвідує центри «СвіТИ» у Львові, Хмельницькому, Черкасах або Житомирі.

### **Комерційні табори зі знижками для дітей-ВПО**

Якщо в безкоштовну програму потрапити не вдалось, ще є комерційні дитячі табори, які надають пільги дітям переселенців і дітям військовослужбовців. Розмір знижки у кожного табору свій.

Зорієнтуватися у пропозиціях таборів допомагають спеціалізовані платформи на кшталт [childscamp.com.ua](http://childscamp.com.ua), де зібрані сотні таборів з описами програм, цінами, відгуками батьків і фільтрами за регіонами та категоріями пільг.

Розмір знижки і умови варто уточнювати безпосередньо у представників табору перед бронюванням. Зазвичай для отримання пільги достатньо надати довідку ВПО або копію посвідчення УБД одного з батьків.

\*\*\*

**09.05.2026**

**ТРИБУН**

**<https://tribun.com.ua/uk/126843-igor-terexov-rozpoviv-pro-situatsiju-z-pereselentsjami-v-xarkovi>**

***Ігор Терехов розповів про ситуацію з переселенцями в Харкові***

Харків став містом, куди активно переїжджають мешканці прифронтових територій та громад, що постраждали від бойових дій. У місті для них забезпечують доступ до медицини, освіти, соціальних послуг і можливостей працевлаштування.

Про це міський голова Ігор Терехов заявив в інтерв'ю інформаційному агентству «Укрінформ».

За його словами, наразі в Харкові зареєстровано понад 215 тисяч ВПО.

«Це ті, що зареєстровані. Насправді їх ще більше. І це вже така, доволі значна частина населення (за даними міськради, у Харкові нині 1,3 млн жителів, – ред.)», – зауважив Терехов.

І тут, у Харкові, вони знайшли дім. Здавалося б, знову під обстрілами. Але люди знали, що тут працюють лікарні, безкоштовний транспорт, можливість знайти роботу, є підземні школи.

«Для нас це нові харків'яни, я б так сказав, які приїхали з Вовчанська, Куп'янщини, Донеччини, Луганщини, Херсонщини...»

На думку мера, головна проблема – відсутність на рівні держави цілісної системи, яка б супроводжувала людину від моменту переміщення до повної інтеграції в нову громаду або до повернення додому, якщо це взагалі колись буде можливим.

«Тобто держава має перейти від розрізнених програм, які зараз існують, до єдиної політики з чіткими показниками результативності: скільки людей інтегрувалося остаточно, отримали житло, стабільну роботу. Прифронтові міста і громади зараз несуть найбільше навантаження, тому державна фінансова модель має це врахувати, бо гроші повинні йти за людиною в ту громаду, де вона фактично проживає. Приклад: місто Харків – 215 тисяч переселенців, Львів – 95 тисяч. Розумієте, про що я? Треба змінювати підхід і створювати системну підтримку. І це зона спільної відповідальності держави і місцевого самоврядування перед тими людьми, які все втратили і свідомо обрали Україну – вони не залишилися в окупації», – наголосив Ігор Терехов.

\*\*\*

**10.05.2026**

**ТРИБУН**

**<https://tribun.com.ua/uk/126849-u-volinskij-oblasti-e-zhitlo-dlja-vpo-z-luganshini-umovi-ta-foto-kompleksu>**

***У Волинській області є житло для ВПО з Луганщини: умови та фото комплексу***

У селі на Волині надають безкоштовне житло для переселенців.

Про це повідомляє Сватівська міська військова адміністрація.

Під час візиту до міста-побратима Ківерці Волинської області представники Сватівської МВА відвідали місце тимчасового проживання (МТП) для переселенців у с. Тростянець Ківерцівської громади.

Приміщення колишньої школи-інтернату було повністю переобладнано під сучасний багатоквартирний комплекс за кошти Програми «Підтримка ЄС для нагальних потреб розміщення ВПО в Україні». У комплексі облаштовані затишні 1- та 2-кімнатні квартири, що мають усе необхідне для життя. Територія МТП благоустроєна, має зони для відпочинку дітей і дорослих.

Проживання є безкоштовним (сплачується лише послуга доступу до інтернету) та не обмежене термінами. Кожній родині для особистого підсобного господарства громада виділяє земельну ділянку під городництво.

Основними критеріями для заселення є статус ВПО та працевлаштування в межах Ківерцівської громади. Місцева влада активно сприяє у пошуку роботи. Наразі пропонуються вакансії у закладах дошкільної, середньої освіти та на місцевому підприємстві – ПрАТ «Тростянецький м'ясопереробний комбінат».

# МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

04.05.2026

*МБФ «Карітас України»*

*<https://caritas.ua/news-en/mizh-domom-i-nevidomisty-chomu-kejs-menedzhment-ye-klyuchem-do-uspishnogo-povernennya-ukrayincziv/>*

*Між домом і невідомістю. Чому кейс-менеджмент є ключем до успішного повернення українців*

Сьогодні понад 4,3 мільйона українців мають статус тимчасового захисту в країнах ЄС, а ще 3,7 мільйона залишаються внутрішньо переміщеними особами всередині країни. За цими цифрами інколи стоять елементарні потреби в їжі чи житлі, але також складний вузол юридичних, психологічних та соціальних проблем. На тлі поступового скорочення прямої допомоги в Європі, питання повернення додому стає дедалі гострішим.

Ірина Маєвська, керівниця програми «Безпечна міграція та протидія торгівлі людьми» Карітасу України пояснює, чому комплексний супровід кейс-менеджерів є передумовою успішної адаптації та які інструменти допомагають людям подолати юридичні та соціальні бар'єри при поверненні.

Карітас дотримується позиції, що повернення має бути підготовленим, добре спланованим та зваженим рішенням. Завдяки багаторічному досвіду була вироблена методологія кейс-менеджменту, супроводу осіб, що повертаються з країн ЄС до країн свого походження. Основна мета супроводу – досягнення сталої реінтеграції. Звісно, що повертатися до країни, де триває війна, значно складніше, а від того, супровід та підтримка стає необхідною передумовою для адаптації до нових умов.

## **Слабкі місця системи: де ми втрачаємо людей?**

Нинішня ситуація з підтримкою шукачів притулку, біженців, ВПО та інших мігрантів має кілька критичних прогалин.

По-перше, це брак системності. Нашій державі, як і іншим країнам, не вистачає сертифікованих програм навчання для кейс-менеджерів, що призводить до вигорання фахівців та низької якості послуг.

По-друге, це інституційна фрагментарність. Співпраця між неурядовими організаціями та місцевою владою часто є непослідовною, що гальмує довгострокові рішення.

І третє, це фінансовий вакуум, коли програми добровільного повернення наразі майже не фінансуються Єврокомісією через юридичні особливості статусу тимчасового захисту.

В результаті ми маємо людей вразливих категорій, які опиняються у пастці: допомога в ЄС зменшується, а ресурсів для старту в Україні немає. Відповіддю Карітасу на ці виклики є комплексний супровід: від першої консультації за кордоном до відкриття власної справи в українській громаді.

## **Як працює алгоритм повернення в рамках програми Карітасу?**

Ефективна реінтеграція складається з трьох етапів:

- Довізна підготовка – це консультування в країні перебування перед від’їздом (Бельгія, Румунія, Молдова, та ін.). Людина має знати алгоритм послідовності дій: від закриття усіх справ у країні перебування до першочергових кроків після повернення в Україну;
- Логістика та перший контакт. Вони включають транспортування, за необхідності – зустріч на кордоні чи вокзалі та/або оплату тимчасового житла (готелю чи оренди квартири) на перші дні.
- Індивідуальний план реінтеграції. Це «дорожня карта», яка доопрацьовується вже в Україні. Вона може включати медичну допомогу, оплату навчання, юридичний супровід або навіть закупівлю обладнання для мікробізнесу.

Наша допомога не обмежується лише однією особою: вона охоплює все домогосподарство. Адже неможливо адаптувати дитину, якщо у батьків немає роботи, а у бабусі – ліків.

За час повномасштабної війни супровід у поверненні отримали 100 українських родин. До цього Карітас допомагав у поверненні та реінтеграції 350-400 родинам щороку.

#### **Від індивідуального супроводу до розвитку громад**

Ми погоджуємося з позицією Єврокомісії: після завершення війни основна допомога має йти на розвиток приймаючих громад. Але вразливі категорії потребують персоналізованого підходу вже зараз. На цьому ми детально наголошуємо у нашому звіті, де аналізуємо виклики, з якими стикаються люди, що опинилися «між двох вогнів»: скороченням підтримки в ЄС та відсутністю ресурсів для старту вдома.

У пропозиції кейс-менеджменту ми акцентуємо увагу на поверненні людини до економічної та соціальної незалежності. Ми готові пропонувати ці напрацювання Міністерству соціальної політики, сім’ї та єдності як готову методологію. Наша спільна мета полягає у тому, щоб кожен українець, який обирає шлях додому, відчував під ногами міцний ґрунт.

\*\*\*

**05.05.2026**

**БО «Благодійний фонд «РОКАДА»**

**<https://rokada.org.ua/u-troh-gromadah-lvivshhyny-rokada-doslidyla-yaki-servisy-j-innovacziyi-dopomozhut-zberegty-lyudskiy-potenczial-v-umovah-vijny/>**

У трьох громадах Львівщини «Рокада» дослідила, які сервіси й інновації допоможуть зберегти людський потенціал в умовах війни

У трьох громадах Львівщини – Дрогобицькій, Бориславській і Новороздільській – «Рокада» провела базове дослідження щодо того, які сервіси й інновації сприятимуть інтеграції внутрішньо переміщених українців, реінтеграції людей із досвідом міграції, а також утриманню місцевих жителів. Це стало можливим у межах проекту «Зміцнення стійкості громад для повернення та реінтеграції».

Дослідження тривало цього року упродовж лютого-березня і участь у ньому взяли майже сім десятків учасників. Його здійснив центр вивчення громадської думки «Соціоінформ» на замовлення благодійного фонду «Рокада» у рамках проекту «Зміцнення стійкості громад для повернення та реінтеграції» реалізується благодійним фондом «Рокада» в межах проекту «YOUA – Формуємо нові шляхи, будуюмо майбутнє України», який впроваджується за дорученням Уряду Німеччини та імплементується GIZ Ukraine: Sustainable Economic Development.

Такий формат дослідження стане насамперед якісним зрізом громадської думки, аби розуміти масштаб і суть викликів у громадах, – пояснює менеджерка проекту Алла Красовська. – По суті, воно здійснювалося як один із етапів формування доказової бази. Для нас важливо отримати не загальні припущення, а структуровані дані з громад про реальні потреби людей, наявні ресурси, бар'єри доступу до послуг і ті рішення, які можуть бути практично корисними на місцевому рівні. Його дані є основою для подальшого діалогу з громадами та партнерами.

Зокрема фахівці вивчали фактори утримання людей у громадах, чому відбувається відтік населення, що потрібно для залучення новоприбулих, а також особливості підтримки людей, які повертаються в Україну з-за кордону.

Серед чинників, які сприяють утриманню людей у громадах, учасники дослідження найчастіше відзначали:

- доступність і вартість житла;
- наявність власного житла;
- розвинену освітню інфраструктуру;
- можливості працевлаштування;
- доступність і якість медичних послуг;
- відносну безпеку та комфорт проживання в регіоні.

Серед чинників, які можуть посилювати відтік населення, озвучені наступні:

- недостатньо привабливі умови праці;
- обмежені можливості здобуття вищої освіти безпосередньо в громаді або поблизу;
- недостатня кількість можливостей для дозвілля та змістовного вільного часу;
- недостатньо зручне транспортне сполучення;
- обмежений рівень медичної та соціальної підтримки, зокрема для осіб з інвалідністю.

«Для залучення й інтеграції новоприбулих мешканців, необхідні більш чіткі і зрозумілі механізми адаптації, доступу до житла, соціальних і адміністративних послуг, а також можливості для залучення людей до соціального життя громади», – продовжує Алла Красовська.

Окремо дослідження показало, що запити різних груп населення відрізняються.

Наприклад, для молоді важливими є можливості працевлаштування, професійного росту та дозвілля. Для людей старшого віку – доступність соціальних і медичних сервісів. Для дітей і підлітків – якісна освіта, безпечне середовище та можливості для відпочинку й розвитку.

«Водночас у дослідженні внутрішньо переміщені українці наголошували з-поміж іншого на потребі кращої комунікації з місцевими, зазначали про зацікавленість у спільних заходах, про створення груп взаємопідтримки та просторів для взаємодії», – зазначає менеджерка проєкту.

Натомість потреби громад сфокусовані на чотирьох основних запитах: посилення інституційної спроможності, формування кадрового резерву, професійний розвиток фахівців і поліпшення матеріально-технічного забезпечення.

«Громади вже мають чималий досвід реагування на виклики, пов'язані з переміщенням населення, однак для системної роботи з інтеграції та реінтеграції вони потребують додаткових ресурсів, методичної підтримки та сталих партнерств. Ідеться не лише про окремі послуги, а про здатність громади планувати рішення, які враховують потреби різних груп населення», – підкреслює Алла Красовська.

Дослідження стане основою для подальшої роботи з Дрогобицькою, Бориславською і Новороздільською громадами в контексті визначення пріоритетів, напрацювання практичних рішень і посилення місцевої спроможності у сфері інтеграції, реінтеграції та збереження людського потенціалу.

Результати дослідження за посиланням:

<https://rokada.org.ua/ekspertni-materialy/baseline-doslidzhennya-baryeriv-potreb-ta-mozhlyvostej-re-integraciyi-osib-z-dosvidom-migraciyi-za-kordon-i-vnutrishno-peremishhenyh-osib-a-takozh-potreb-naselennya-u-gromadah-lvivskoyi/>

Проєкт YOUA надає виключно технічну допомогу та не впливає на особисті рішення людей щодо повернення в Україну. Участь у заходах і користування сервісами можливі виключно на добровільній основі для осіб, які розглядають можливість повернення, уже ухвалили таке рішення або перебувають у процесі реінтеграції після повернення в Україну.

\*\*\*

**05.05.2026**

**Благодійний фонд «ЯМаріуполь»**

**[https://mhhelp.org.ua/novini\\_ta\\_istorii/news/frantsuzka-delehatsiya-vidvidala-sotsialne-zhytlo-dlya-mariupoltsiv-u-dnipri](https://mhhelp.org.ua/novini_ta_istorii/news/frantsuzka-delehatsiya-vidvidala-sotsialne-zhytlo-dlya-mariupoltsiv-u-dnipri)**

**Французька делегація відвідала соціальне житло для маріупольців у Дніпрі**

Вони подивилися на умови проживання, які створені у новому соціальному житлі «ЯМаріуполь. Затишок». Це смартквартири, осередок

побутових послуг, спортивний зал, кухня, пральня, коворкінг, а також Центр життєстійкості, де проводяться тренінги з психологічного розвантаження.

У такому багатофункціональному соціальному комплексі проживають 192 маріупольські сім'ї. Серед них – родини військових та ветеранів, багатодітні, літні люди та особи з інвалідністю. Об'єкт реалізовано за фінансової підтримки Уряду Франції.

Під час візиту делегація, у складі з головою ГО Ukraine is Europe Артуром Франчуком та двома депутатами французького парламенту, також більше дізналася про роботу Маріупольської міської ради, створену нею екосистему всебічної підтримки вимушених переселенців «ЯМаріуполь» та житлові програми.

Окрему увагу приділили ветеранам, які також мешкають у соціальному житлі, та сервісам, які їм доступні і спрямовані на підтримку їх і їхніх родин. Також обговорили, як Маріупольська міська військова адміністрація допомагає демобілізованим військовим повернутися до цивільного життя.

«Франція та Україна розпочали співпрацю ще до повномасштабного вторгнення – у Маріуполі вже було реалізовано низку спільних проєктів. І сьогодні наша взаємодія й надалі продовжується. Зокрема, у таких ініціативах, як об'єкти соціального житла. Сподіваємося й надалі працювати разом і щиро дякуємо за підтримку», – зазначив начальник управління ветеранської політики Маріупольської МВА Олександр Халявінський.

Французька делегація високо оцінила умови, які створені для проживання у соціальному житлі. Адже це не тільки місце проживання, а створення маріупольського ком'юніті.

«Дуже вражені! Маріупольці об'єднані не на території міста – і це дійсно вражає!» – поділилися враженнями учасники делегації.

Нагадуємо, проєкт створення соціального житла реалізується Маріупольською міською радою на чолі з Вадимом Бойченком (<https://t.me/VadymBoichenko>) за фінансової підтримки Уряду Франції, у партнерстві з Міжнародною організацією з міграції, у координації з урядом України та Донецькою обласною військовою адміністрацією. Також проєкт підтримує ГМ «Проліска», УВКБ ООН, Фонд Ріната Ахметова та компанія Grohe. У межах ініціативи вже створено чотири об'єкти соціального житла для 476 маріупольських родин у Києві та Дніпрі. Наразі проводяться роботи зі створення соціального житла в інших містах України.

05.06.2026

**БФ «Право на захист»**

**<https://r2p.org.ua/page/ryzyky-dlia-zhytlovykh-prohram-pravozakhysnyky-zvernulys-do-uriadu-cherez-zahrozu-vtraty-finansuvannia-u-zviazku-z-obiednanniam-derzhmolodzhytla-z-ukrfinzhytlom>**

***Ризики для житлових програм: правозахисники звернулись до Уряду через загрозу втрати фінансування у зв'язку з об'єднанням Держмолодьжитла з Укрфінжитлом***

Сьогодні Уряд стоїть перед рішенням, яке може зруйнувати одну з небагатьох працюючих державних програм забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб.

Правозахисні організації, у тому числі БФ «Право на захист», звернулися до усього складу Уряду через новий проєкт постанови. У ньому пропонують передати Держмолодьжитло під управління Мініекономіки. Це може бути першим кроком до об'єднання цієї неприбуткової установи з комерційним Укрфінжитлом.

8 травня о 13:00 в Укрінформ (Київ) відбудеться обговорення ризиків цієї ініціативи Уряду. Зареєструватись на захід можна за посиланням:

Ще 7 квітня правозахисні організації публічно звертали увагу на ризики такого об'єднання. Попри це, ініціативу продовжують реалізовувати без належного врахування цих застережень, публічного обговорення та залучення зацікавлених сторін. Правозахисники наголошують, що наслідки такого рішення можуть відчутти передусім люди, які потребують державної підтримки у забезпеченні житлом:

«Приєднання Держмолодьжитла до Укрфінжитла може позбавити шансу на отримання житла переселенців, ветеранів та молодь, від якої залежить майбутнє України, а також призвести до втрати довіри до держави та її інституцій міжнародних партнерів», – йдеться у тексті звернення.

Держмолодьжитло багато років реалізує житлові програми для ВПО, ветеранів, молоді та інших вразливих категорій населення. Завдяки стабільній роботі установа змогла залучити значне міжнародне фінансування. Натомість нова ініціатива про об'єднання може призвести до втрати або призупинення фінансування програм. Йдеться про вже залучені 58 млн. євро на 2026 рік і ще 110 млн. євро, які передбачені для нових програм доступного житла для ВПО та ветеранів, над розробленням яких наразі працює Держмолодьжитло.

Саме тому правозахисники закликають Уряд утриматися від ухвалення зазначеного проєкту постанови без публічного обговорення, оцінки наслідків і консультацій з партнерами, а також без гарантій збереження програм забезпечення житлом і їх фінансування. Це рішення Уряду може позбавити людей права на доступне житло.

Ознайомитись з повним текстом звернення можна за посиланням:

\*\*\*

**06.05.2026**

**Центр прав людини ZMINA**

**<https://www.vplyv.org.ua/archives/10547>**

***Тисячі людей можуть втратити шанс на власне житло: громадські організації та сотні переселенців закликають уряд зупинити об'єднання Держмолодьжитла та Укрфінжитла***

Коаліція організацій, які опікуються захистом прав постраждалих унаслідок збройної агресії проти України, застерігає: заплановане об'єднання Держмолодьжитла та Укрфінжитла може поставити під загрозу доступ тисяч внутрішньо переміщених осіб (ВПО), ветеранів, молоді та інших вразливих груп до програм пільгового житлового кредитування.

6 травня 2026 року в агентстві Укрінформ представники коаліції провели пресконференцію, під час якої озвучили ключові ризики такого рішення та закликали уряд відмовитися від реорганізації.

У заході взяли участь: Ксенія Гедз, адвокаційна координаторка БФ «Право на захист»; Вікторія Золотухіна, виконавча директорка Громадського холдингу «ГРУПА ВПЛИВУ»; Ярослав Таранець, старший юрист БФ «Схід SOS» та член Ради з питань ВПО при Київській міській військовій адміністрації (КМВА); Сергій Карелін, громадський активіст та внутрішньо переміщена особа; Олексій Смирнов, перший заступник голови Луганської обласної державної адміністрації (онлайн).

Модераторка: Альона Луньова, директорка з адвокатури Центру прав людини ZMINA.

За словами представників громадського сектору, йдеться не про технічну «оптимізацію», а про рішення, яке може мати масштабні соціальні, правові та міжнародні наслідки.

Держмолодьжитло є неприбутковою державною установою, яка реалізує соціально орієнтовані житлові програми, зокрема для ВПО. Натомість Укрфінжитло працює як комерційна структура через банківські механізми та орієнтується на ринкові підходи. На думку експертів і правозахисників, об'єднання таких різних моделей може призвести до фактичного згортання пільгових програм.

Вікторія Золотухіна наголосила, що Держмолодьжитло є фактично єдиним ефективним інструментом забезпечення житлом економічно активних внутрішньо переміщених осіб: «Це підтверджується не припущеннями, а даними: за результатами оцінки впливу пільгової іпотеки, проведеної у 2025 році за підтримки проєкту Ради Європи, 92% позичальників відзначають покращення житлових умов, 93% – покращення емоційного стану, а 77% – можливість планувати майбутнє. Водночас ця програма впливає і на

стратегічні рішення людей: 21% передумали повертатися до покинутого місця проживання, а 18% – виїжджати за кордон. Такі інституції потрібно посилювати й розвивати, а не втягувати в реорганізаційні процеси, що створюють додаткові ризики для людей і підривають довіру до вже діючих програм і держави».

Правозахисники наголошують, що програма «Житлові приміщення для ВПО» уже довела свою ефективність і реалізується за підтримки міжнародних партнерів, зокрема уряду Німеччини, Банку розвитку Ради Європи, Міжнародної організації з міграції та інших донорів. Зміна правової моделі без погодження з міжнародними партнерами створює ризики призупинення або втрати фінансування, а також підриває довіру до України як надійного партнера в реалізації соціальних програм.

Ярослав Таранець звернув увагу, що житлова підтримка ВПО вже сьогодні реалізується через поєднання державних, міжнародних і місцевих програм, однак напрацьовані рішення для економічно активних переселенців залишаються вразливими та ризикують бути зупиненими.

«Крім національної програми, яку Держмолодьжитло реалізує разом із міжнародними партнерами, в Україні діє 65 місцевих програм у співпраці з громадами та ОВА. Це показує, що місцева влада включається, шукає рішення і допомагає людям отримати житло. Рада ВПО при КМВА спільно із Держмолодьжитлом напрацювали власну програму іпотечного кредитування і фактично вийшли на її фіналізацію. Але сьогодні вона так само опинилася під загрозою. Державна підтримка ВПО суттєво звузилась і надається переважно вразливим групам ВПО. Водночас економічно активні переселенці, які сумлінно працюють і сплачують податки, часто не отримують жодної підтримки. Пільгова іпотека є одним із небагатьох інструментів, який дає таким переселенцям реальний шанс на власне житло. І саме цей шанс зараз може бути втрачений», – зазначив Ярослав Таранець.

У коаліції також застерігають: якщо програми житлової підтримки будуть переведені у виключно банківську модель, це означатиме жорсткіші вимоги до позичальників та зменшення шансів на отримання житла для тих, хто найбільше цього потребує.

Ксенія Гедз підкреслила, що запропоноване об'єднання має багаторівневі наслідки – від правових і бюджетних до міжнародних – і може дестабілізувати вже існуючу систему житлової підтримки, особливо в умовах масштабної житлової кризи, спричиненої війною: «Рішення про приєднання неприбуткового Держмолодьжитла до комерційного Укрфінжитла одночасно створює численні ризики – правові, бюджетні, інституційні, міжнародні. Таке рішення не має належного нормативного підґрунтя, суперечить логіці розподілу повноважень між органами виконавчої влади, ставить під загрозу виконання зобов'язань перед міжнародними партнерами, фінансування національних і місцевих програм забезпечення житлом та неминуче призведе до дестабілізації механізмів, які вже працюють».

На думку експертки, особливо небезпечні такі рішення в умовах тривалої війни та масового знищення житлового фонду, коли мільйони людей уже втратили доступ до житла.

«Станом на кінець 2025 року в Україні зазнало руйнувань майже 14% житла, знищено або пошкоджено житло понад 3 млн домогосподарств, а потреби у відновленні житла оцінюються майже в 90 мільярдів доларів США. За цих умов уряд не має права експериментувати з базовою потребою людей і гарантованим Конституцією України правом на житло, впроваджуючи рішення, відірвані від існуючої архітектури житлової підтримки», – наголосила Ксенія Гедз.

Особливе занепокоєння викликає ризик втрати пріоритетності потреб ВПО. Представники громадських організацій зазначають, що в разі об'єднання спеціалізовані програми можуть бути розмиті серед інших напрямів фінансування.

Сергій Карелін, який сам пройшов шлях внутрішнього переміщення після початку війни у 2014 році, наголосив, що пільгові житлові програми для багатьох ВПО залишаються чи не єдиною реальною можливістю отримати власне житло та відновити відчуття стабільності й дому.

«Окрім пільгових кредитів фактично не існує іншої можливості для ВПО придбати власне житло. Наша родина не є винятком, і якщо не було б чесної програми від ДМЖ, то ми й досі жили б у орендованому житлі. Без відчуття власності, можливості створення власного добробуту та відчуття дому», – поділився власною історією Сергій Карелін.

Він також застеріг, що реорганізація ефективних інституцій може мати довгострокові наслідки для людей, які вже сьогодні залежать від роботи житлових програм.

«Дуже легко політичним рішеннями об'єднувати та роз'єднувати державні органи та організації, але дуже складно після цього втримати інституційну пам'ять та ефективність роботи таких організацій. Жодного поганого слова не чув про Держмолодьжитло за всі роки дії програм для ВПО, і це заслуговує на велику повагу та, головне, – довіру. Це все може бути втрачено просто розчерком пера і призвести до наслідків, з якими не вийде впоратися. Моя пропозиція – не ламати те, що гарно працює!», – закликав Сергій Карелін.

Олексій Смирнов звернув увагу на важливість збереження чинної моделі адміністрування житлових програм на рівні регіону та громад, підкресливши ризики її зміни для вже запущених механізмів підтримки: «Програмами кредитування Луганської області визначено Держмолодьжитло адміністратором, який забезпечує відбір кандидатів, укладення та супровід кредитних договорів. У 2026 році реалізація програм відбувається як на обласному, так і на місцевому рівнях, де громади вже впроваджують відповідні механізми. Зміна адміністратора є недоцільною, оскільки створює ризики зриву програм, втрати контролю за бюджетними коштами та невиконання зобов'язань перед ВПО».

Правозахисники та експерти підкреслюють, що процес реорганізації сам по собі може надовго заблокувати роботу вже діючих програм через передачу майна, зміну процедур, документації та внутрішніх систем.

Коаліція громадських організацій звернулася до прем'єр-міністерки України Юлії Свириденко із закликом зупинити процес об'єднання та врахувати застереження експертного середовища, донорів і громадськості. Учасники коаліції наголошують: держава має посилювати інструменти соціальної житлової підтримки, а не ставити під загрозу вже працюючі механізми, які для багатьох родин залишаються єдиним шансом отримати власне житло.

Підтримку цієї позиції на місці події висловили й безпосередньо ті, кого це рішення стосується найбільше: на пресконференцію також прийшли більше сотні людей, серед яких внутрішньо переміщені особи, які перебувають у черзі на отримання житла. Вони долучилися, щоб особисто підтримати позицію коаліції та публічно закликати уряд не ухвалювати рішення, яке може зруйнувати доступ до пільгових житлових програм.

До складу коаліції входять: ГО «Донбас СОС», ГО «КримSOS», БФ «Право на захист», БФ «Схід SOS», ГО «Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ», Центр прав людини ZMINA, БФ «Стабілізуєшен Суппорт Сервісез», Кримська правозахисна група, ГО «Розуміння кризи».

\*\*\*

**06.05.2026**

**Благодійний фонд «Стабілізуєшен Суппорт Сервісез»**

**[https://sss-ua.org/news/shcho-nash-fond-zrobyv-dlia-krainy-z-2015-roku-](https://sss-ua.org/news/shcho-nash-fond-zrobyv-dlia-krainy-z-2015-roku-25/)**

**25/**

***Що наш Фонд зробив для країни з 2015 року***

Благодійний фонд «Стабілізуєшен Суппорт Сервісез» допомагає людям долати соціальні наслідки російсько-української війни з 2015 року.

Ми продовжуємо надавати гуманітарну допомогу, консультуємо громадян, як переселенців, так і спеціалістів, які працюють у сфері соціального захисту та розвивати ради ВПО по всій Україні.

Більше про результати нашої роботи – в інфографіці.

# ЩО НАШ ФОНД ЗРОБИВ ДЛЯ КРАЇНИ З 2015 РОКУ

робота в цифрах станом на  
5 травня 2026 року

**531 163**

людини отримали від нас гуманітарну допомогу



**18 246**

людей зареєстрували у програмі грошової допомоги



**25 980**

людей скористались послугами пральні душових соціальних хабів



**2 104**

ремонти легкої та середньої важкості зробили



**12 081**

звернення опрацювали на гарячій лінії



**773**

управлінь соціального захисту населення, селищних та міських рад з 23 областей України забезпечено офісною технікою та меблями, створено 1164 нових робочих місця



**125**

територіальних громад отримали щоденну підтримку щодо розробки соціальних паспортів



**82**

місця компактного проживання облаштували та підтримали



**59 264**

спеціалісти соціального захисту отримали консультаційну підтримку



**221 316**

людей отримали юридичну та соціальну підтримку



**13 990**

людей отримали індивідуальну психологічну підтримку



**119 464**

людини пройшли тренінги / вебінари з питань захисту постраждалого населення



SSS

sss-ua.org

info@sss-ua.org



@stabilizationsupportservices



@stabilizationsupportservices

\*\*\*

04.05.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/vid-evakuacziyi-do-integracziyi-bf-shid-sos-zapuskaye-novuj-projekt-za-pidtrymky-gumanitarnogo-fondu-dlya-ukrayiny/>  
**Від евакуації до інтеграції: БФ «Схід SOS» запускає новий проєкт за підтримки Гуманітарного фонду для України**

Понад 4,6 мільйона людей в Україні були змушені покинути свої домівки через війну. Для більшості з них евакуація – це лише початок довгого й складного шляху. Наш фонд бачив сотні історій людей, чий життя зруйнувала війна, і водночас – сотні історій відновлення, коли вони знаходили новий дім.

Благодійний фонд «Схід SOS» розпочинає реалізацію проєкту MESH у межах роботи консорціуму гуманітарних організацій за координації БФ «Право на захист» та за підтримки Гуманітарного фонду для України (UNHCR). Проєкт спрямований на те, щоб люди не залишалися наодинці із викликами війни, а громади отримували необхідні ресурси для стабілізації, відновлення.

Активності нашого фонду в проєкті охоплюють:

- відбудову та ремонт житла, включно з наданням будівельних матеріалів;
- підтримку критичної інфраструктури, зокрема систем водопостачання та водовідведення;
- евакуацію людей з обмеженою мобільністю та представників інших вразливих груп;
- інформаційну підтримку з питань безпечної евакуації;
- допомогу в пошуку тимчасового й постійного житла;
- забезпечення допоміжними засобами реабілітації;

- забезпечення евакуйованих у транзитних центрах базовими речами та мобільними телефонами, оскільки люди часто прибувають без найнеобхіднішого;
- забезпечення місць компактного проживання резервними системами електроживлення, опалення і стабільним водопостачанням для безперебійної роботи під час відключень.

«Такі проєкти дозволяють нам масштабувати напрацьовані підходи й робити допомогу системною. За чотири роки команда БФ «Схід SOS» вибудувала повний цикл евакуації – від звернення до безпечного розміщення. Водночас ми наголошуємо: підтримка не завершується порятунком, адже людям необхідні житло, базові послуги та супровід для інтеграції у приймаючих громадах», – зазначає керівниця проєктного відділу БФ «Схід SOS» Анастасія Калініна.

Допомога надається в межах проєкту «MESH: Багатогалузева надзвичайна допомога громадам із високим рівнем ризику» від БФ «Схід SOS» за координації БФ «Право на захист» та за підтримки Гуманітарного фонду для України (ГФУ/UHF).

\*\*\*

**06.05.2026**

**Благодійний фонд «Схід SOS»**

**<https://east-sos.org/publications/dva-misyaczi-opory-yak-bf-shid-sos-pidtrymuval-postrazhdalyh-u-lyutomu-j-berezni/>**

***Два місяці опори: як БФ «Схід SOS» підтримував постраждалих у лютому й березні***

Протягом лютого й березня 2026 року команда Благодійного фонду «Схід SOS» за підтримки Гуманітарного фонду для України продовжувала надавати допомогу евакуйованим у транзитних центрах Харкова й Лозової, місцях тимчасового проживання переселенців, а також у прифронтових громадах Харківщини.

За цей період операторки кол-центру фонду опрацювали 3 635 звернень. Найбільше заявок на евакуацію надійшло з Донеччини (Дружківка, Слов'янськ, Краматорськ) та Дніпропетровщини (Синельниківський район).

«Серед найпоширеніших запитів на гарячу лінію: евакуація за кордон, соціальні перевезення, пошук житла для родин із представниками маломобільних груп населення, евакуація з домашніми тваринами, зокрема були заявки на порятунок господарів із 4 собаками і 6 котами одночасно. Консультували й щодо процедури виплат одноразової грошової допомоги евакуйованим, приймали звернення про допомогу з відбудовою пошкодженого ворожими обстрілами житла в Харківській області», – зазначила операторка кол-центру Дар'я Ропецька.

Юристи фонду надали 352 консультації та опрацювали 1 086 запитів. Звернення стосувалися відновлення паспортів і документів на нерухомість,

допомоги в процесі подання і отримання компенсацій за зруйноване житло. Наші фахівці й фахівчині супроводжували людей у суді, а також під час звернень до державних інституцій та органів влади.

Команда соціального напрямку допомагала у вирішенні пенсійних питань, сприяла в отриманні доступу до медичних послуг (зокрема в укладанні декларацій із сімейними лікарями та проходженні реабілітації після травм) та оформленні необхідних довідок.

Соціальні працівниці та кейс-менеджерки надали 167 консультацій і 440 послуг. Крім цього, команда забезпечувала представників маломобільних груп населення засобами реабілітації. У просторі психосоціальної та юридичної підтримки «Затишно space» відбувся захід із соціалізації, де відвідувачам і відвідувачкам розповіли про підтримку, види допомоги та консультації, які можна отримати в харківському осередку.

Допомогу надано в межах проєкту «Адаптоване житло та персоналізована підтримка для вразливих категорій переміщених осіб у Харківській області», який реалізується за фінансової підтримки Гуманітарного фонду для України (UHF).

\*\*\*

**08.05.2026**

**Благодійний фонд «Схід SOS»**

***<https://east-sos.org/publications/bf-shid-sos-zaklykaye-zaporizku-ova-nevidkladno-ogolosyty-obovyazkovu-evakuacziyu-zhyteliv-naselenyh-punktiv-zaporizkogo-rajonu-roztashovanyh-u-bezposerednij-blyzkosti-do-liniyi/>***

***БФ «Схід SOS» закликає Запорізьку ОБА невідкладно оголосити обов'язкову евакуацію жителів населених пунктів Запорізького району, розташованих у безпосередній близькості до лінії бойових дій***

Благодійний фонд «Схід SOS» звертається до Запорізької обласної військової адміністрації із закликом невідкладно розглянути питання щодо оголошення обов'язкової евакуації жителів населених пунктів Запорізького району: с. Таврійське, селищ Зарічне, Комишуваха, Новомиколаївка, м. Вільнянськ, а також інших населених пунктів, розташованих у безпосередній близькості до лінії бойових дій.

Чому це критично важливо?

1. Загострення безпекової ситуації створює безпосередню загрозу життю та здоров'ю цивільного населення, яке і далі проживає в прифронтових громадах Запорізької області.
2. Водночас брак рішення про оголошення обов'язкової евакуації призводить до системних обмежень у доступі людей до державної та гуманітарної підтримки. Особи, які самостійно залишають небезпечні території, фактично позбавлені можливості отримати повний обсяг грошових виплат і соціальних гарантій, передбачених

для населення, евакуйованого з територій, де оголошено обов'язкову евакуацію.

3. Невизначеність статусу евакуації також суттєво знижує готовність населення до виїзду. Люди відкладають рішення про евакуацію через страх залишитися без підтримки на новому місці, що безпосередньо підвищує ризики для їхнього життя.
4. Водночас брак централізованого рішення ускладнює координацію евакуаційних процесів та створює додаткові ризики для екіпажів організацій, які здійснюють евакуаційні місії. Також ситуація ускладнюється суттєвим збільшенням кількості прицільних атак FPV-дронами по цивільному транспорту та гуманітарних маршрутах, унаслідок чого деякі населені пункти фактично стають недоступними для безпечного проїзду гуманітарних місій.

БФ «Схід SOS» готовий надати всебічну підтримку в організації евакуаційних заходів та закликає до ухвалення невідкладних рішень задля збереження життя цивільного населення.

\*\*\*

**08.05.2026**

**Благодійний фонд «Схід SOS»**

**<https://east-sos.org/publications/bf-shid-sos-prodovzhuye-dopomagaty-lyudyam-za-finansovoyi-pidtrymky-shvedskogo-agentstva-z-pytan-mizhnarodnoyi-spivpraczy-ta-rozvytku/>**

**БФ «Схід SOS» продовжує допомагати людям за фінансової підтримки Шведського агентства з питань міжнародної співпраці та розвитку**

Благодійний фонд «Схід SOS» реалізує проєкт допомоги людям за підтримки Шведського агентства з питань міжнародної співпраці та розвитку (SIDA). Ініціатива охоплює Харківську, Запорізьку та Дніпропетровську області й триватиме до кінця 2026 року.

Проєкт орієнтований на переселенців, з фокусом на підтримку людей старшого віку та з інвалідністю, які, зокрема, мають запит на оформлення чи відновлення втрачених документів.

У межах проєкту команда БФ «Схід SOS» надає індивідуальний супровід евакуйованим самотнім людям із прифронтових громад, що потребують пошуку місць із підтриманим проживанням у більш безпечних регіонах України.

Ці люди тимчасово розселяються до прихистку «Без меж» у Харкові, який ми облаштували в партнерстві з ГО «Волонтер-68», Центру соціальної адаптації людей з інвалідністю ГО «Океан Добра» та до прихистку БФ «Схід SOS» на вулиці Незламній у Дніпрі. У межах проєкту в харківському прихистку евакуйовані отримують гаряче харчування.

Фахівці й фахівчині психологічного та соціального напрямів БФ «Схід SOS» надають підтримку в місцях тимчасового проживання в місті Дніпро та в області. Вони допомагають людям стабілізувати емоційний стан, впоратися з наслідками пережитого і вирішити нагальні соціальні питання. Зокрема, супроводжують у відновленні втрачених документів, проходженні медичних обстежень, оформленні пенсійних і соціальних виплат.

«З 1 листопада 2024 року ми отримуємо пряме фінансування від Шведського агентства з питань міжнародної співпраці та розвитку (SIDA). Для нас як локальної організації це надзвичайно цінно, адже на етапі формування проєктної заявки ми можемо гнучко планувати підтримку постраждалих від війни відповідно до виявлених потреб. Це дозволяє підтримувати людей у найбільш критичний для них період – під час пошуку постійного місця проживання після евакуації», – зазначила менеджерка проєкту Любов Скібчик.

Ми і далі допомагаємо людям, щоб навіть у складних обставинах вони мали доступ до фахової підтримки та можливості відновлювати своє життя.

Діяльність здійснюється в межах проєкту «Захист та психосоціальні послуги для представників маломобільних груп населення та осіб з інвалідністю, постраждалих унаслідок війни» за підтримки SIDA.

\*\*\*

**08.05.2026**

***Благодійний фонд «Схід SOS»***

***<https://east-sos.org/publications/nova-poshta-humanitarian-x-bf-shid-sos-vidpravyly-ponad-64-tonny-vazhlyvyh-vantazhiv-u-kvitni/>***

***Nova Poshta Humanitarian x БФ «Схід SOS»: відправили понад 6,4 тонни важливих вантажів у квітні***

Протягом квітня 2026 року команда Благодійного фонду «Схід SOS» продовжувала підтримувати евакуйованих і громади, які найбільше потребують допомоги.

Завдяки партнерству з Новою поштою у квітні було здійснено гуманітарні відправлення загальною вагою майже 6 427 кг. Серед них:

- 502 кг корму для тварин, а також нашийники. Це все наші команди передадуть людям, які евакуюються з тваринами, у транзитних центрах Запоріжжя, Лозової та Харкова;
- 100 кг господарських матеріалів для громад;
- майже 64 кг засобів гігієни для жінок, які перебувають у складних життєвих обставинах;
- понад 10 кг документів від партнерів із різних куточків України;
- більш ніж 5 700 кг ліків для медичних закладів, де надають допомогу постраждалим.